

MUHTASARI WA BIBLIA 4.

Maisha ya Yesu

1 Wakorintho 10:11-12

Mambo hayo yaliwapata wao kwa mifano, yakaandikwa ili kutuonya sisi, tuliofikiliwa na utimilifu wa nyakati.

2 Timotheo 3:16-17

Kila andiko, lenye pumzi ya Mungu, lafaa kwa mafundisho, na kwa kuwaonya watu makosa yao, na kwa kuwaongoza, na kwa kuwaadibisha katika haki, ili mtu wa Mungu awe kamili, amekamilishwa apate kutenda kila tendo jema.

Waebrania 4:12

Kwa maana neno la Mungu li hai na lina nguvu. Ni mkali kuliko upanga uwao wote ukatao kuwili, hupenya hata kuzigawanya nafsi na roho, na viungo na mafuta yaliyomo ndani yake; huyahukumu mawazo na mitazamo ya moyo.

Mchungaji Dkt. Jerry Schmoyer

© 2014, 2020

WASIFU WA MWANDISHI

Mchungaji Dr. JERRY SCHMOYER ni mhitimu wa Seminari ya Teolojia ya Dallas ambapo alipata shahada yake ya Uzamili mwaka 1975 na Shahada ya Uzamivu mwaka 2006. Amekuwa mchungaji kwa takriban miaka 50 na amekuwa akiongoza makongamano ya wachungaji Kusini-mashariki mwa Asia tangu 2006. inaweza kufikiwa kwa jerry@ChristianTrainingOrganization.org

MUHTASARI WA BIBLIA

22. YESU 5-59

Mathayo: Yesu Mfalme 12-14

Marko: Yesu Mtumishi 15-17

Luka: Yesu Mtu 18--21

Yohana: Yesu Mungu 22-24

Mt, Mk, Lk, Jn ikilinganishwa 25-26

Kronolojia ya Maisha ya Yesu 27-30

Jiografia huko Palestina 31-32

a. Kuzaliwa 33-34

b. Ubatizo na Majaribu 35-36

c. Miujiza 37-40

d. Wanafunzi na Mafundisho 41-49

e. Kusulubiwa 50-55

f. Ufufuo 56-57

g. Kupaa na sasa 58-58

Mwisho wa Maswali ya Kutafakari Kitabu

59

\

MUHTASARI WA BIBLIA

22. YESU

MATUKIO KUU: Kuzaliwa, Uzima, Kifo na Kufufuka kwa Yesu

WATU WAKUU: Yesu, wafuasi wake

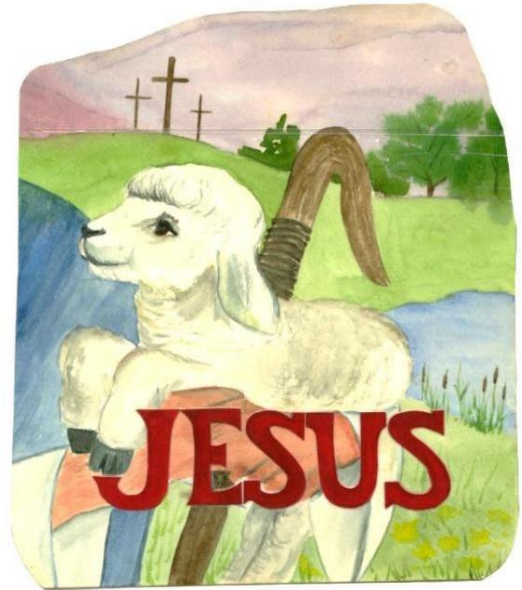
VITABU VYA BIBLIA: Mathayo, Marko, Luka, Yohana

MSTARI WA BIBLIA: *Yohana 3:16 Kwa maana jinsi hii Mungu aliupenda ulimwengu, hata akamtoa Mwanawe pekee, ili kila mtu amwaminiye asipotee, bali awe na uzima wa milele.*

MUDA: Takriban 4 BC hadi 30 AD

MATUKIO YA ULIMWENGU WAKATI HUU: Roma inatawala ulimwengu

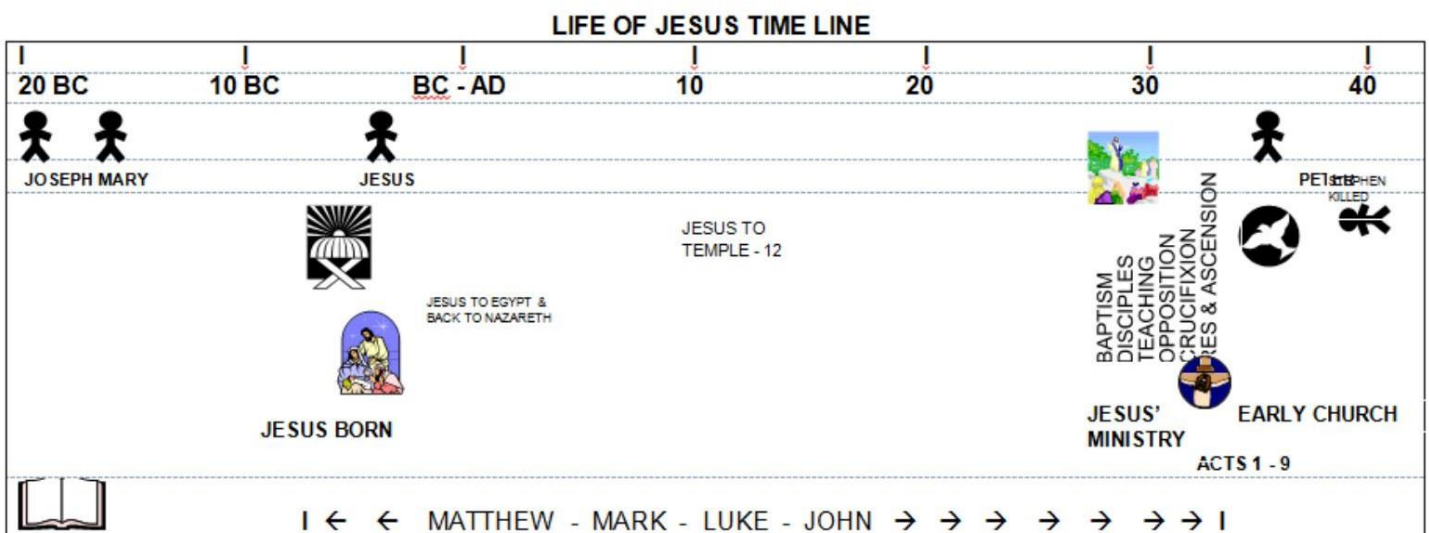
ENEO LA KIJIOGRAFIA: Palestina

Kwa hatua hii katika historia ya Biblia tunaacha Agano la Kale na kuingia Agano Jipya. Hadi sasa tumeona kushindwa kwa mwanadamu na kuhitaji wokovu. Sasa tunaona suluhisho la Mungu kwa hitaji hilo. Mungu mwenyewe aliondoka mbinguni kuja duniani kufa msalabani badala yetu na kufufuka, akithibitisha kwamba alikuwa ameshinda dhambi na mauti.

Injili nne zinaonyesha maisha ya Yesu kutoka pembe tofauti. Katika Mwanzo 3:15 Mungu alitabiri vita vya muda mrefu kati ya Shetani na Mungu, na jinsi Mungu Mwenyewe angekuja duniani kumshinda Shetani na dhambi. Hilo lilifanywa na Yesu na unabii katika Mwanzo 3:15 ulitimizwa.

Maisha, kifo na ufufuko wa Yesu wa Nazareti ni jambo kuu la Biblia na historia yote ya ulimwengu. Ni tukio muhimu zaidi kuwahi kutokea. Kabla ya tukio hili, kila kitu katika historia na Biblia ilielekeza kwenye ujio wake wa kwanza. Baada ya kupaa kwake kila kitu katika historia na Biblia ilitegemea kile alichokifanya. Yeye ndiye hatua ya juu, hatua kuu, lengo kuu la historia yote na maisha yote. Yesu anapaswa kuwa jambo kuu, mtu muhimu zaidi katika maisha yako pia.

YESU KABLA YA KUZALIWA

Ikiwa ungekuwa Myahudi aliyeishi wakati Yesu alizaliwa, ungejua nini kuhusu Masihi anayekuja? Je, ungeelewa nini kuhusu kuja kwa Mungu duniani? Haya ni maswali ya kuvutia na ya kufikiri. Kuelewa kile Wayahudi walijua kuhusu Mungu ambaye angezuru dunia kama Yesu ni muhimu sana kuelewa maisha ya Yesu.

UTATU Mabaraza ya kanisa la mapema yaliamuru “kuna Mungu mmoja tu, lakini katika umoja wa Uungu kuna watu 3 wa milele na wanaolingana, ambao ni walewale katika kiini lakini walio tofauti katika utu.”

Mungu Baba (Yohana 6:27; Waefeso 4:6), Mungu Mwana (Waebrania 1:8) na Mungu Roho (Matendo 5:3-4) ni Mungu mmoja (Mathayo 28:19; 2 Wakorintho 13:14) katika nafsi tatu. Biblia inasema hakuna mtu aliyemwona Mungu Baba wakati wowote (Yohana 1:18; I Yohana 4:12). Jukumu la Roho si kujidhihirisha bali kumlenga Mwana (Yohana 16:13-14). Kwa hiyo daima ni Mungu Mwana ambaye ni Mungu anayeonekana katika Biblia, Agano la Kale na Jipya.

THEOFHANI, matukio ya Mungu kuonekana kwa mwanadamu, yameandikwa katika Agano la Kale.

Kwa kawaida huandikwa “Malaika wa BWANA,” daima hurejelea Mungu Mwana (Yesu kabla ya kuzaliwa Kwake - Mwanzo 16:13; 22:15-18; 24:7; 32:24-32; Hosea 12:4). Kwa hiyo Wayahudi waliojua Biblia yao katika wakati wa Yesu wangejua kwamba Mungu alikuwa amemtokea mwanadamu zamani, na angetokea tena. Kuna habari zaidi, ingawa, kuliko tu kuonekana kwa Mungu kwa mwanadamu.

AINA Kuna mengi katika Agano la Kale kuhusu Mungu Mwana kuliko yale yanayosemwa kumhusu Yeye (Luka 24:27). Kuna picha zake pia. Picha hizi, zinazoitwa aina, ni kama vivuli kinyume chake. Unaona kivuli kwanza (Mtihani wa Kale.) na kisha kitu halisi (Mtihani Mpya.). Kwa mfano, Daudi ni mfano (picha) ya Yesu kwa kuwa kuna ulinganifu mwingi kati yao, mambo katika maisha ya Daudi ambayo yanaonyesha zaidi juu ya Yesu. Yesu mwenyewe alitumia nyoka kwenye mti kama picha yake mwenyewe (Yohana 3:14) na alitumia Yona kwa njia hiyo hiyo (Mathayo 12:40). Habari nyingi kuhusu Mungu Mwana zinaweza kupatikana kwa kusoma picha za Yesu zilizomo katika mambo kama vile Maskani, ukuhani, mfumo wa sadaka, siku takatifu, n.k.

UNABII Marabi wanaorodhesha vifungu 456 vya Masihi katika Agano la Kale. Hizi hutoa habari sahihi zaidi kuhusu Mungu Mwana na kuja Kwake duniani, kuliko mifano. Kwa mfano, Biblia ilisema atatoka katika uzao wa mwanamke (Mwanzo 3:15); aliyezaliwa na bikira (Isaya 7:14), kutoka katika ukoo wa Abrahamu (Mwanzo 12:3, 7; 17:7; 22:18), kutoka kabila la Yuda (Mwanzo 49:10), nyumba ya Daudi (Mwanzo 49:10) Zaburi 132:11; 2 Samweli 7:12-13;

Alitabiriwa kuzaliwa Bethlehemu (Mika 5:2), aitwaye Imanueli (Isaya 7:14), aliitwa kutoka Misri (Hosea 11:1) na kutanguliwa na Yohana Mbatizaji (Malaki 3:1; Isaya 40:3). . Unabii mwingi sana kuhusu maisha Yake, mtu, huduma, ujumbe, kazi, kifo na ufufuo wake pia ni mwingi.

Uwezekano huo ni wa kiasitronomia kwamba hata machache tu kati ya haya yangeweza kutimizwa kwa bahati mbaya. Mungu pekee ndiye angeweza kutabiri na kutimiza haya yote.

MWANA WA MUNGU AKIWA BINADAMU Alikuwa na mwili wa mwanadamu (Wagalatia 4:4; Luka 2:52; I Yohana 1:1; Mathayo 26:12) lakini hakuwa na dhambi (Waebrania 4:15). Pia alikuwa na nafsi na roho ya kibinadamu (Mathayo 26:38; Luka 23:46). Akiwa mwanadamu alipata njaa (Mathayo 4:2), kiu (Yohana 19:28), uchovu (Yohana 4:6), huzuni (Yohana 11:35) na kujaribiwa (Waebrania 4:15). Alikuwa na majina ya kibinadamu (Mathayo 1:21) na akafa kifo cha kibinadamu.

MWANA WA MUNGU AKIWA UMUNGU Aliitwa Mungu (Waebrania 1:8; Mathayo 16:16; 26:61-64).

Alikuwa muweza wa yote (Mathayo 28:18), mwenye kujua yote (Yohana 1:48), yuko kila mahali (Mathayo 18:20) na asiyebadilika (Waebrania 13:8). Alikuwa uzima (Yohana 1:4) na kweli (Yohana 14:6). Alifanya kazi za Mungu: kuumba (Yohana 1:3), kudumisha asili (Wakolosai 1:17), kusamehe dhambi (Luka 7:48), kufufua wafu (Yohana 5:25), kuhukumu dhambi (Yohana 5:27)) na kumtuma Roho Mtakatifu (Yohana 15:26). Alikubali ibada ya wanadamu (Mathayo 14:33) na malaika (Waebrania 1:6). Alidai kuwa sawa na Baba (Yohana 14:23;

10:30). Mara kwa mara alidai kuwa ametumwa na Mungu (Yohana 4:34; 5:37; 7:16; 7:28-29; 8:16; 8:26; 9:4; 11:42; 14:24; 16:28; 17:18);

ULINGANIFU KATIKA NAFSI YA KRISTO Yesu alikuwa Mungu na mwanadamu. Alikuwa na njaa (Mathayo 4:12) lakini alilisha makutano (Yohana 6:1-14). Alikuwa na kiu (Yohana 19:28-29) lakini anatoa maji ya uzima (Yohana 4:10-14; 7:37). Alikuwa amechoka (Yohana 4:26) lakini anapumzika (Mathayo 11:28). Aliomba (Mathayo 14:23) lakini anajibu maombi (Yohana 14:3,14). Aliuzwa kwa vipande 30 vya fedha (Mathayo 26:14-15) lakini anaukomboa ulimwengu (1 Petro 1:18-19; I Yohana 2:2). Hakuwa na pa kulaza kichwa chake (Mathayo 8:20) lakini aliumba vitu vyote (Yohana 1:3). Alikufa lakini anahuisha (Yohana 6:51,44).

Aliuawa (Waebrania 2:14) lakini anaharibu kifo (1 Wakorintho 15:26, 54). Aliutoa uhai wake, kisha akautwaa tena (Yohana 10:17-18).

Kama ungekuwa hai Yesu alipozaliwa ungelazimika kuamua: Je, uliamini habari za Mungu Mwenyewe kuja duniani? Je! angekuja tena kama unabii ulivyosema? Je, ungeinama na kumfanya kuwa Bwana na Mungu wa maisha yako? Je, ungemtambua kama Mungu na mwanadamu katika mmoja - Masihi wa Mungu-mtu? Wengi wa watu waliokuwa wakiishi wakati huo waliikataa ile kweli na kumwacha. Wengi bado wanafanya. Vipi kuhusu wewe? Ukweli uko ndani. Hajabadilika.

Ikiwa Yeye ni Mungu, hiyo inamaanisha kuwa ana kila kitu katika ulimwengu chini ya udhibiti Wake -- ikiwa ni pamoja na maisha yako na yangu. YEYE ni mfalme wa ulimwengu, Mfalme wa Wafalme na Bwana wa Mabwana (Ufu 19). Yeye ni Mungu na ni mfalme. Hakikisha Yeye ni mfalme wako.

UTHIBITISHO YESU NI MUNGU

Je, kweli mtu anayeitwa Yesu aliishi Palestina miaka 2,000 iliyopita? Hakika hakuna shaka wala swali juu ya hilo. Hakuna mwanahistoria wa kilimwengu asiyeamini hilo, kwani ni ukweli uliothibitishwa wa historia. Wanahistoria wengi wa siku za Yesu waliandika juu Yake. Kinachojadiliwa sana, hata hivyo, ni kama alikuwa Mungu au la.

Je, Alikuwa tu mwanadamu kama kila mtu mwingine, au Alikuwa Mungu kweli na kweli? Je, Yeye alisema tu Alikuwa? Au wafuasi Wake baadaye waliandika kwa njia hiyo ili kumfanya aonekane kuwa Mungu wakati Yeye hakuwa na madai hayo? Madhara ya majibu haya ni makubwa. Tunawezaje kuwa na uhakika kama Wakristo? Hebu tuangalie baadhi ya uthibitisho wa uungu wake kutoka ndani na nje ya Biblia.

BWANA, MWENYE AKILI au MUONGO

Kwanza, hakuna shaka kwamba **Yesu alidai kuwa Mungu**. Kanuni nzima ya maisha Yake inaelekeza kwenye hilo. Kwa maneno alidai kuwa Mungu mara nyingi, mara nyingi (Yohana 8:58; 10:30; 17:5; nk.). Alikubali kuabudiwa kana kwamba alikuwa Mungu. Alidai kuwa na uwezo wa kusamehe dhambi (Marko 2:5). Sasa, tufanye nini kwa mtu anayedai kuwa Mungu? Je, ungesema nini ikiwa jirani yako angeanza kudai kuwa Mungu? Kuna chaguzi tatu au uwezekano juu ya mtu kama huyo. Yeye ni kichaa, **kichaa**, kwa maana yeye kweli kufikiri yeye ni Mungu lakini ni makosa. Anajua yeye si Mungu lakini anajaribu kushawishi kila mtu yeye ni hata hivyo, hivyo yeye ni **mwongo**. Ama kweli yeye ni Mungu na **Bwana** wa wote! Bwana, kichaa au mwongo ni chaguzi zetu. Mtu mzuri tu, mwalimu mzuri, kielelezo cha maadili -- hizi si chaguo kwa mtu anayedai kuwa Mungu! Ikiwa Yeye ni kichaa au mwongo hastahili kuwa mtu mwema na mzuri. Ikiwa Yeye ni Bwana hana sifa za kupita kiasi na ni zaidi ya mtu mwema na mzuri. Hivyo Yeye ni ama Mungu wa kuabudiwa na kutiwa au mlaghai wa kusahauliwa na kupuuzwa.

UNABII ULIOTIMIA

Ili kuthibitisha Yeye ni Bwana tunageukia Biblia, si kwa vifungu kuhusu miujiza na madai ambayo yangeweza kuwa yametungwa na waandishi baada ya kifo Chake, bali kwa Unabii wa Agano la Kale ambao utimizo wake haungeweza kudanganywa. Imeorodheshwa hapa chini ni unabii 61 wa Agano la Kale wa Masihi pamoja na utimizo wake katika Agano Jipya pia umeandikwa:

1. Kuzaliwa kwa mbegu ya mwanamke: Mwanzo 3:15 (Wagalatia 4:4, Mathayo 1:20)

2. Kuzaliwa na bikira: Isaya 7:14 (Mathayo 1:18,24,25; Luka 1:26-35)
3. Mwana wa Mungu: Zaburi 2:7; 1 Mambo ya Nyakati 17:11-14; 2 Samweli 7:12-16 (Mathayo 3:17; 16:16 (Marko 9:7; Luka 9:35)
4. Uzao wa Ibrahimu Mwanzo 22:18; 12:2-3; (Mathayo 1:1; Wagalatia 3:16)
5. Mwana wa Isaka: Mwanzo 21:12 (Luka 3:23,34; Mathayo 1:2)
6. Mwana wa Yakobo: Hesabu 24:17; Mwanzo 35:10-12; (Luka 3:23,34; Mathayo 1:2; Luka 1:33)
7. Kabila la Yuda: Mwanzo 49:10 (Luka 3:23,33; Mathayo 1:2; Waebrania 7:14)
8. Ukoo wa Yese: Isaya 11:1, 10 (Luka 3:23,32; Mathayo 1:6)
9. Nyumba ya Daudi: Yeremia 23:5; 2 Samweli 7:12-16; Zaburi 132:11 (Luka 3:23,31; Mathayo 1:1; 9:27)10. Alizaliwa Bethlehemu: Mika 5:2 (Mathayo 2:1; Yohana 7:42; Mathayo 2:4-8) Luka 2:4-7)
11. Kutolewa kwa zawadi: Zaburi 72:10; Isaya 60:6 (Mathayo 2:1,11)
12. Herode awaua watoto: Yeremia 31:15 (Mathayo 2:16)
13. Kuwepo kwake kabla: Mika 5:2; Isaya 9:6-7; Zaburi 102:25 (Wakolosai 1:17; Yohana 1:1-2; 8:58; Ufunuo 1:17)
14. Ataitwa Bwana: Zaburi 110:1; Yeremia 23:6 (Luka 2:11; 20:41-44)
15. Atakuwa Imanueli (Mungu Pamoja Nasi): Isaya 7:14 (Mathayo 1:23; Luka 7:16)
16. Atakuwa nabii: Kumb 18:18 (Mathayo 21:11; Luka 7:16; Yohana 4:19; 6:14; 7:40)
17. Atakuwa kuhani: Zaburi 110:4 (Waebrania 3:1; 5:5-6)
18. Atakuwa mwamuzi: Isaya 33:22 (Yohana 5:30; 2 Timotheo 4:1)
19. Atakuwa mfalme: Zaburi 2:6; Zekaria 9:9; Yeremia 23:5 (Mathayo 27:37; 21:5; Yohana 18:33-38)
20. Upako maalum wa Roho Mtakatifu: Isaya 11:2 (Mathayo 3:16-17; 12:17-21; Marko 1:10-11)
21. Bidii yake kwa Mungu: Zaburi 69:9 (Yohana 2:15-17)
22. Akitanguliwa na mjumbe: Isaya 40:3 (Mathayo 3:1-2; 3:3; 11:10)
23. Huduma kuanza Galilaya: Isaya 9:1 (Mathayo 4:12,13,17)
24. Huduma ya miujiza: Isaya 35:5, 6a; 32:3,4 (Mathayo 9:32,33,35; 11:4-6; Yohana 5:5-9)
25. Mwalimu wa mifano: Zaburi 78:2 (Mathayo 13:34)
26. Alipaswa kuingia hekaluni: Malaki 3:1 (Mathayo 21:12)
27. Alipaswa kuingia Yerusalemu akiwa juu ya punda: Zekaria 9:9 (Luka 19:35,36,37; Mathayo 21:6-11)
28. "Jiwe la kujikwaa" kwa Wayahudi: Zaburi 118:22; Isaya 8:14; 28:16 (1 Petro 2:7; Warumi 9:32-33)
29. "Nuru" kwa Mataifa: Isaya 60:3; 49:6 (Matendo 13:47,48a; 26:23; 28:28)
30. Kusaliwa na rafiki: Zaburi 41:9; 55:12-14 (Mathayo 10:4; 26:49-50; Yohana 13:21)
31. Inauzwa kwa vipande 30 vya fedha: Zekaria 11:12 (Mathayo 26:15; 27:3)
32. Pesa za kutupwa katika nyumba ya Mungu: Zekaria 11:13 (Mathayo 27:5)
33. Bei iliyotolewa kwa shamba la mfinyanzi: Zekaria 11:13b (Mathayo 27:7)
34. Kuachwa na wanafunzi wake: Zekaria 13:7 (Marko 14:27, 50; Mathayo 26:31)
35. Kushutumiwa na mashahidi wa uwongo: Zaburi 35:11 (Mathayo 26:59-61)
36. Bubu mbele ya washtaki: Isaya 53:7 (Mathayo 27:12-19)
37. Aliyejeruhiwa na kupondwa: Isaya 53:5; Zekaria 13:6 (Mathayo 27:26)
38. Kupigwa na kutemewa mate: Isaya 50:6; Mika 5:1 (Mathayo 26:67; Luka 22:63)
39. Alidhihakiwa: Zaburi 22:7,8 (Mathayo 27:31)
40. Alianguka chini ya msalaba: Zaburi 109:24-25 (Yohana 19:17; Luka 23:26; Mathayo 27:31-32)
41. Mikono na miguu iliyochomwa: Zaburi 22:16; Zekaria 12:10 (Luka 23:33; Yohana 20:25)
42. Kusulubishwa pamoja na wezi: Isaya 53:12 (Mathayo 27:38; Marko 15:27,28)
43. Alifanya maombezi kwa watesi wake: Isaya 53:12 (Luka 23:34)
44. Kukataliwa na watu wake mwenyewe: Isaya 53:3; Zaburi 69:8; 118:22 (Yohana 7:5,48; 1:11; Mathayo 21:42,43)
45. Kuchukiwa bila sababu: Zaburi 69:4; Isaya 49:7 (Yohana 15:25)
46. Marafiki walisimama mbali: Zaburi 38:11 (Luka 23:49; Marko 15:40; Mathayo 27:55-56)

47. Watu walitikisa vichwa vyao: Zaburi 109:25; 22:7 (Mathayo 27:39)
48. Iliangaliwa: Zaburi 22:17 (Luka 23:35)
49. Nguo ziligawanywa na kura: Zaburi 22:18 (Yohana 19:23-24)
50. Kuteseka na kiu: Zaburi 69:21; 22:15 (Yohana 19:28)
51. Nyongo na siki vilimtolea: Zaburi 69:21 (Mathayo 27:34)
52. Kilio chake kilichoachwa: Zaburi 22:1 (Mathayo 26:46)
53. Alijitoa kwa Mungu: Zaburi 31:5 (Luka 23:46)
54. Mifupa haijavunjwa: Zaburi 34:20 (Yohana 19:33)
55. Moyo uliovunjika: Zaburi 22:14 (Yohana 19:34)
56. Ubavu wake ulitoboa: Zekaria 12:10 (Yohana 19:34)
57. Giza juu ya nchi: Amosi 8:9 (Mathayo 27:45)
58. Kuzikwa katika kaburi la tajiri: Isaya 53:9 (Mathayo 27:57-60)
59. Ufufuo: Zaburi 16:10; 30:3; 41:10; 118:17; Hosea 6:2 (Matendo 2:31; Luka 24:46; Marko 16:16)
60. Kupaa: Zaburi 68:18a (Matendo 1:9)
61. Ameketi mkono wa kuume wa Mungu: Zaburi 110:1 (Waebrania 1:3; Marko 16:19; Matendo 2:34,35)

Hakuna mtu mwingine katika historia aliyewahi kukaribia kutimiza haya, na hakuna awezaye kamwe tangu kumbukumbu za kuzaliwa na kumbukumbu za makabila ya Wayahudi wote ziliharibiwa huko Yerusalemu mwaka wa 70 BK. Utimizo wa mambo hayo huthibitisha uasilia wa Biblia kuwa Neno la Mungu na vilevile uhakika wa kwamba Yesu ni Mungu.

Uwezekano wa 1 hadi 8 kutimia utakuwa 1 kati ya 10 na 16 0. (Kama kila nafasi ni dola ya fedha na ziliwekwa ubavu kwa ubavu kwenye jimbo la Texas, zingefunika jimbo lote 2' kina! Moja imewekwa alama, nyingine zote sivyo. Fumba upofu mtu na umruhusu atembeke popote. , uwezekano kwamba angechagua alama moja ni sawa na unabii 8 wa kwanza kutokea hivi punde!

UFUFUO

Kwa hakika, uthibitisho wa uungu wa Yesu unainuka au kuanguka juu ya ukweli wa **ufufuo wake**. Alisema angefufuka, kisha akadai kuwa amefanya hivyo. Wafuasi wake walidai waziwazi jambo lile lile kwao. Je, walikuwa sahihi? Kwanza, inafaa kudhani kwamba kitu kama ufufuo kutoka kwa kifo hadi kwenye mwili wa milele sio kitu ambacho mtu anaweza kuunda! Itakuwa ya kushangaza sana, isiyoweza kuthibitishwa, mbali sana na mtu kuwa ameifanya.

Ikiwa Yesu hangefufuka, ni nini kingine kingetokea kwa mwili wake? Wengine wanasema wanafunzi waliiba mwili Wake, lakini wangepataje ujasiri wa kuhubiri ambao hawakuwa nao hapo awali? Kwa nini wajitoe uhai wao kwa jambo ambalo walijua ni uwongo? Kwa hiyo, wengine wanasema, maadui waliiba mwili. Kisha wangesema hivyo na kuionyesha ili kukanusha ufufuo wakati hilo lilipodaiwa mara ya kwanza. Hakuna nadharia inayoelezea mashuhuda wa macho zaidi ya watu 500 waliomwona Yesu akiwa hai baada ya kusulubiwa. Ya kawaida zaidi ni nadharia ya kuzimia, kwamba Yesu hakuwahi kufa kweli bali alizimia kisha akaja 'kwa' baadaye. Lakini alitangazwa kuwa amekufa na wauaji wenye ujuzi wa Kirumi baada ya kuchomwa mkuki kwenye moyo Wake. Alitumia siku 3 akiwa amefungwa kwa kitambaa na kufunikwa na pauni 100 za viungo, bila chakula au maji. Ingemlazimu kufufua, kutoka nje ya vitambaa huku akiwaacha pale katika umbo la kifukofuko kana kwamba bado yuko ndani yake, huku mikono yake ikiwa imetobolewa kwa misumari, kusogeza mwamba wa kutisha kutoka ndani bila kushika mikono, na kuwashinda askari wa Kirumi. tembea maili nyingi kwa miguu iliyotobolewa kwa misumari, na kisha uthibitishe kwa wale aliokutana nao kwamba alikuwa na mwili mkuu, wa milele! Hilo linahitaji imani zaidi kuliko kuamini ufufuo!

Kuna **uthibitisho wa ziada wa ufufuo**. Yesu alionekana mara 10 kwa zaidi ya watu 500.

Ikiwa hapakuwa na ufufuo, tunawezaje kuelezea mabadiliko ya wanafunzi, kuenea kwa kanisa la kwanza, kuongoka kwa Paulo, kuanza kwa Meza ya Bwana na ubatizo, kubadili siku ya ibada kutoka Jumamosi hadi Jumapili na matokeo yake. Maisha yake yamekuwa hata leo. Ralph Waldo Emerson alisema, "Jina la Yesu halijaandikwa sana katika historia ya ulimwengu." Mwongo au kichaa hawezi kufanya hivyo!

IKIWA MUNGU AMEKUWA MWANADAMU, BASI UNATARAJIA KWAKE:

Mstari mmoja zaidi wa hoja ni kujiuliza, "Kama Mungu angekuwa mwanadamu, tungetarajia nini Yeye?" Yesu alitimiza yote tuliyoomba!

1. **Kuwa na mlango usio wa kawaida katika maisha.** Kuzaliwa na bikira ni mlango usio wa kawaida kabisa. Pia, sio kitu ambacho mtu angechagua ikiwa wangetengeneza jambo zima. Wazo la kuzaliwa na bikira lingezingatiwaje kama si kweli?

2. **Usiwe na dhambi.** Yesu alidai kuwa hana dhambi (Yohana 8:46). Wale walioshuhudia maisha yake wanakubaliana na dai hili: Wanafunzi wake walioishi naye saa 24 kwa siku (Petro, Yohana, Mathayo, n.k.), ndugu zake waliomwona katika maisha ya familia na wengine (Yakobo, Yuda), hata. Maadui zake hawakuweza kuashiria dhambi yoyote katika maisha yake (mwizi msalabani, Pilato, akida pale msalabani alishuhudia kutokuwa na dhambi kwake).

3. **Dhihirisha mambo yasiyo ya kawaida kwa namna ya miujiza.** Yesu alidai kufanya miujiza, na ilishuhudiwa na Mathayo, Marko, Luka, Yohana, Petro, Yuda na Yakobo.

4. **Kuwa na hisia kali ya tofauti na wengine.** Yesu alijiona kuwa tofauti, wa kipekee, na wengine walimwona hivyo pia. Hata wanahistoria wa Kiyahudi na Kirumi walimwona Yeye kuwa si sawa na watu wengine, kama inavyofanya Korani na wasomi wengi leo.

5. **Zungumza maneno makuu zaidi kuwahi kusemwa.** Yesu alisema maneno yake hayatapita kamwe na hayajapita! Wengine walisema kwamba hakuna aliyezungumza kama Yeye, na hiyo bado ni kweli. Yesu ndiye mtu aliyenukuliwa zaidi na wanahistoria wa kidini na wa kilimwengu, walimu na wanafalsafa.

6. **Kuwa na ushawishi wa kudumu na wa ulimwengu wote.** Wanahistoria wanakubali kwamba Yesu ndiye maisha mashuhuri zaidi kuwahi kuishi kwenye sayari hii.

7. **Kukidhi njaa ya kiroho ndani ya mwanadamu.** Yesu alikidhi mahitaji ya ndani katika Mathayo, Petro, Nikodemo, Zakayo, mwanamke kisimani, na wengine wasiohesabika wakati huo na kwa vizazi hadi leo. Kweli Yesu anatosheleza!

8. **Tumia uwezo juu ya kifo.** Yesu alidai kuwa na uwezo juu ya kifo na alithibitisha hilo kwa ufufuo wake mwenyewe. Aliwafufua wafu: mjane wa mwana wa Naini, mtumishi wa akida, Lazaro na Dorkasi (kupitia Petro). (Kwa habari zaidi katika mistari hii tazama "Ushahidi Unaodai Uamuzi," na Josh McDowell.)

Je, Yesu Alikuwa Mungu? Itabidi uamue mwenyewe. Hata hivyo, kama hakuwa, basi hakuna mtu atakayekuwa. Ikiwa Yesu hakuwa Mungu, basi alistahili tuzo ya Oscar!

MADAI YA KRISTO YA UMUNGU

Kudaiwa kuwa ni Usawa na Mungu Mathayo 28:19; Yohana 5:17-18; 12:45; 13:20; 14:1, 9

Kudai Umoja na Mungu Mathayo 4:7; Luka 4:12; 8:39; Yohana 10:30, 36-38; 17:11, 21-22; 20:28

Kudaiwa Kutumwa na Mungu Yohana 4:34; 5:37; 7:16, 28-29; 8:16; 9:4; 11:42; 14:24; 16:28; 17:18, 23

Anadaiwa Kuwa Mwana wa Mungu Mathayo 16:17; 22:42-45; Marko 12:35-37; 14:61-62; Luka 20:41;

Yohana 9:35-37; Luka 22:69-70

Anadaiwa Kuwa Anatoka Mbinguni Yohana 6:33, 35, 51

Sifa Zinzodaiwa za Mungu Yohana 8:42; 16:15; 17:5; 14:6

Kujua yote Mathayo 11:21-22; 22:18; Luka 10:13; Yohana 16:30-31

Kuwepo kila mahali Mathayo 18:20; 28:20

Uweza wa yote Marko 14:61-63; Luka 22:69-70; Yohana 2:19, 10:18; 11:25-27

Samehe dhambi Marko 2:5,9,10; Luka 5:20-21; 7:48-49

Mamlaka ya Kimungu Mathayo 7:21-23; 28:18

Heshimu Yohana 5:22-23

Kuwepo Kabla Ya Kuwepo Yohana 8:58; 17:5

MAISHA YA YESU - MUHTASARI

Yesu wa Nazareti alipozaliwa, hakuna mtu katika Milki yote ya Kirumi aliyejali isipokuwa wazazi Wake. Yesu alizaliwa katika giza na huduma yake ilianza katika giza. Mwaka wa kwanza ni wachache tu waliojua kumhusu na kumfuata. Pole pole, sifa Yake ilienea. Alipendezwa zaidi na ubora kuliko wingi, ingawa. Bado, kila mtu alihitaji kuwa na alikuwa na nafasi nzuri ya kuamua mwenyewe ikiwa angemkubali au kumkataa.

Baada ya mwaka wa kwanza, umaarufu wake ulifikia kiwango cha juu. Alisafiri kote Galilaya pamoja na wanafunzi na kufanya miujiza ili kuthibitisha Yeye alikuwa Masihi. Wengi wangemfuata kama angeendelea kuwapa chakula bure. Badala yake, Aliwapa changamoto kuacha kila kitu na kumfuata. Umati ungemshangilia kiongozi wa kijeshi ambaye angeinua jeshi ili kutupilia mbali nira ya utumwa wa Warumi. Yesu aliweka viwango vya juu kwa wale ambao wangemfuata: kumweka Yeye 100% kwanza katika kila kitu na wakati wote, kabla ya kila mtu na kitu kingine chochote maishani. Ni hitaji la juu, na hata leo sio wengi wako tayari kulitimiza. Kwa sababu hiyo, umaarufu wa Yesu ulipungua.

Ilipungua, upinzani uliongezeka. Viongozi wa kidini walikuwa wamempinga tangu mwanzo. Alionyesha dhambi yao tangu mwanzo aliposafisha hekalu kwa mara ya kwanza. Hatua kwa hatua, waliweza kuwafanya watu zaidi na zaidi wamlinge Yesu. Watu walikuwa tayari kumkubali Yesu kuwa Masihi. Mahali walipokata simu ni kukiri dhambi zao na kuwajibika mbele za Mungu. Kiburi bado humzuia mtu kutoka kwa Mungu.

Maoni ya watu yalipobadilika, ndivyo ujumbe na mbinu za Yesu zilivyobadilika. Badala ya kwenda kwa watu kuwatolea ujumbe Wake wa ufalme ujao, Alitumia muda Wake kuwafundisha na kuwafunza wanafunzi Wake. Alifanya miujiza kidogo na kidogo, kwa maana watu walikuwa na uthibitisho wa kutosha na hawakuhitaji zaidi. Hakutaka kumlazimisha mtu yeyote kuamini. Alianza kufundisha kwa mifano ili kufunua ukweli kwa wafuasi Wake huku pia akiificha kwa wale ambao hawakukubali. Badala ya kwenda kwa mtu yeyote kila mahali, Yeye alijishughulisha na kuwazoeza wanafunzi kuendelea alipokuwa ameondoka.

Baada ya mwisho wa mwaka wa tatu kifo kilitupwa. Upinzani uliongezeka kila siku. Viongozi wa kidini walijitolea kumfanya auawe ili kumzuia Yeye na ujumbe Wake. Hawakujua kwamba hilo ndilo lililohitajiwa ili kuhakikisha kwamba litaendelea milele.

Walikuwa na nafasi yao ya kuamua. Sasa ni zamu yetu. Utakubali au kukataa? Je, unafuata tu 'chakula cha bure' -- kile Anachoweza kukufanyia? Je, uko tayari kutii changamoto yake ya kubeba msalaba wako ili kumfuata? Itamaanisha kukataliwa na upinzani kwa wale wanaomfuata, pia. Hakuna mtumishi aliye mkuu kuliko bwana wake. Bado, ndiyo njia bora zaidi ya kuishi maisha kwa ukamilifu zaidi, kufanya maisha haya yawe ya thamani kwa umilele. Usifanye kosa walilofanya. Acha yote ili kumfuata Yeye.

OBSCURITY (vanishing)			POPULARITY (declining)				OPPOSITION (increasing)		
			EXTENDED MINISTRIES						
		EARLY MINISTRIES					SPECIALIZED MINISTRIES		Ascension
	OPENING							CONCLUDING EVENTS	
BIRTH	Fall 26 Sp 27	Sum 27	Fall 27 Sp 28	Sum 28	Fall 28 Sp 29	Sum 29	Fall 29 Sp 30	F.W. P.R.	
Incarnation		Early Judean	Early Galilean	Middle Galilean	Later Galilean	Later Judean	Perean		
	1st Year		2nd Year	I	3rd Year		4th Year		

MATHAYO: YESU MFALME

TITLE: Imepewa jina la mwandishi

MWANDISHI: Mathayo, mtoza ushuru, mfuasi

TAREHE YA KUANDIKWA: Takriban 60 BK

MAHALI PA KUANDIKWA: Antiokia ya Shamu

MUDA UNAOHUSIKA: Maisha ya Yesu

WAPOKEAJI: Wayahudi kila mahali

MSTARI MUHIMU: *Kitabu cha ukoo wa Yesu Kristo, mwana wa Daudi, mwana wa Ibrahimu: 1:1*

NENO KUU: "Timiza" (mara 17); "Ufalme wa mbinguni" (mara 32)

KUSUDI: Kuunganisha Agano la Kale na Agano Jipya

MANDHARI: Yesu ndiye Mfalme wa Israeli, Masihi Myahudi aliyeahidiwa.

Tuseme ulikuwa na senti 10 mkononi mwako ukazitikisa, kisha ukafungua mkono wako. Kuna uwezekano gani kwamba wote wangekuwa wakuu? Unafikiri ingechukua majaribio ngapi? Kwa wastani itakuchukua zaidi ya majaribio elfu moja! Sasa fikiria sarafu hizi kuwa unabii wa Yesu. Pennies wana pande mbili tu - nafasi ya 50-50. Unabii una njia nyingi zaidi za kutotimia kuliko kutimizwa. Je, ikiwa mara ya kwanza wote 10 walikuja juu! Tuseme ulifanya tena na wote walikuwa vichwa, na tena na tena - mara 30 kwa wote na kila wakati kila senti ilikuwa vichwa. Ungefikiri jambo fulani la pekee lilikuwa likiendelea, siyo? Ndivyo tu ilivyo na unabii wa Masihi. Alitimiza kila unabii zaidi ya 300 kuhusu Masihi.

Huu ni uthibitisho mkubwa sana kwamba Yesu ndiye Masihi.

MATHAYO ALIANDIKA ILI KUONYESHA YESU ALITIMIZA UNABII ili kuonyesha kwamba Yesu alikuwa Masihi. "Ili litimie" linatokea takribani mara 20 katika injili yake. Mathayo alikuwa mtu mwenye elimu bora kuliko Wayahudi wote na mwandishi bora. Aliwaandikia Wayahudi wenzake, waliojua unabii wa Agano la Kale kuhusu Masihi, ili kuonyesha kwamba Yesu alitimiza unabii huo. Anajumuisha nukuu 50 za moja kwa moja kutoka kwa Agano la Kale na dokezo 75 kwa Agano la Kale - mara mbili ya ile Injili nyingine yoyote inayo.

Katika Malaki, Masihi anatarajiwa. Agano la Kale linafunga kumtafuta Yeye. *Angalieni, nitawapelekea nabii Eliya, kabla hajaja siku ile ya Bwana iliyo kuu na kuogofya. 6 Naye ataigeuza mioyo ya baba iwaelekee watoto wao, na mioyo ya watoto iwaelekee baba zao; kuipiga nchi kwa laana.*" (Malaki 4:5) Katika Mathayo tunaona Masihi amefika, akitimiza unabii huo.

MASIHI Neno 'Masihi' ni neno la Kiebrania linalomaanisha 'Mtiwa mafuta.' Neno 'Kristo' ni sawa na Kigiriki. Manabii, makuhani na wafalme wote walitiwa mafuta. Masihi alikuwa wote katika umoja. Katika Mathayo, na kwa Wayahudi kwa ujumla, mkazo kuu ulikuwa juu ya Masihi kama Mfalme. Hivyo ndivyo Mathayo anaonyesha wasomaji wake - Yesu ndiye Masihi-Mfalme aliyeahidiwa.

I. MFALME ANAFUNULIWA (1:1 - 9:30) Swali la kwanza ambalo Myahudi angeuliza kwa mtu anayedai kuwa Masihi lingekuwa, "Je, wewe ni mzao wa moja kwa moja wa Daudi? Hapa ndipo Mathayo anapoanzia. Anampa Yesu hadhi ya kisheria kupitia baba yake wa kidunia Yusufu (1:1-7). Tatizo moja linatokea, nalo ni

kwamba kuna laana juu ya wazao wote wa kimwili wa Yehoyakini, kwa hiyo mfalme angeweza kutoka katika ukoo huo? Suluhu ni kwamba Yesu hakuwa mzao wake wa kimwili bali wa kisheria tu.

Mathayo anaeleza jinsi hii inaweza kuwa kwa kueleza kuhusu kuzaliwa na bikira (1:18 - 2:23). Takriban mara kumi na mbili Mathayo ananukuu Agano la Kale ili kuonyesha jinsi kila hatua ilitimiza unabii kuhusu Masihi.

Kisha anaeleza jinsi mabalozi walivyokuja kumtawaza mfalme (3:1-17), na jinsi alivyothibitisha kutokuwa na dhambi kwake Shetani alipomjaribu (4:1-11). Kisha Mfalme anaweka sheria zake za maadili kwa ufalme wake (5:1 - 7:25). Hivyo Mathayo anaonyesha Yesu ni Masihi kwa kuzaliwa kwake na kwa yale aliyosema.

Kisha ataonyesha sifa zake kwa yale aliyoyafanya.

Muujiza baada ya muujiza umeorodheshwa, unaoonyesha maneno ya Yesu (8:1 - 9:30). Yeye si mwanadamu tu (nasaba na kuzaliwa), Yeye pia ni Mungu (miujiza)

II. MFALME ANAPINGWA (10:1 - 16:12) Ingawa wengine walikubali ujumbe wa Mfalme, wengi waliukataa (10:1 - 12:50). Mifano ya Yesu ya Ufalme ujao yaonyesha kielelezo cha kukataliwa kabla ya kukubaliwa hatimaye (13:1-52). Wakati huohuo, Masihi alikataliwa na Herode, familia yake mwenyewe, na watawala wa kidini (13:53-16:12).

III. MFALME AKATALIWA (19:13 - 27:66) Kwa sababu umati wa watu ulimkataa, Yesu aligeuza huduma yake kuwazoeza wale walioamini, akiwatayarisha kwa ajili ya wakati ambapo angeondoka (16:13 - 20:28).

Aliwafundisha juu ya kukataa kwake kuja na kifo na kile ambacho kingetokea baada yake.

Katika 'Jumapili ya Mitende' Yesu alionyesha waziwazi taifa zima, kwa matendo na maneno, kwamba alikuwa Mfalme Masihi (21:1-11). Wengine walikubali, lakini wengi walikataa. Aliendelea kusafisha chumba chake cha enzi, hekalu (21:12-22) na kutetea ufalme wake dhidi ya wale waliomkataa (21:23 - 23:39).

Katika hotuba ya Mizeituni (24:1 - 25:46) Yesu alitabiri wakati ufalme wake ungekuja. Wakati huo huo, Mfalme alikataliwa na kusulubiwa (26:1 - 27:66).

IV. MFALME ANAFUFULIWA (27:66 - 28:20) Nguvu za Mfalme juu ya mauti na dhambi zinaonekana katika ufufuo wake kutoka kwa wafu.

Kwa hivyo Mathayo anamwonyesha Yesu kama Mfalme wa Masihi, ingawa watawala wa kidini na watawala taifa kwa ujumla lilimkataa. Je, wewe ni Mfalme wako?

MUHTASARI WA MATHAYO

I. MAANDALIZI YA MFALME (Ufunuo) 1-9

A. Utu wa Mfalme 1:1-4:11

1. Ukoo wake 1:1-7
2. Majilio yake 1:18-2:23
3. Balozi wake 3:1-17
4. Adui wake 4:1-11

B. Mpango wa Mfalme 4:12-25

C. Mahubiri ya Mfalme 5:1-7:29

D. Uthibitisho wa Mfalme 8:1-9:30

1. Nguvu 8:1-34
2. Msamaha 9:1-17
3. Nguvu 9:18-38

II. UWEPO WA MFALME (Upinzani) 10-16:12

A. Mpango wa Mfalme 10:1-11:1

B. Matatizo ya Mfalme 11:2-12:50

C. Mifano ya Mfalme 13:1-52

D. Mateso ya Mfalme 13:53-16:12

1. Na wenyeji Wake Mwenyewe 13:53-58

2. Kwa Herode

14:1-36 3. Na Waandishi na Mafarisayo

15:1-39 4. Na Mafarisayo na Masadukayo 16:1-12

III. KUHUBIRI KWA MFALME (Kukataliwa) 16:13-27:66 A. Kanuni za

Mfalme 16:13-20:28 1. Kuhusu Kanisa Lake

16:13-20 2. Kuhusu Kifo Chake

16:21-28 3. Juu Yake Utukufu 17:1-21

4. Kuhusu Usaliti Wake 17:22-23

5. Kuhusu Ushuru 17:24-27 6. Kuhusu

Unyenyekevu 18:1-35 7. Kuhusu

Shida za Wanadamu 19:1-26 8.

Kuhusu Ufalme 19 :27-20:28

B. Uwepo wa Mfalme 20:29-28:39 1.

Nguvu ya Mfalme 20:29-34 2.

Uwasilishaji wa Mfalme 21:1-11 3.

Utakaso wa Mfalme 21:12-22 4.

Mapambano na Mfalme 21:23-22:46 5.

Kukataliwa kwa Mfalme 23:1-39 .

C. Utabiri wa Mfalme 24:1-25:46

1. Uharibifu wa Hekalu 24:1-2 2.

Dalili za Mwisho wa Enzi 24:3-28 3.

Dalili za Kuja Kwake 24:29-25:46

D. Adhabu ya Mfalme 26:1-27:66 1. Maandalizi

26:1-16 2. Pasaka 26:17-30 3.

Usaliti 26:31-56 4. Majaribu

26:57-27:26 5. Kusulubishwa

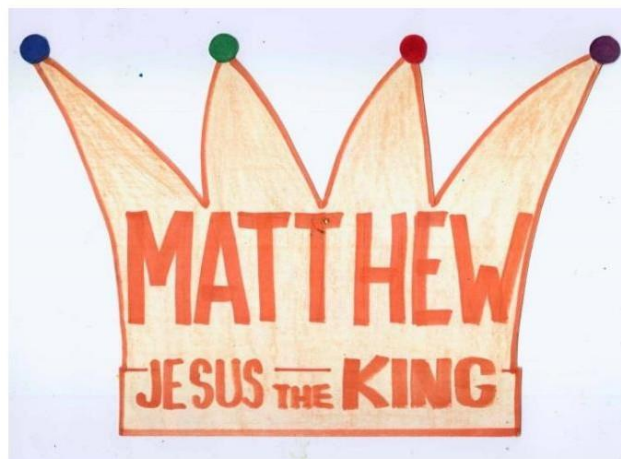
27:27-66

IV. UKUU WA MFALME (Kuinuka) 28 A. Nguvu

za Mfalme 28:1-10 B. Watesi

wa Mfalme 28:11-15 C. Watu wa

Mfalme 28:16-20

ALAMA: YESU ya MTUMISHI

TITLE: Imepewa jina la mwandishi

MWANDISHI: Marko, rafiki kijana wa Paulo

TAREHE YA KUANDIKWA: Takriban 50
BK

MAHALI PA KUANDIKWA: Roma

MUDA UNAOHUSIKA: Huduma ya Yesu

WAPOKEAJI: Mataifa

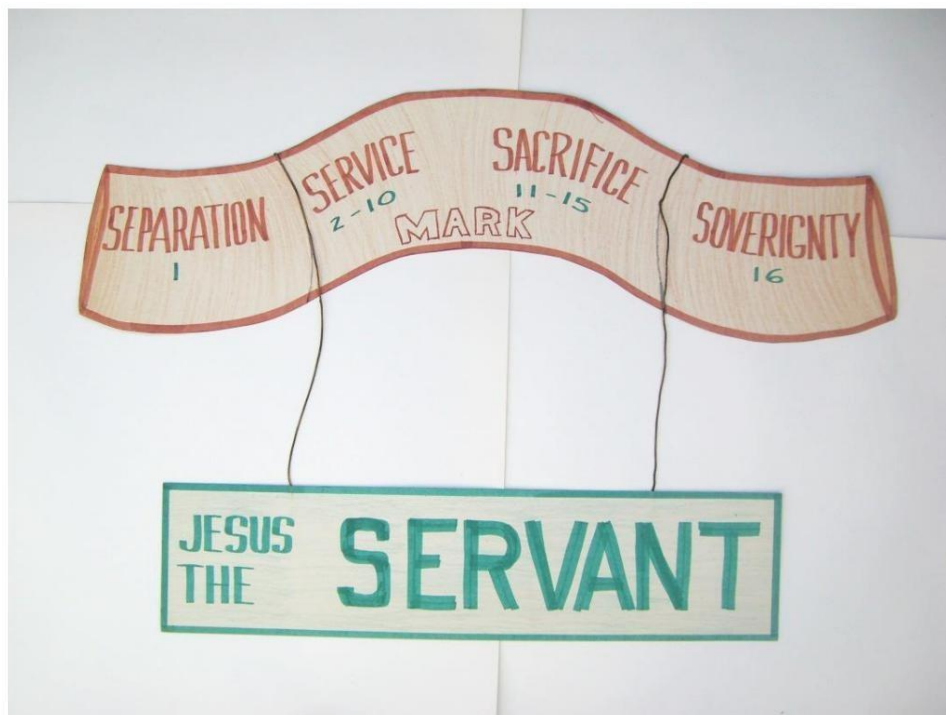
FUNGU MUHIMU: *Kwa maana Mwana wa
Adamu naye hakuja kutumikiwa, bali*

*kutumika, na kutoa nafsi yake iwe fidia ya
wengi.*" (Marko 10:45)

NENO MUHIMU: "Moja kwa moja" (mara 40 katika KJV; "mara moja" "mara moja" katika NIV); "Umati" (17 x)

KUSUDI: Maelezo mafupi ya mahubiri ya Petro (trakti ya injili) ya kusambaza

MANDHARI: Onyesha Kristo kama mtumishi mkamilifu na mwaminifu kabisa

Katika makanisa mengi siku hizi mtu ambaye ni 'shemasi' anatazamwa kuwa katika nafasi ambayo wengi wanatamani, kwa kuwa mara nyingi wanaonekana kuwa na cheo kidogo juu ya wengine. Katika Agano Jipya, hata hivyo, 'shemasi' alikuwa ni mtu anayengoja mezani - mtumishi/mtumwa. Viongozi wa kanisa wanapaswa kuwa watumishi wa wengine, wakifuata mfano wa Yesu, Mtumishi mkuu. *"Sikuja kutumikiwa, bali kutumikia"* (Marko 10:45).

MARKO ALIANDIKA KUONYESHA YESU ALIKUWA MTUMISHI Marko, katika injili yake fupi, anachora picha ya Yesu mtumishi/mtumwa. Wakati Mathayo aliwaandikia Wayahudi kumwonyesha Yesu kama Masihi/Mfalme, Marko aliwaandikia watu wa mataifa mengine kuwaonyesha Yesu kama mtumishi. Marko hakuwa pamoja na Yesu, ingawa inaonekana Mlo wa Mwisho ulifanyika katika chumba cha juu katika nyumba yake. Marko aliandika yale ambayo Petro alifundisha na kuhubiri, kwa hiyo kwa kweli Injili ya Marko ni maneno ya Petro.

"Moja kwa moja" na "mara moja" hutumiwa zaidi ya mara 40 katika Marko. Mkazo ni juu ya matendo na miujiza ya Yesu. Hakuna nukuu nyingi za mafundisho yake au kusimulia mifano. Kwani, mja anajulikana kwa matendo yake, si jinsi anavyodai kuwa mtumishi mzuri!

Mtumishi ni mtu ambaye kwa makusudi, kwa hiari, kwa dhabihu na kwa furaha ataacha malengo yake mwenyewe ili kusaidia mtu mwingine kufikia malengo yao. Marko anaonyesha Yesu akifanya hivi. Katika maisha alimtumikia Mungu kwa kumtii katika yote aliyotaka, na katika kifo alimtumikia kwa kutoa maisha yake ili atukomboa.

MWANZO WA MTUMISHI (1:1-13) Marko anaanza na Yohana Mbatizaji (1:1-8). Hakuna kutajwa kwa kuzaliwa kwa Yesu, wazazi, nk. Baada ya yote, asili ya mtumwa sio muhimu. Pia, wasomaji wa Mataifa wa Marko hawakupendezwa na aina hiyo ya kitu kama wasomaji wa Kiyahudi wa Mathayo. Ubatizo wa Yesu unaonyesha Yesu akijitolea kumtumikia Mungu (1:9-11) na kupinga kwake majaribu ya Shetani (1:12-12)

13) kumwonyesha kuwa mtiifu kwa 100% kwa Bwana wake pekee. Yohana alipokamatwa, umakini ulielekezwa kwa Yesu.

UTUMISHI WA MTUMISHI (1:14 - 10:52) Kwa kawaida mtumishi/mtumwa hana watumishi/watumwa, lakini Yesu alikuwa nao (1:14-20). Aliwaita wanafunzi wamfuata ili wawe watumishi kama Yeye. Kisha Marko anaorodhesha mfululizo wa miujiza kuonyesha kwamba, alipokuwa mtumishi, Yesu pia alikuwa Mungu na kwa hiyo angeweza kuwaita watumishi (1:21-3:12). Wengi walikataa hili, lakini wengine waliamini. Wale waliofanya hivyo walikuwa pamoja naye saa 24 kwa siku, siku 7 kwa juma ili kujifunza kutoka kwake jinsi ya kuwa watumishi (3:13-35). Yesu aliwafundisha kwa kutumia hadithi (mifano), akiwaonyesha umuhimu wa kumtumikia Mungu (4:1-34).

Marko inayofuata inaonyesha jinsi Mtumishi huyu alivyokuwa na mamlaka juu ya asili, mapepo, magonjwa, kifo, kukataliwa na magonjwa ya kimwili (4:35-9:1). Kuna maneno machache kutoka kwake yaliyonukuliwa katika hatua hii, mafundisho yake kuhusu utukufu wake, kifo, kuzimu, talaka, watoto na uzima wa milele (9:2 - 10:52).

SADAKA YA MTUMISHI (11:1 - 15:47) Jaribio la kweli la mja ni kunyenyekea kwake. Yesu hawaulizi wafuasi Wake kufanya jambo lolote ambalo hakuwa tayari kufanya – na Alifanya lililo baya kuliko yote. Baada ya kujionyesha kuwa Mfalme (11:1-11) na kukataliwa, aliendelea kuwafundisha wafuasi wake jinsi ya kuishi kama mtumishi baada ya kuondoka kwake (11:12-13:37). Wachache walimtambua Yeye ni nani hasa, na wakajitolea kumtumikia kwa maisha yao yote (14:1-9). Hata hivyo, mmoja wa wafuasi wake wa karibu zaidi alimsaliti kwa vipande 30 vya fedha - bei ya mtumwa (14:10-11). Hata hivyo, Yesu alijitiisha kwa mapenzi ya Bwana Wake. Alianzisha Karamu ya Mwisho, akionyesha kwamba lilikuwa chaguo lake la hiari kusulubishwa (14:2-52). Pia alijisalimisha kwa kukamatwa kwake na majaribu yasiyo ya haki, ambayo yalifikia kilele kwa kusulubiwa kwake (14:53 - 15:47).

ENZI YA MTUMISHI (16:1-20) Huo ulionekana kuwa mwisho wa Mtumishi aliyeteseka –

lakini haikuwa hivyo! Mateso yalifanyika, lakini sio huduma yake. Alifufuka (16:1-8). Marko hana mengi sana ya kusema juu ya ufufuo na wakati uliofuata, kutosha tu kuwajulisha wasomaji wake kwamba ufufuo huo ulifanyika. Yeye si mtumishi tena, wafuasi wake sasa wanapaswa kuchukua kazi za utumishi wake duniani.

Je, unamwona Yesu kama mtumishi? Je, unamwona kama mtumishi WAKO, Aliyekufa kwa ajili yako? Kwa kuwa alifanya hivyo kwa ajili yetu, ana haki ya kutuomba tutoe maisha YETU kwa ajili yake, tufe kwa ajili yake kwa kuishi kwa ajili yake kila dakika ya kila siku. Anaendelea kututumikia kwa kutuomba, kutusaidia na kutulinda, kutuandalia mahitaji yetu na kutulinda kutokana na maangamizi ya Shetani. Anatuhitaji tumtumikie kwa kuhudumiana katika maisha haya. Kwa kuwa hayupo tena kufanya jambo hilo, anataka lifanyike kupitia sisi. Kumbuka, kila mtu hutumikia mtu. Ikiwa si Mungu, ni nafsi, dhambi au Shetani. Kusema kweli, unatumikia nini? Je, matendo yako yanasema unatumikia lipi? Wewe ni mtumishi mzuri kiasi gani? Unaweza kufanya nini ili kuboresha huduma yako sasa?

MUHTASARI WA ALAMA

I. MTUMISHI ANATOA MAISHA YAKE KATIKA HUDUMA (Mfano Hai, AD 27-30) 1-10.

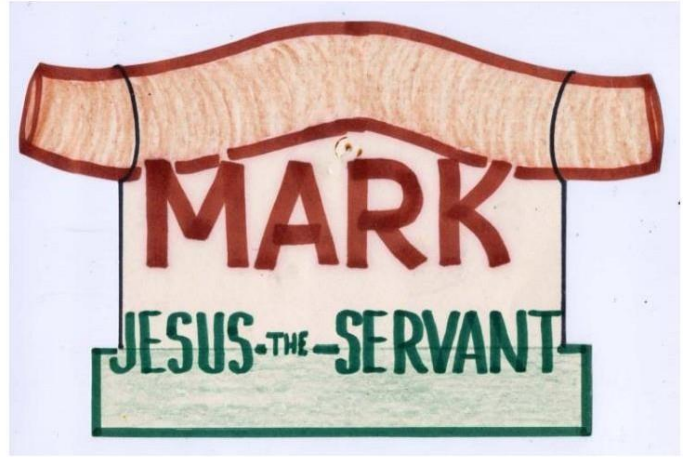
A. Kutengwa kwa Mwokozi 1:1-13

1. Kutumwa kwa Mtumishi 1:1-8
2. Kutiwa muhuri kwa Mtumishi 1:9-11
3. Kutotenda dhambi kwa Mtumishi 1:12-13

B. Utumishi wa Mtumishi 1:14-10:52

1. Watumishi wa Mtumishi 1:14-20
2. Ukuu wa Mtumishi 1:21-3:12
3. Wafanyakazi wa Mtumishi 3:13-35
4. Hadithi za Mtumishi 4:1-34
5. Ukuu wa Mtumishi 4:35-9:1
 - a. Juu ya Dhoruba 4:35-41
 - b. Zaidi ya Mapepo 5:1-20
 - c. Juu ya Ugonjwa na Mauti 5:21-43

d. Zaidi ya Kukataliwa 6:1-6 e.
Zaidi ya 12 6:7-13 f. Zaidi
ya Herode 6:14-29 g. Juu ya
Njaa 6:30-44 h. Zaidi ya Mvuto
6:45-52 i. Juu ya Ugonjwa
6:53-56 j. Zaidi ya Mapokeo
7:1-23 k. Zaidi ya Mataifa
7:24-30 l. Zaidi ya Viziwi Bubu
7:31-37 m. Juu ya Njaa 8:1-9 n.
Zaidi ya Mafarisayo 8:10-13
o. Zaidi ya dhambi 8:14-21 p. Zaidi
ya Upofu 8:22-26 q. Zaidi
ya Petro 8:27-33 r. Juu ya Maisha
ya Wanafunzi 8:34-9:1

6. Kauli za Mtumishi 9:2-50 7. Hotuba za
Mtumishi 10:1-52.

II. MTUMISHI ANATOA MAISHA YAKE KATIKA SADAKA (Mwokozi Anayekufa, Wiki ya Mwisho BK 30) 11-16 A.

Sadaka ya Mtumishi 11-15

1. Hadhi ya Mtumishi 11:1-11 2.

Kukemewa kwa Mtumishi 11:12-19 3. Mahubiri
ya Mtumishi 11:20-13:37 4. Utakatifu wa Mtumishi
14:1-9

5. Kuuzwa kwa Mtumishi 14:10-11 6.

Kujitoa kwa Mtumishi 14:12-52 a. Maandalizi ya

Karamu ya Mwisho 14:12-16 b. Kushiriki Karamu ya

Mwisho 14:17-21 c. Kuanzishwa kwa Meza ya

Bwana 14:22-25 d. Tembea hadi Gethsemane 14:26-31

e. Maombi katika Gethsemane 14:32-42 f.

Usaliti na Kukamatwa 14:43-52 7. Hukumu

ya Mtumishi 14:53-15:15 a. Kristo mbele

ya Kayafa 14:53-65 b. Kukanusha kwa Petro 14:66-72

c. Kristo mbele ya Pilato 15:1-15 8. Mateso

ya Mtumishi 15:16-47

a. Kunyanyaswa na Askari 15:16-20 b.

Kusulubishwa kwa Yesu 15:21-32 c. Kifo

cha Yesu 15:33-41 d. Kuzikwa kwa

Yesu 15:42-47 B. Ukuu wa Mtumishi

16 1. Mshangao wa Mtumishi 16:1-8 2.

Mafanikio ya Mtumishi 16:9-18

3. Kuketi kwa Mtumishi 16:19-20

LUKA: YESU MTU

TITLE: Imepewa jina la mwandishi

MWANDISHI: Luka, daktari wa Mataifa

TAREHE YA KUANDIKWA: Takriban 60 BK

MAHALI PA KUANDIKWA: Roma

MUDA UNAOHUSISHWA: Maisha ya Kristo

WAPOKEAJI: Theofilo, basi kila mtu

FUNGU MUHIMU: Kwa kuwa Mwana wa Adamu

alikuja kutafuta na kuokoa kile kilichopotea" (Luka 19:10) .

NENO KUU: "Mwana wa Adamu" (mara 26)

KUSUDI: Kuthibitisha imani ya Theofilo kwa msingi wa mambo ya kihistoria kuhusu Yesu (1:3-4). Kisha kumleta Yesu kama Mwana wa Adamu (ubinadamu wa Yesu unasisitizwa) Ambaye Israeli walimkataa (jambo ambalo lilifungua mlango kwa Mataifa kuingia).

Mandhari: Toa rekodi sahihi ya

Yesu kama Mungu-mtu kamili.

Mamia ya majina yanatumiwa kwa ajili ya

Yesu katika Biblia, lakini yule Aliyejichagulia ni "Mwana wa Adamu." Imetumika mara 27 katika Luka. Ikiwa

Yesu angejiita "Masihi" basi watu wangepikiri kwamba alikuwa akidai kuwa kiongozi wa kijeshi ambaye alikuja kuongoza uasi dhidi ya Roma, kwa kuwa ndivyo watu walifikiri kwamba Masihi angefanya.

LUKA ALIANDIKA ILI KUMUONYESHA YESU MWANADAMU Jina la cheo "Mwana wa Adamu" linatokana na maono ya Danieli ya Mungu Mwana akija kumfunulia matukio ya wakati ujao (Danieli 7:13; 8:17). Kuitumia ni madai ya wazi ya uungu, lakini pia muda wa kujitambulisha na mwanadamu. "Mwana wa," katika nahau ya Kiyahudi, haimaanishi mtu duni au mdogo. Badala yake, inamaanisha 'kuhusiana na, sehemu ya, upanuzi wa.' Kwa hiyo, Yesu alipotumia hili, na Luka alikazia injili yake kuizunguka, mkazo haukuwa juu ya uhusiano na Mungu kama katika Danieli, bali na utambulisho wa Yesu na mwanadamu: "Mwana wa Adamu." Masihi alipaswa kuwa Mungu na mwanadamu. Wakati Yohana anazingatia Yesu kama Mungu, Luka anazingatia Yeye kama mwanadamu.

Hakika Luka alikuwa mtu wa kuandika kuhusu upande wa kibinadamu wa Yesu. Kama daktari, aliendana sana na hali ya mwili ya watu. Akiwa mwanasayansi, Luka anashughulikia somo lake kwa njia ya kitaalamu sana na yenye lengo. Miujiza anayojumuisha ni ile ya uponyaji, na yeye ni maalum kabisa katika maelezo yake.

Habari kamili ya kuzaliwa kwa Yesu, utoto na maisha ya nyumbani iko katika injili ya Luka. Anaonyesha upande wa kibinadamu wa Yesu na hisia zake. Mawasiliano ya kijamii na mahusiano ya kibinadamu yanasisitizwa. Maisha yake ya maombi yanasisitizwa. Kupendezwa kwake na watu waliokandamizwa na wenye uhitaji kunaonyeshwa wazi pia.

Hiki ndicho kitabu kirefu zaidi katika Agano Jipya.

I. KUJA KWA MWANA WA ADAMU (1:1-4:13) Luka anatoa maelezo kamili na ya kina kuhusu mwanzo wa kibinadamu wa Yesu: kuzaliwa na utoto (1:1 - 2:59). Kwa kubatizwa alijifanisha na wanadamu, akimwita mwanadamu kutubu dhambi (3:1-22). Ingawa Mathayo anajumuisha nasaba ya kifalme/kifalme ya Yesu, Luka anaandika ukoo wake wa kibinadamu kupitia kwa Mariamu, kutoka kwa Adamu (3:23-38). Majaribu yake na Shetani yalionyesha kwamba alikuwa chini ya majaribu kama mwanadamu: njaa, maumivu, upweke, kiburi, n.k. Alistahimili majaribu kama mwanadamu (4:1-13).

II. MWENENDO WA MWANA WA ADAMU (4:14 - 9:50) Madai ya kwanza ya Yesu kuwa Masihi yalifanywa katika Nazareti, lakini watu wa huko, waliomtazama alipokuwa akikua, waliweza kumwona tu kama mwanadamu, si Mungu. na mwanadamu (4:14-30). Ili kuthibitisha kuwa hakuwa mtu wa kawaida Yesu alifanya miujiza ili kuonyesha mamlaka yake. Alikuwa na uwezo juu ya mapepo, magonjwa, wanafunzi, unajisi na ulemavu (4:31 - 6:11).

Yesu, kwa kuuishi ujumbe Wake, alikuwa akivutia kundi lenye nguvu la wafuasi, wanaume na wanawake ambao walitaka kuishi maisha yao kama Yeye. Hii ndiyo sababu moja alifanyika mwanadamu: kutuonyesha jinsi ya kuishi duniani (6:12-49). Kama mwanadamu alijali watu wengine na alionyesha huruma yake kwa kuwaponya na kuwalisha (7:1 - 9:50). Kisha Akageuka sura ili kuonyesha Yeye alikuwa zaidi ya mwanadamu wa kawaida.

III. MGOGORO WA MWANA WA ADAMU (9:51 - 19:27) Ingawa watu walikuwa na haraka kuchukua chakula cha uponyaji na bure ambacho Yesu alitoa, hawakutaka kufuata mtindo wake wa maisha (9:51 - 11:54). wale waliofanya hivyo, aliwafundisha jinsi ya kuishi jinsi Mungu alivyotaka waishi (12:1-19:27).

IV. KUSULUBIWA KWA MWANA WA ADAMU (19:28 - 23:56) Kifo chake ndicho kilichotokea baadaye.

Alipojionyesha kama Masihi-mtu-Mungu, wengi walimkataa. Akilia kwa sauti kubwa kwa sababu moyo wake ulikuwa ukivurugika kwa sababu ya kukataliwa kungekuwa na maana kwa Yerusalemu, alionyesha kwamba anajua yale tunayohisi na kuyapitia (19:28-44). Alionyesha hisia zingine pia - kama hasira wakati aliposafisha hekalu (19:45-48). Alionyesha hitaji la urafiki wa kibinadamu alipokuwa mpweke kwenye Mlo wa Jioni wa Bwana (22:7-38). Katika Gethsemane alipata maumivu ya kihisia (22:39-46), kama alivyofanya alipodhihakiwa wakati wa majaribu yake yasiyo ya haki (22:47-53). Kukana kwa Petro pia kunaumia (22:54-62). Alipata maumivu makali ya kimwili walipompiga na kumsulubisha (22:63 - 23:49). Alikufa kama mwanadamu na akazikwa (23:50-56).

V. KUSHINDA KWA MWANA WA ADAMU (24:1-53) Lakini huo haukuwa mwisho wake. Alikuwa hai kimwili tena, akionyesha hilo litatokea kwa wote wanaomfuata (24:1-49). Ulikuwa ni mwili mpya wa ufufuo aliokuwa nao ambao ulichukua mahali pa mwili Wake wa kidunia, wa kibinadamu.

Je, inakufanya ujisikie vipi kumfikiria Yesu kama mwanadamu: kujinyenyekeza na kuwa mmoja wetu kwa sababu alitupenda, akituwekea mfano wa kufuata, akituonyesha viwango kamili vya Mungu ili tufuate, na kulipia dhambi zetu. msalaba? Anajua kile tunachopitia wakati tunajaribiwa, wapweke, wenye hasira, katika maumivu au mkazo. Anaelewa. Amekuwepo. Nenda Kwake naye ataelewa.

MUHTASARI WA LUKA

I. KUJA KWA MWANA WA ADAMU (Maandalizi) 1-4:13

- A. Mwana wa binamu ya Adamu (Yohana Amezaliwa) 1:5-80
- B. Mwana wa Utoto wa Mtu (Yesu Amezaliwa) 2:1-38
- C. Mwana wa Utoto wa Adamu (Yesu Anakua) 2:39-52
- D. Wito wa Mwana wa Adamu 3:1-22
- E. Mwana wa Ukoo wa Familia ya Mwanadamu (Nasaba) 3:23-38
- F. Vita vya Kwanza vya Mwana wa Adamu (Majaribu) 4:1-13

II. MWENENDO WA MWANA WA ADAMU (Kitambulisho) 4:14-9:50

- A. Utangulizi wa Mwana wa Adamu 4:14-30
- B. Ushindi wa Mwana wa Adamu 4:31-6:11
 - 1. Zaidi ya Mapepo 4:31-37

2. Juu ya Ugonjwa 4:38-44 3.

Juu ya Wanafunzi 5:1-11 4.

Uchafu Zaidi 5:12-16 5. Upungufu

Zaidi 5:17-26 6. Zaidi ya Wadharau

5:27-39 7. Zaidi ya Siku 6 :1-5 8.

Juu ya Ulemavu 6:6-11

C. Wafuasi wa Mwana wa

Adamu 6:12-49

1. Wito wa Wanafunzi 6:12-16 2. Tabia

za Wanafunzi 6:17-49

D. Upendo wa Mwana wa Adamu katika Matendo 7:1-9:50

1. Katika Ugonjwa 7:1-10 2.

Katika Mauti 7:11-17 3.

Katika Shaka 7:18-35 4.

Kwa Wenye dhambi 7:36-50

5. Kuhusu Fedha 8:1-3 6.

Inaonyeshwa Kupitia Mifano. 8:4-21 7. Katika

Dhoruba 8:22-25 8. Juu ya

Mapepo 8:26-39 9. Katika Mauti

na Kukata Tamaa 8:40-56 10. Kupitia

Wanafunzi 9:1-9 11. Kwa Mahitaji ya

Kimwili 9 :10-17 12. Ya Utabiri 9:18-50

III. MGOGORO WA MWANA WA ADAMU (Maagizo) 9:51-19:27 A. Ukosoaji wa

Mwana wa Adamu 9:51-62 B. Mwana wa

Adamu Kuamuru 10:1-24 C. Mafundisho ya Mwana wa

Adamu 10:25- 11:13 D. Kukataliwa kwa Mwana wa

Adamu 11:14-54

1. Kukataliwa na Taifa 11:14-36 2. Kukataliwa

na Viongozi wa Dini 11:37-54 E. Ujumbe wa Mwana wa

Adamu 12:1-19:27 1. Kuhusu Unafiki 12:1-12 2.

Kuhusu Tamaa 12: 13-34 3. Kuhusu

Uaminifu 12:35-48 4. Kuhusu Mgawanyiko

na Ishara 12:49-59 5. Kuhusu Toba

13:1-9 6. Kuhusu Unafiki 13:10-17 7. Kuhusu

Ufalme 13:18- 35 8. Kuhusu Watu

Wasiobadilika 14:1-6 9. Kuhusu Watu

Walio na Pepo 14:7-11 10. Kuhusu Watu

Walioalikwa 14:12-14 11. Kuhusu Watu

Wasiojali 14:15-24 12. Kuhusu Watu

Wasiojali 14:25- 35 13. Kuhusu Upendo kwa

Wenye dhambi 15:1-32 14. Kuhusu Utajiri 16:1-31

15. Kuhusu Msamaha 17:1-6 16. Kuhusu

Utumishi 17:7-10 17. Kuhusu Shukrani 17:11-19

18. Kuhusu Ufalme 17:20-37

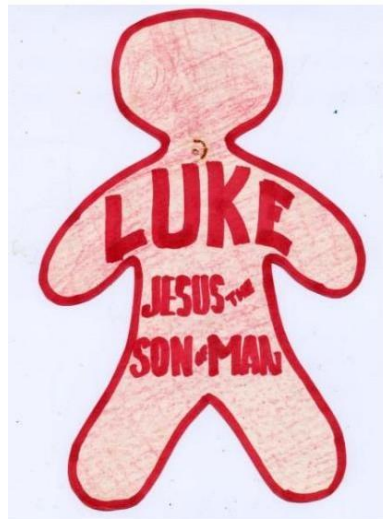
19. Kuhusu Maombi 18:1-4 20.
Kuhusu Kuingia Katika Ufalme 18:15-30 21. Kuhusu Kifo
Chake 18:31-34 22. Kuhusu Wokovu
18:35-19:10 23. Kuhusu Uaminifu 19:11
-27

IV. KUSULUBISHWA KWA MWANA WA ADAMU (Sadaka) 19:28-23:56 A. Kuingia

kwa Ushindi wa Mwana wa Adamu 19:28-44 B.
Mapambano ya Mwana wa Adamu na Watawala wa Kidini 19:45-22:6
1. Kusafishwa kwa Hekalu 19:45-48 2.
Mafundisho ya Hekalu 20:1-21:38 3. Yuda
Kumilikiwa na Shetani 22:1-6
C. Karamu ya Mwisho ya Mwana wa Adamu
22:7-3:8 D. Kukamatwa kwa Mwana wa Adamu &
Majaribu 22:39-23:25 1.
Gethsemane 22:39-46
2. Kukamatwa 22:47-53 3.
Kukanusha kwa Petro 22: 54-62
4. Kristo Alipigwa 22:63-65 5. Kristo Mbele ya
Sanhedrin 22:66-71 6. Kristo Mbele ya
Pilato 23:1-5 7. Kristo Mbele ya Herode
23:6-12 8. Kristo Mbele ya Pilato tena 23: 13-25
E. Mwana wa Msalaba wa Adamu
23:26-56 1. Kusulubishwa
23:26-49 2. Kuzikwa
23:50-55 3. Kaburini 23:56

V. KUSHINDWA KWA MWANA WA ADAMU (Ushindi) 24:1-53

A. Ufufuo wa Mwana wa Adamu 24:1-49 B. Kupaa
kwa Mwana wa Adamu 24:50-53

JOHN: YESU wa MWANA WA MUNGU

TITLE: Imepewa jina la mwandishi

MWANDISHI: Yohana, mwanafunzi

mpendwa wa Yesu

TAREHE YA KUANDIKWA: Takriban 80 - 90 BK

MAHALI PA KUANDIKWA: Efeso

MUDA UNAOHUSIKA: Maisha ya Yesu

WAPOKEAJI: Waumini

FUNGU KUU: *"Kwa maana jinsi hii Mungu*

aliupenda ulimwengu hata akamtoa

Mwanawe pekee, ili kila mtu amwaminiye
asipotee, bali awe na uzima wa milele"

(Yohana 3:16) .

NENO KUU: "Baba" (121); "Ulimwengu" (78); "Amini" (98), "Upendo" (57); "Maisha" (52); "Mwana" (42)

KUSUDI: Ongeza habari iliyoandikwa ya maisha ya Yesu ikijumuisha habari ambayo Mathayo, Marko na Luka hawakujumuisha.

MANDHARI: Kuonyesha Yesu ni Mungu, Mwokozi wa ulimwengu.

Miaka mingi baada ya Mathayo kuwaandikia Wayahudi kumwonyesha Yesu kama Masihi, Marko kwa Mataifa kumwonyesha Yesu kama mwanadamu, na Luka aliandika ili kumwonyesha Yesu kama mwanadamu, Yohana aliandika na kuongeza habari ambazo hazikushughulikiwa na wengine. Ikiwa hangefanya hivi, ujuzi wetu kuhusu maisha ya Yesu duniani ungekuwa dhaifu zaidi, kwa wingi na kwa ubora.

YOHANA ALIANDIKA ILI KUONYESHA YESU KUWA MUNGU Yohana ndiye mkamilifu wa kuandika Injili, kwa kuwa alikuwa mmoja wa wale watatu wa ndani, na labda ndiye aliyekuwa karibu zaidi na Yesu duniani, kwa kuwa aliitwa "mwanafunzi ambaye Yesu alimpenda." Kujua kila mtu angemtambua Yohana katika maelezo hayo ina maana lazima wangukuwa karibu SANA. Hivyo Yohana angeweza kutoa mtazamo wa pekee juu ya maisha ya Yesu. Mathayo, Marko na Luka zinaitwa injili za synoptic kwa sababu zina takriban nyanzo sawa. John, hata hivyo, ina 92% nyanzo mpya. Lengo la Yohana ni kuonyesha kwamba Yesu ni Mungu. Mara sita Anaitwa "Mwana wa Adamu."

I. UMUNGU WA MWANA WA MUNGU (1:1-18) Yohana anaanza na nasaba ya kimungu ya Yesu, akionyesha kwamba alikuwa Mungu siku zote na alikuwa pamoja na Mungu kabla ya ulimwengu kuumbwa. Kwa hakika, Yohana anasema aliumba ulimwengu, kisha akawa mwanadamu ili atufikie na ujumbe wa Mungu na kufa kwa ajili ya dhambi zetu. Luka anaonyesha ubinadamu wa Yesu ("Mwana wa Adamu") na Yohana anaonyesha uungu Wake ("Mwana wa Mungu"). Mistari hii ya ufunguzi inatoa muhtasari wa kitabu kizima. Kisha anapanua na kujaza maelezo yanayoonyesha kwamba Yesu alikuwa Mungu kweli.

II. KUJADILIANA NA MWANA WA MUNGU (1:19 - 12:50) Yesu alionyesha kuwa Mungu na Yohana Mbatizaji (1:19-51) na miujiza yake mwenyewe, kama vile kugeuza maji kuwa divai (2:1-11). na kutakasa hekalu (2:12-25). Alijifunua kwa Nikodemo (3:1-21), Mwanamke Msamaria (4:1-42), na Mtawala katika Kapernaumu (4:43-45).

Sio kila mtu aliamini madai Yake ya uungu, ingawa. Licha ya miujiza watawala wa kidini hawakuamini (5:1-47). Watu wengi walipomwona hayupo kusubiri mahitaji yao, wao pia waligeuka (6:1-71). Kisha Yohana aonyesha mfululizo wa mabishano kati ya Yesu na watawala wa kidini (7:1 - 12:11), yote yakionyesha kwa njia mbalimbali kwamba Yesu alikuwa Mungu. Sehemu hii inaishia kwa kuingia kwa Yesu kwa ushindi (12:12-50) na madai yake ya kuwa Masihi mwanadamu wa Mungu.

III. MATANGAZO YA MWANA WA MUNGU (13:1 - 17:26) Yohana anatumia karibu nusu ya injili yake kufafanua habari kuhusu kifo na ufufuo wa Yesu. Anaanza na maelezo ya kina ya mafundisho ya Yesu wakati wa mlo wake wa mwisho duniani (13:1 - 16:33). Alitabiri mambo yajayo na yale ambayo yangetokea, kisha akaomba kwa ajili ya wafuasi wake (17:1-20) kama bado anatuomba.

IV. KUKANA MWANA WA MUNGU (18:1 - 19:42) Ingawa alikuwa na uwezo wa kupinga, Yesu aliruhusu wenye mamlaka wamkamate (18:1-11) na kumweka katika mfululizo wa majaribu yenye kudhalilisha (18:12 - 11:12). 19:16), ikiisha kwa kifo chake msalabani (19:17-42). Hata hiyo ilionyesha uungu wake kwa kuwa alilipa dhambi zetu na kushinda dhambi na kifo.

V. UKOMBOZI WA MWANA WA MUNGU (20:1 - 21:25) Uthibitisho mkuu kwamba Yesu ni Mungu, bila shaka, ni ufufuo wake (20:1 - 21:25). Hiyo inaonyesha kabisa na hatimaye Yeye ni nani.

Imesemwa kwamba Yesu ni Bwana, Mwendawazimu wa Mwongo. Baada ya kudai mara nyingi kuwa Mungu, hakuna njia ambayo Yeye angeweza kuwa tu mwalimu mzuri na kielelezo kizuri. Ikiwa mtu anadai mara kwa mara kuwa Mungu, daima amekuwepo na anaweza kusamehe dhambi, Yeye ni kichaa (kichaa), mwongo (mwongo) au Anayedai kuwa (Bwana). Chaguo lako ni nini?

MUHTASARI WA YOHANA

I. UMUNGU WA MWANA WA MUNGU (Kuja) 1:1-18

II. BISHANA NA MWANA WA MUNGU (Mapambano) 1:19-12:50

A. Maonyesho ya Mwana wa Mungu 1:19-4:54

1. Kwa Yohana Mbatizaji 1:19-34
2. Kwa Wanafunzi wa Yohana 1:35-51
3. Kwenye Harusi huko Kana 2:1-11
4. Katika Hekalu 2:12-25
5. Kwa Nikodemo 3:1-21
6. Kwa Yohana Mbatizaji 3:22-36
7. Kwa Mwanamke Msamaria 4:1-42
8. Kwa ofisa wa Kapernaumu 4:43-54

B. Kutokubaliana na Mwana wa Mungu 5:1-12:50

1. Katika Sikukuu katika Yerusalemu 5:1-47
2. Wakati wa Pasaka katika Galilaya 6:1-71
3. Katika Sikukuu ya Vibanda 7:1-10:21
4. Katika Sikukuu ya Kuweka wakfu 10:22-42
5. Huko Bethania 11:1-12:11
6. Katika Yerusalemu 12:12-50

III. MATANGAZO YA MWANA WA MUNGU (Faraja) 13:1-17:26

A. Mafundisho ya Mwana wa Mungu 13:1-16:33

1. Kuhusu Msamaha 13:1-20
2. Kuhusu Usaliti Wake 13:21-30
3. Kuhusu Kuondoka Kwake 13:31-38
4. Kuhusu Mbingu 14:1-14
5. Kuhusu Roho Mtakatifu 14:15-26

6. Kuhusu Amani 14:27-31 7.
Kuhusu Kuzaa Matunda 15:1-17 8.
Kuhusu Ulimwengu 15:18-16:6 9. Kuhusu
Roho Mtakatifu 16:7-15 10. Kuhusu Kurudi
Kwake 16:16- 33

B. Majadiliano ya Mwana wa Mungu 17:1-26

IV. KUKANWA MWANA WA MUNGU (Kusulubiwa) 18:1-19:42

A. Uamuzi kuhusu Mwana wa Mungu 18:1-11

B. Kushushwa hadhi kwa Mwana wa Mungu 18:12-19:16

1. Mbele ya Anasi 18:12-23 2.

Mbele ya Kayafa 18:24-27 3. Mbele ya

Pilato 18:28-19:16 C. Kifo cha Mwana

wa Mungu 19:17-42 1. Kusulubishwa 19:17-37 2.

Kuzikwa 19:38-42

V. UKOMBOZI WA MWANA WA MUNGU (Ufufuo) 20:11-21:25

A. Kushindwa kwa Mauti na

Mwana wa Mungu 20:1-10 B. Kutetewa kwa Mwana wa Mungu

20:11-21:25 1. Kwa Maria Magdalene 20:11-18 2. Kwa

Wanafunzi (Bila Tomaso) 20:19-25 3. Kwa

Wanafunzi (Pamoja na Tomaso) 20:26-31 4. Kwa

Wanafunzi Saba 21:1-14 5. Kwa Petro na Yohana

21:15-25

“MIMI NI WA SABA” KATIKA

YOHANA 1. “Mimi ndimi Mkate wa Uzima”: (6:35)

2. “Mimi ndimi Nuru ya Ulimwengu” (8:12)

3. “Mimi ndiye Mlango wa zizi la Kondoo: (10:7, 9)

4. “Mimi ndimi Mchungaji Mwema” (10:11, 14).

5. “Mimi ndiye Ufufuo na Uzima” (11:25)

6. “Mimi ndimi Njia, na Kweli na Uzima” (14:6)

7. “Mimi ndimi Mzabibu wa Kweli” (15:1, 5)

MATHAYO, MARKO, LUKA, YOHANA:

Ikilinganishwa na Kulinganishwa

Mathayo, Marko, Luka na Yohana. Majina yao yanajulikana sana kwetu. Yanapatana katika akili zetu, kwa mpangilio huo sahihi. Tunawafahamu sana hivi kwamba tunawachukulia kawaida. Lakini kwa nini haikuwa Filipo, Petro na Paulo? Au Andrew tu? Kwa nini injili nne? Kwa nini hawa wanne? Kwa nini Agano Jipya hata kidogo? Ni muhimu kujua jibu la maswali haya ili kuweza kufasiri Injili kwa usahihi. Majibu yanavutia sana.

KWANINI AGANO JIPYA? Kwa mtazamo wa Mungu, Agano Jipya lilipaswa kukamilisha ufunuo usio kamili wa Agano la Kale (Waebrania 1:1-2; Yereimia 31:31-34; Mal 3:1), ili kuonyesha utimilifu wa unabii wa Agano la Kale (Luka 4 : 21: Yohana 13:18; Matendo 1:16), kuwasilisha kikamili njia ya wokovu (Yoh. :8; 16:12-13; Kwa maoni ya wanadamu, iliandikwa ili iwe na rekodi iliyo wazi na sahihi ya maisha ya Yesu duniani. Mashahidi wa macho walikuwa wakifa na uzushi ulikuwa ukiongezeka na kueneza mafundisho ya uwongo. Isitoshe, Ukristo ulikuwa ukienea na kupanuka, na njia bora zaidi ya kupeleka kweli hadi sehemu za mbali ilikuwa katika maandishi.

KWANINI INJILI KWANZA? Agano la Kale linaonyesha ahadi na unabii wa Mkombozi anayekuja na kwa nini anahitajika. Injili zinaonyesha kwamba Yesu alitimiza unabii huo na kutimiza uhitaji wa wanadamu. Matendo huonyesha matokeo ya kuja kwa Masihi. Nyaraka zinaongeza mafundisho zaidi kuhusu kazi ya Masihi na matokeo yake pamoja na jinsi hilo linavyotumika katika maisha yetu ya kila siku. Kitabu cha Ufunuo kinaonyesha kilele cha mwisho cha mambo yote, wakati unabii wote utakapotimizwa kabisa na Mungu Mwenyewe kwenye kiti cha enzi cha Daudi.

KWANINI INJILI ZAIDI YA MOJA? Wanaume mbalimbali walimwona Yesu kwa mitazamo tofauti. Waliandika kwa watazamaji tofauti sana. Waandishi kadhaa husaidia kuthibitisha kile wengine wanasema, na kutoa mwanga juu ya akaunti za kila mmoja.

KWA NINI INJILI NNE? Sheria ilihitaji ushuhuda wa mashahidi 2 (Kum 19:15; Mathayo 18:16).

Kwa jambo hili muhimu, mara mbili ya idadi ya mashahidi inatolewa. Pia, nambari ya nne katika Biblia na kwa Wayahudi inawakilisha utimilifu wa kidunia: maelekezo ya misimu minne kwenye dira, kuta katika jengo, awamu za mwezi, n.k. Kwa pamoja Mathayo, Marko, Luka na Yohana huonyesha utimilifu wa Yesu. maisha duniani.

KWA NINI INJILI HIZI NNE? Kwa kweli injili zingine kadhaa ziliandikwa kusaidia kueneza ujumbe wa Yesu, lakini hazijajumuishwa katika Agano Jipya. Wanne waliojumuishwa ni wale ambao Mungu mwenyewe aliwachagua. Aliwaongoza na kuwaweka wakamilifu kwa ajili yetu.

INJILI IPI ILIANDIKWA KWANZA? Wasomi wengi wanakubali kwamba Marko aliandika kwanza, akiandika ujumbe wa Petro katika namna ya trakti. Miaka 10 hivi baadaye, katika miaka ya 60, Mathayo na Luka waliandika. Walikuwa na injili ya Marko na walifafanua mengi ya yale aliyoandika. Kisha, miaka 20 baadaye, Yohana aliongezea yale waliyoandika kwa kuongeza habari nyingi mpya zinazokazia uungu wa Yesu.

MATHAYO, MARKO, LUKA NA YOHANA WANALINGANISHA NANI? Mathayo, Marko na Luka zinaitwa injili za 'synoptic' kwa sababu nyingi ndani yake ni nyenzo 'sawa' (sawa). Zote hushughulikia takriban matukio sawa. John, hata hivyo, anajumuisha takriban nyenzo zote (92%) mpya ambazo hawakushughulikia. Muhtasari unazingatia maisha ya nje ya Yesu, ukitoa ukweli kumhusu kama mtu. Yohana anaingia ndani zaidi na kulenga kumwonyesha Yesu kama Mungu. Lengo la Mathayo ni Yesu kama aliyetabiriwa, mwenye nguvu

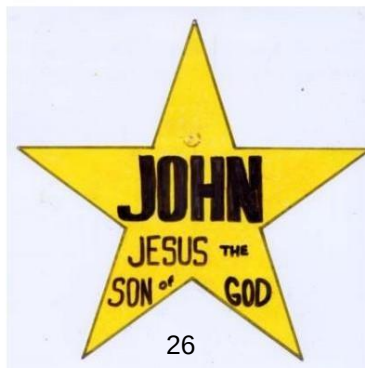
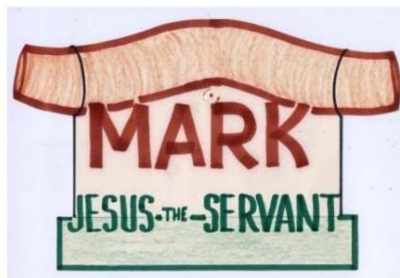
Mfalme. Marko anamwonyesha kama Mtumishi mtiifu, mnyenyekevu. Luka anamwonyesha kama Mtu mkamilifu, anayefaa. Mathayo aliandika ili kuwasadikisha Wayahudi kwamba Yesu ndiye Masihi (1:1; 23:37-39), Marko kueneza injili kati ya Mataifa (10:45), Luka kutoa historia sahihi ya maisha yake ya kidunia (10:10) na Yohana kuwasaidia waumini kukua kwa kutumaini nguvu za Yesu kama Mungu (3:16).

KWANINI MATHAYO ANAKUA KWANZA? Kwa kuwa Marko iliandikwa kwanza, kwa nini Mathayo anawekwa kwanza? Kimsingi, Mathayo anaunganisha Agano la Kale na Agano Jipya kwa kuonyesha kwamba Yesu wa Nazareti alitimiza unabii na, kwa hakika, ndiye Masihi aliyeahidiwa. Marko anaondoka kutoka kwa Uyahudi, lakini sio kabisa. Luka anamwonyesha Kristo kama Mwokozi wa Mataifa. Kisha Yohana anamalizia kwa tangazo kali na la wazi kwamba Yesu kimsingi ni Mungu, Mwokozi wa wanadamu wote.

HASA HII INATUMIAJE? Kuingia kwa Ushindi ni mojawapo ya matukio machache sana katika maisha ya Yesu ambayo yamejumuishwa katika Injili zote nne. Ilikuwa muhimu sana na muhimu sana kwamba kila mmoja alilazimika kuijumisha. Tunaweza kuitumia kama mfano wa mitazamo na madhumuni yao mbalimbali. Hii inaonyesha kwa nini kuelewa tofauti katika injili ni muhimu sana.

Mathayo anatoa mistari 15 (21:1-11, 14-17), Marko mistari 11 (11:1-11), Luka mistari 16 (19:29-44) na Yohana 8 mistari (12:12-19). Marko aliandika kwanza, akaunti fupi inayoonyesha Yesu kama mtumishi mnyenyekevu anayejifanya kupatikana, lakini hajitupi kwa Israeli. Mathayo, ambaye anaongeza maelezo zaidi katika hadithi ya Marko, anaweka maelezo yake katika unabii tatu ambao Kristo alitimiza kisha (Zekaria 9:9; Zaburi 118:26; 8:2), akinukuu na kuwaonyesha wasomaji wake Wayahudi jinsi hii inavyothibitisha zaidi Yesu Masihi. Luka pia anajenga juu ya akaunti ya Marko. Dakitari Luka anazingatia Yesu kama mwanadamu, mwanadamu kama sisi, lakini mtu ambaye pia alikuwa Mungu. Anaandika kwamba Yesu alilia (41) kama mwanadamu lakini pia alitabiri wakati ujao (43) kama Mungu. Luka pekee ndiye anayeandika watawala wa kidini wakimpa Yesu changamoto mtu huyo awazuie wanafunzi Wake (39) pamoja na jibu la Yesu kwamba wakinyamaza mawe yatapiga kelele (40) kwa sababu wanamtangaza kuwa Masihi - Mungu na mwanadamu katika umoja. Yohana, akiandika mwisho, harudii maelezo ambayo wengine tayari wameandika lakini, kulingana na mada yake, inaonyesha Yesu ni Mungu. Anarejelea ufufuo wake (16) na ishara za miujiza alizokuwa akifanya (18).

Hivyo ni muhimu kuelewa historia ya uandishi wa injili nne ili kuzitafsiri kwa usahihi. Ni kweli kwamba Maandiko YOTE yamevuviwa na ni muhimu kwetu (2 Timotheo 3:16). Neno la Mungu ni la pekee sana, ni la maana sana, ni sahihi sana, la ajabu sana na linatoa uhai hivi kwamba ni lazima tuzame ndani yake yote tuwezayo. Tumia muda fulani katika Biblia leo.

CHRONOLOJIA YA MAISHA YA YESU

Yameorodheshwa hapa chini ni matukio makuu katika maisha ya Yesu kwa mpangilio wa matukio.

TUKIO	MATHAYO	MARKO	LUKA	JOHN	MAHALI
Dibaji			1:1-4	20:30-31	
Nasaba	1:1-17		3:23-38	1:1-18	
5 KK hadi 26 BK					
Kuzaliwa kwa Yohana Kutangazwa			1:5-25		Yerusalemu
Kuzaliwa Kwa Yesu Kutangazwa	1:18-25		1:26-38		Nazareti
Mary anamtembelea Elizabeth			1:39-56		Milima ya Yudea
Kuzaliwa kwa Yohana			1:57-80		Milima ya Yudea
Kuzaliwa kwa Yesu			2:1-12		Bethlehemu
Wanaume wenye busara hutembelea	2:1-22				Bethlehemu
Ndege kuelekea Misri			2:13-22		Misri
Utoto wa Yesu	2:23		2:22-40		Nazareti
Ziara ya hekalu			2:41-52		Yerusalemu
ANGUKO 26					
Yohana anafungua njia	3:1-12	1:1-8	3:1-20		Mto Yordani
Yesu anaanza huduma yake	1:1-17; 3:13-17	1:9-11	3:21-38	1:19-34	Mto Yordani
Majaribu ya Yesu	4:1-11	1:12-13	4:1-13		vilima vya Yudea
SPRING 27					
Wanafunzi wa Kwanza				1:35-51	vilima vya Yudea
Muujiza wa Kwanza				2:1-11	Kana
Huduma huko Kapernaumu				2:12	Kapernaumu
MAJIRA YA 27					
1 st Pasaka, Hekalu, Nikodemo				2:13-3:21	Yerusalemu
Huduma ya mapema ya Yudea				3:22-36	Yudea
ANGUKO 27					
Mwanamke Msamaria				4:1-42	Samaria
Huduma ya Mapema ya Galilaya	4:17	1:14-15	4:14-15	4:43-45	Galilaya
Mtoto wa Nobleman Ameponywa				4:46-54	Kana
SPRING 28					
Akihubiri Nazareti			4:16-30		Nazareti
Kapernaumu mafundisho, miujiza	4:12-17; 8:14-17 1:21-45	4:18-22	4:31-5:7		Kapernaumu
Wanafunzi walioitwa (wanne)	1:16-20 1:21-45 2:1-22		5:8-11		Bahari ya Galilaya
Uponyaji na Ukombozi			4:31-5:16		Kapernaumu
Uponyaji, Mathayo aliita	9:1-17		5:17-39		Kapernaumu

TUKIO	MATHAYO	MARKO	LUKA	JOHN	MAHALI
MAJIRA YA 28					
2 nd Pasaka, uponyaji				5:1-47	Yerusalemu
Mabishano ya Sabato	12:1-14 2:23-3:6 6:1-11	12:15-21;4:23-25	3:7-12		Galilaya
Wengi Wameponywa	6:17-19 10:2-4 3:13-19a	6:12-16 5:1-7:29	6:20-49		Pembe za Hattin
Wanafunzi 12 Waliochaguliwa	8:5-13 7:1-10 7:11-17 7:18-35	7:36-50 8:1-3			Pembe za Hattin
Mahubiri ya Mlimani					Pembe za Hattin
Mtumishi wa akida					Kapernaumu
Mjane wa Mwana wa Naini					Naini
Ujumbe wa Yohana Mbatizaji	11:2-30				Galilaya
Upako wa Yesu					Galilaya
Ziara ya Galilaya pamoja na wanafunzi					Galilaya
Onyo kwa Waandishi, Mafarisayo	12:22-45	3:19b-30			Galilaya
ANGUKO 28					
Kufundisha kando ya Bahari	12:46-13:53	3:31-4:34 8:4-21			Bahari ya Galilaya
Miujiza karibu na Bahari	8:23-9:26	4:35-5:43 8:22-56			Bahari ya Galilaya
Kipofu Bubu Amepona	9:27-34				Kapernaumu
CHEMBE 29					
Kukataliwa Nazareti #2	9:35; 13:54-58	6:1-6			Nazareti
Malipo kwa Wanafunzi	9:36-11:1	6:7-13	9:1-6		Galilaya
Kifo cha Yohana Mbatizaji	14:1-12	6:14-29	9:7-9		Macherus
MAJIRA YA 29					
Yesu Analisha 5,000	14:13-23	6:30-46	9:10-17	6:1-15	Bahari ya Galilaya
Yesu Anatembea Juu ya Maji	14:24-36	6:47-56		6:16-21	Bahari ya Galilaya
Mkate wa Uzima				6:22-71	Kapernaumu
Kula kwa Mikono Isiyo Nawa	15:1-20	7:1-23			Kapernaumu
Msichana, Kiziwi-Kibubu Ameponywa	15:21-31	7:24-37			Foinike
Yesu Analisha 4,000	15:32-38	8:1-9			Dekapoli
Ishara Zinazohitajika	15:39-16:12	8:10-21			Magadan
Kipofu Ameponywa		8:22-26			Bethsaida
Petro Anamkiri Yesu	16:13-20	8:27-30	9:18-21		Mathayo Hermoni
Kifo na Ufufuo Umetabiriwa	16:21-28	8:31-9:1 9:22-27			Mathayo Hermoni
Kugeuzwa sura	17:1-13	9:2-13	9:28-36		Mathayo Hermoni
Kijana Mwenye Pepo	17:14-20	9:14-29	9:37-43a		Mathayo Hermoni
Ufufuo wa Kifo ulitabiriwa	17:22-23	9:30-32	9:43b-45		Galilaya
Malipo ya Kodi	17:24-27	9:33a			Kapernaumu
Ongea juu ya Unyenyekevu, Msamaha	18:1-35	9:33-50	9:46-50		Kapernaumu

TUKIO	MATHAYO	MARKO	LUKA	JOHN	MAHALI
ANGUKO 29					
Vibanda, Mwanamke Mzinzi				7:1-8:11	Yerusalemu
Nuru ya Ulimwengu				8:12-59	Yerusalemu
Yesu Anaondoka Galilaya					Galilaya
Mtu Aliyezaliwa Kipofu Ameponywa				9:1-41	Yerusalemu
Mchungaji Mwema				10:1-21	Yerusalemu
Wanafunzi 70 Waliotumwa			10:1-24		Yudea
Msamaria mwema			10:25-37		Yudea
Mary & Martha Walitembelea			10:38-42		Yudea
Kufundisha juu ya Maombi			11:1-13		Yudea
Mafarisayo Wakosolewa			11:14-54		Yudea
Mafumbo na Mafundisho			12:1-13:9		Yudea
Uponyaji wa Sabato Umelindwa			13:10-21		Yudea
Kujitolea, Zaidi ya Yordani				10:22-42	Yerusalemu
SPRING 30					
Mafundisho kuhusu Wokovu			13:22-30		Perea
Yesu Alionya kuhusu Herode			13:31-35		Perea
Yesu kwenye nyumba ya Mafarisayo			14:1-24		Perea
Gharama ya Uanafunzi			14:25-35		Perea
Mifano: Mwana Mpitevu			15:1-16:31		Perea
Yesu juu ya Msamaha, Imani			17:1-10 .		Yudea
Lazaro Kurudi Uzima				11:1-54	Bethania
Wakoma Kumi Waponywa			17:11-19		Yudea
Kuja kwa Ufalme			17:20-37		Yudea
Mafumbo, Ustahimilivu			18:1-14		Yudea
Yesu kwenye Talaka	19:1-12	10:1-12			Perea
Watoto Wadogo Wabarikiwe	19:13-15	10:13-16 18:15-17 10:17-31			Perea
Tajiri Kijana Mtawala	19:16-20:16	18:18-30 10:32-34 18:31-34			Perea
Kusulubiwa Kumetabiriwa	20:17-19	10:35-45 10:46-52 18:35-43			Perea
Yakobo na Yohana Walikemea	20:20-28	19:1-10			Perea
Vipofu Wawili Waponywa	20:29-34	19:11-27 11:55-12:11 .			Yeriko
Zakayo Alitembelea					Yeriko
Mfano wa Pauni					Bethania
Upako huko Bethania	26:6-13	14:3-9			Bethania
WIKI YA MWISHO, JUMAPILI					
Kuingia kwa Ushindi	21:1-11	11:1-11	19:28-44	12:12-19	Yerusalemu
WIKI YA MWISHO, JUMATATU					
Mtini Umelaaniwa	21:18-19	11:12-14			Yerusalemu
Mamlaka katika Hekalu	21:12-17	11:15-19 19:45-48			Yerusalemu
Wagiriki Ziara				12:20-36	Yerusalemu

TUKIO	MATHAYO	MARKO	LUKA	JOHN	MAHALI
WIKI YA MWISHO JUMANNE/JUMAA					
Mtini Hunyauka	21:20-22	11:20-25			Yerusalemu
Mamlaka ya Alihoji Kristo	21:23-27	11:27-33 20:1-8			Yerusalemu
Mifano ya Maonyo	21:28-22:14	12:1-12 20:9-19 12:13-34			Yerusalemu
Maswali kutoka kwa Wayahudi	22:15-40	20:20-40 12:35-37			Yerusalemu
Yesu Anauliza Swali	22:41-46 .	20:41-44 12:38-40			Yerusalemu
Ole Dhidi ya Mafarisayo 23:1-39		20:45-47 12:41-44 21:1-4			Yerusalemu
Miti ya Mjane		13:1-37 21:5-38			Yerusalemu
Mazungumzo ya Olive	24:1-26:2	14:1-11 22:1-6 .			Yerusalemu
Viwanja: Makuhani/Yuda, Upako	26:3-16				Yerusalemu
Mayahudi Kutokuamini				12:37-50	Yerusalemu
WIKI YA MWISHO, ALHAMISI					
Sikukuu ya Pasaka, Ya Bwana Chakula cha jioni	26:17-30	14:12-26 22:7-30		13:1-30	Yerusalemu
Kwa heri ya Kristo	26:31-35	14:27-31 22:31-38		13:31-16:33	Yerusalemu
Sala ya Kristo kwa Waumini				17:1-26	Yerusalemu
WIKI YA MWISHO, IJUMAA					
Gethsemane	26:36-46	14:32-42 22:39-46		18:1	Yerusalemu
Usaliti na Kukamatwa	26:47-56	14:43-52 22:47-56		18:2-11	Yerusalemu
Majaribu ya Kiyahudi	26:57-27:10	14:53-72 22:54-71		18:12-27	Yerusalemu
Majaribu ya Kirumi	27:11-31	15:1-20 23:1-25 .		18:28-19:16	Yerusalemu
Kusulubishwa	27:32-56	15:21-41 23:26-49		19:16-37	Yerusalemu
Mazishi	27:57-61	15:42-47 23:50-56 .		19:38-42	Yerusalemu
WIKI YA MWISHO, JUMAMOSI					
Tazama Kaburini	27:62-66				Yerusalemu
WIKI YA MWISHO, JUMAPILI					
Ufufuo	28:1-10	16:1-11	23:56-24:12	20:1-18	Yerusalemu
Ripoti ya Walinzi	28:11-15				Yerusalemu
Safari ya kwenda Emau		16:12-13 24:13-35 16:14			Barabara ya Emmaus
Kuonekana huko Yerusalemu			24:36-43 20:19-25		Yerusalemu
BAADA YA KUFUFUKA APP					
Kuonekana kwa Thomas				20:26-31	Yerusalemu
Kuonekana kwa Saba				21:1-24	Bahari ya Galilaya
Kuonekana kwa Kumi na Moja	28:16-20	16:15-18			Galilaya
Kuonekana kwa 500, James				1Kor 15:6	Galilaya
Muonekano & Kupaa		16:19-20 24:44-53 Matendo 1:4-11			Yerusalemu
Uthibitisho wa Yohana				21:25	

JIOGRAFIA PALESTINA WAKATI WA YESU

Mbali na kuelewa mtiririko wa matukio katika maisha ya Yesu, ni muhimu pia kujua maeneo yao ya kijiografia na umuhimu wa kila moja pia.

GALILE ilikuwa kaskazini mwa Palestina, kati ya Bahari ya Mediterania na Bahari ya Galilaya. Ilikuwa na upana wa maili 40 kwa maili 70 kaskazini kuelekea kusini. Haikuwa na miji mikubwa, lakini ilikuwa na vijiji vidogo 240. Kwa hiyo, lilikuwa eneo la kijijini sana. Ilikuwa zaidi ya nchi ya vilima: tajiri, nzuri na yenye rutuba. Joto lilikuwa wastani wa nyuzi 45 hadi 80.

Yoshua aliteka eneo kutoka kwa Wakanaani, na makabila ya Asheri, Naftali, Zabuloni. na Isakari akaliweka eneo hilo kwanza. Ilikuwa sehemu ya Israeli baada ya mgawanyiko.

Nusu ya wakaaji wa Galilaya walikuwa Mataifa na nusu walikuwa Wayahudi. Walikuwa wakulima, wachungaji, wavuvi na mafundi. Kama watu wa vijijini walivyo mara nyingi, walikuwa wachangamfu, wakarimu, wazalendo, watendaji na wachapakazi. Walikuwa ni watu wanyofu waliokuwa wazi kwa Mungu, lakini hawakuwa washikaji sheria kama Wayahudi wa Yudea. Eneo hili lilikuwa nyumbani kwa Yesu na wanafunzi wote isipokuwa Yuda. Ilikuwa ni katika eneo hili ambapo ujumbe wa Yesu ulipata ardhi yake yenye rutuba zaidi, na ambapo wengi wa wafuasi Wake walitoka. Kisha waliondoka eneo hili ili kueneza neno ulimwenguni kote.

YUDA ilikuwa katika sehemu ya kusini ya Palestina, kati ya Bahari ya Mediterania na Bahari ya Chumvi. Likaitwa kwa ajili ya Yuda, kabila lililokaa katika eneo hili. Mteremko wa milima mirefu ulikwenda kaskazini na kusini kupitia katikati. Upande wa magharibi kulikuwa na uwanda wa pwani na mashariki Bonde la Bahari ya Chumvi. Ardhi ilikuwa kavu, isiyo na unyevu, yenye joto la nyuzi 55 hadi 88. Milima iliyochafuka, yenye miamba ilitumika kwa malisho upande wa kaskazini lakini kusini nchi ilikuwa ukiwa sana kutumiwa kwa chochote.

Wakulima wachache waliishi Yudea. Wafanyabiashara na mafundi wengi waliishi katika majiji machache makubwa yaliyojumuisha Yudea. Walipenda mali na kufuata sheria zaidi kuliko wale wa Galilaya. Walikuwa na sifa ya kuwa na kiburi, baridi na kuendeshwa. Walikuwa wapenda ukamilifu katika nyanja zote za maisha, wakiwa na msimamo mkali juu yao wenyewe na wengine. Hili lilihusu dini yao pia. Labda hii inaelezea kwa nini wachache kutoka eneo hili walimfuata Yesu. Dai lake kuu la umaarufu ni Yerusalemu, jiji la pekee la Mungu wakati huo na mji mkuu wake wa kidunia, jiji pekee duniani ambalo alisema lilikuwa Lake na ambalo alifadhilisha kwa uwepo Wake.

SAMARIA ilikuwa eneo lililo katikati ya Galilaya na Yudea. Ilipewa jina la mji mkuu wa eneo hilo, Samaria. Yoshua alipoiteka kutoka kwa Wakanaani ilikaliwa na Manase, Efraimu na Gadi. Mji wa Samaria ukawa mji mkuu wa kaskazini (Israeli) taifa lilipogawanyika. Wakati Waashuri waliposhinda ufalme wa kaskazini, waliwachukua Wayahudi bora zaidi na kuwaingiza Wasio Wayahudi badala yake. Hili lilitokeza mseto wa watu, 'Wasamaria.' Wayahudi wenye damu safi upande wa kaskazini na kusini waliwachukia na kuwakataa kwa sababu ya mchanganyiko wa damu yao. Hawangekuwa na uhusiano wowote nao au ardhi yao.

Nchi ya Samaria ilikuwa mchanganyiko wa Galilaya na Yudea. Ilikuwa sawa na Galilaya lakini ilikuwa mbovu kidogo na yenye maendeleo duni. Walikuwa nusu-Mayahudi katika dini yao. Waliamini Pentateuch (Mwanzo - Kumbukumbu la Torati) lakini akaifanya Samaria kuwa makao ya ibada yao badala ya Yerusalemu. Bila ukuhani au hekalu, walibadilisha mila na imani zao wenyewe. Kwa hili, pia, Wayahudi waliwachukia. Yesu alipomtumia Msamaria kuwa kielelezo cha mtu aliyeonyesha upendo kwa jirani yake, Wayahudi sahihi walishangaa (mfano wa Msamaria Mwema - Luka 10:29-37). Msamaria mwema alikuwa mwema kwa Myahudi aliyeumizwa kuliko Wayahudi wema na sahihi waliopita upande mwingine. Ukarimu wa Msamaria una maana zaidi katika mwanga wa jinsi yeye, kama Msamaria, alivyotazamwa na kutendewa na Wayahudi.

Yesu alikuwa na upendo wa kweli kwa watu wa Samaria. Walikuwa wepesi kumjibu. Alikwenda huko hasa kutoa uzima wa milele kwa mwanamke mzini (Yohana 4). Wayahudi hawakuzungumza kamwe na Wasamaria, wala hata kukanyaga nchi yao. Mwanamume hawezi kamwe kuzungumza na mwanamke hadharani, hasa ikiwa mwanamume alikuwa rabi, na hata zaidi ikiwa mwanamke huyo alikuwa mchafu. Katika mwanga wa haya yote, Yesu 31

kumfikia mwanamke kisimani ilikuwa ya ajabu zaidi, kama vile jibu lake. Wengine wengi walimwamini Yesu, na bila miujiza yoyote kufanyika. Hii ni tofauti sana na Wayahudi, ambao walikuwa na uthibitisho mwingi katika njia ya miujiza lakini hawakuonyesha imani waliyokuwa nayo Wasamaria! Na huo sio mwisho wa hadithi. Filipi aliporudi Samaria baada ya ufufuo uamsho mkuu ulizuka (Matendo 8), mkuu kuliko Galilaya au Yudea.

Angalia mfano: tajiri, elimu, Uyahudi wa mijini yenye utamaduni karibu kumkataa Yesu; Galilaya ya mashambani iliitikia zaidi, lakini Samaria iliyokataliwa iliitikia zaidi kuliko mojawapo yao. Hilo lisitushangaze. Ndivyo ilivyo leo. “Si wengi matajiri” Biblia inasema (1 Wakorintho 1:26-26).

27). Mungu huwabariki wanyenyekevu, lakini huwakataa wenye kiburi na kujitosheleza. “Anatupa neema zaidi.

Ndiyo maana Maandiko yanasema: ‘Mungu huwapinga wenye kiburi, bali huwapa neema wanyenyekevu.’” (Yakobo 4:6; I Pt 5:5; Ayu. 30:12; Mit 3:34). Ikiwa uliishi Palestina katika siku za Yesu, ungefaa wapi?

Tunapopitia maisha ya Yesu tutayagawanya katika sehemu mbalimbali ili kurahisisha kueleweka. Tutaangalia kuzaliwa kwake, ubatizo na majaribu, miujiza, mafundisho, kusulubishwa, ufufuo na kupaa kwake.

22A. YESU AMEZALIWA

Mathayo 1:1-2:23; Luka 1:1-3:38; Yohana 1:1-18

Kwa wakati ufaao katika historia, Mungu aliondoka mbinguni na kuja duniani akiwa mwanadamu. Ingawa kulikuwa na matukio mengi ya miujiza ambayo yalikuwa sehemu ya hadithi hii, kuzaliwa Kwake halisi kulikuwa kwa kawaida sana. Alikuwa kama mtoto mchanga wakati Angeweza kuja kama mtu mzima, kama Adamu. Lakini alikuwa kupata uzoefu wa yote tunayopitia maishani, kuishi jinsi tunavyoishi, lakini bila dhambi. Kwa hiari yake aliweka kando ile sehemu ya uungu wake ambayo ingerahisisha maisha Yake (kujua yote, uweza wa yote, kuwepo kila mahali, n.k.) lakini bado alikuwa Mungu (Wafilipi 2:5-8). Hivyo alikabili maisha tunapokabiliana nayo, hivyo anajua tunayopitia, lakini hakuwa na dhambi (Waebrania 4:15; 2:16-17).

YESU AMEZALIWA

GABRIELI AKIJA KWA ZAKARIA (Luka 1:5-25) Kwa sababu ya wingi wa makuhani, walitumikia kwa zamu Yerusalemu majuma kadhaa kila mwaka. Muda uliobaki walihudumu katika maeneo yao ya nyumbani: kufundisha, kuhukumu, kutia moyo na kusaidia kwa njia yoyote waliyoweza. Walipokuwa Yerusalemu walihudumu hekaluni, wakisaidia kwa dhabihu, ibada na majukumu ya kitamaduni kwa maelfu waliokuja hekaluni kila siku. Jambo kuu la siku hiyo lilikuwa asubuhi na alasiri, wakati kuhani alipoingia Mahali Patakatifu ili kupunguza tambi kwenye kinara cha taa na kuweka uvumba mpya juu ya madhabahu ya dhahabu (picha ya maombi kama harufu nzuri inayopaa kwa Mungu). Alasiri ilikuwa muhimu zaidi kati ya hizo mbili. Kwa sababu ya hali ya pekee ya kazi hizi, makuhani wa kutekeleza majukumu walichaguliwa kwa kura. Bahati, hakika, alikuwa kuhani ambaye angechaguliwa mara moja katika maisha yake. Zekaria alikuwa ametumikia miaka mingi na hakuwahi kuchaguliwa kabla ya siku hii.

Kuingia katika nyumba ya Mungu lilikuwa pendeleo lakini pia daraka, kwa kuwa Mungu angeweza kuwaua wote walioingia bila baraka zake. Kulikuwa na uvumi kwamba malaika wa mauti atawatokea na watakuwa. Unaweza kuwazia kwa nini Zekaria aliogopa sana alipomwona Gabrieli.

Alipoambiwa atapata mtoto wa kiume na hakuamini, Zekaria alikuwa akitoa baadhi ya maumivu, na hata uchungu, wa miaka yote ya kutokuwa na mtoto. Watoto walichukuliwa kuwa baraka kutoka kwa Mungu, na kutopata mtoto ilikuwa laana kutoka kwa Mungu. Ilikuwa ni unyanyapaa mbaya sana, hasa kwa mtu anayejaribu kumtumikia Mungu kama kuhani! Kwa nini Mungu awabariki wengi ambao hawakumpenda kwa watoto wakati yeye na Elizabeti walibaki bila mtoto?

GABRIELI ANAMTOKEA MARIA (Luka 1:26-38) Bila shaka Mariamu alishangaa sana kwa mtu wa ajabu kuingia mbele yake na kuzungumza naye. Mambo kama hayo hayakuwahi kufanywa katika ulimwengu wake.

MARIA ANAENDA KUMUONA ELIZABETI (Luka 1:39-56) Ingawa bila shaka Mariamu alikuwa na imani na uelewa wa wazazi wake, alijua porojo za mahali hapo juu yake zingekuwa nini. Kuzungumza na mtu ambaye pia ana mimba isiyo ya kawaida kutasaidia sana. Labda mtu fulani katika familia yake aliandamana naye hadi kwa Elisabeti, au alienda na msafara wa marafiki wenyeji waliokuwa wakielekea kusini. Ingechukua siku kadhaa, kutembea na kupiga kambi usiku, kufika huko.

YOHANA ANAZALIWA (Luka 1:57-80) Ilikuwa ni desturi ya mtoto kupewa jina la mtu wa familia, mwana wa kwanza alitwa kwa jina la baba. Kukataa kufanya hivyo mara nyingi kulitafsiriwa kuwa kudai mwana si wake. Zakaria alipokosa kumtaja mtoto wake jina lake kila mtu alishtuka sana! Je, Elizabeth hakuwa mwaminifu? Kweli Mungu mwenyewe alikuwa akim dai mwana huyu kuwa wake kwa namna ya pekee kwa kumtaja. Angemlea na kumfundisha, na alifanya hivyo.

GABRIELI ANAMTOKEA YUSUFU (Mathayo 1:18-25) Ninamstaajabia Yusufu sana. Mariamu alionekana kama Gabrieli mchana na vile vile miezi kadhaa ya kuzungumza na Elizabeti. Alijua bado ni bikira. Yote aliyokuwa nayo Yusufu ilikuwa ni ndoto moja ya kupita, na aliweka kila kitu juu yake. Alitaka kuoa

licha ya ujauzito wake, lakini sheria inakataza jambo hilo na, akimfuata na kumtii Mungu, hangeenda kinyume na sheria yake. Ingawa kupiga mawe kwa uzinzi hakufanyika tena, bado ilikuwa uwezekano.

Chaguo zingine zilikuwa wazi kwa Joseph. Angeweza kumfanya aaibishwe hadharani katika sinagogi kama kielelezo kwa wasichana wengine, akidumisha sifa yake na kurudisha mahari yake. Hii ingekuwa njia halali ya kulipiza kisasi, kumrudishia mtu aliyekuamiza. Chaguo la mwisho ni lile Yusufu alikuwa amechagua: talaka ya utulivu ambapo angebeba mzigo wa fedheha na lawama badala ya Mariamu. Angepoteza sifa yake na mahari, lakini Mariamu angelindwa.

Licha ya kuhisi kusalitiwa sana na Mariamu, Yusufu bado aliamua kujitoa ili kumlinda. Si ajabu kwamba Mungu alimchagua mtu kama huyo kuwa baba wa kidunia kwa mwanawe!

YESU AMEZALIWA (Luka 2:1-20) Ingawa kadi za Krismasi mara nyingi zinaonyesha Yesu akizaliwa kwenye ghala, wanahistoria na wasomi wanakubali kwamba kuna uwezekano mkubwa kuwa pango. Mapango yalijaa vilima vya chokaa huko Bethlehemu, na yalitumiwa na nyumba za wenyeji kama mahali pa kuweka wanyama. Mbao zilikuwa adimu sana na hazikutumika kujenga nyumba, sembuse maghala au vibanda. Pia, miji fulani ilikuwa na 'nyumba za wageni,' ambazo kwa kweli zilikuwa mahali pa wachungaji wanaosafiri kuchunga mifugo yao walipokuwa wakilala usiku kabla ya kusafiri.

Ni miji mikubwa tu ambayo ingejiri mtu wa kusimamia kazi yao na kuuza malisho kwa wachungaji wanaosafiri. Bethlehemu haikuwa na ukubwa wa kutosha kwa 'mlinzi wa nyumba ya wageni.' Hata hivyo, kuzaliwa katika pango la hali ya chini kulifaa kwa kuja kwa Yesu mara ya kwanza. Katika kuzaliwa na kufa kwake alivikwa vitambaa baada ya kufuta damu mwilini mwake na mtu aitwaye Yusufu. Alilazwa gizani kwenye rafu ya mawe baridi ndani ya pango, haijulikani na kukataliwa na wengi. Kuingia kwake katika uzima kulikuwa ni onja ya kutoka kwake kutoka katika ulimwengu huu.

Kuchagua wachungaji ili waje kuabudu lilikuwa jambo ambalo Mungu pekee ndiye angefanya, kwa kuwa wachungaji walikuwa chini ya jamii, walikataliwa na kudharauliwa na wote. Wangeelewa vizuri zaidi hasara ya wanyama wasio na hatia waliouawa, kwa kuwa huenda baadhi ya kondoo waliofuga walikusudiwa kwa ajili ya dhabihu za hekalu. Daudi alikuwa mchungaji kwenye vilima hivi.

YESU ANAWASILISHWA HEKALUNI (Luka 2:21-38) Haikuwa lazima kwa wavulana kuwekwa wakfu hekaluni, lakini Mariamu na Yosefu walifanya hivyo ili kuonyesha heshima yao kwa Yesu alikuwa Nani. Utakaso wa kiibada wa Mariamu kutoka kwa kuzaa ulikuja kwanza. Huenda Simeoni alikuwa kuhani mkuu. Kwamba walikuwa na njiwa tu kwa ajili ya matoleo ilionyesha jinsi walivyokuwa maskini.

WACHAWI WANAWASILILI (Mathayo 2:1-18) Hapa kuna mahali pengine ambapo kadi zetu za Krismasi huathiri theolojia yetu. Mamajusi walikuwa kweli watengenezaji wafalme kutoka Uajemi. Mamia wangukuja, pamoja na Kalvari, wote juu ya farasi weupe (na baadhi ya ngamia kubeba mahema na vifaa). Ingechukua miezi kujiandaa na kufanya safari. Kwa kweli, neno la Kigiriki la Yesu si 'mtoto mchanga' tena bali 'mtoto mdogo.' Pia, Mariamu na Yosefu walikuwa wamehamia nyumba wakati huo. Kwa muda mrefu walikuwa wamehama kutoka nyumbani kwao. Walitaka kukaa Bethlehemu, karibu na Zakaria, badala ya kurudi Nazareti na uvumi kuhusu mimba ya mapema ya Mariamu.

22B. UBATIZO & MAJARIBU

MWAKA 26 BK

Mathayo 3:1 – 4:11, Marko 1:1-13, Luka 3:1-4:13; Yohana 1:19-34

Yesu alikuwa na utoto wa kawaida, lakini hakuoa katika ujana wake kama ilivyokuwa desturi. Aliishi nyumbani hadi alipokuwa na umri wa miaka 30 wakati binamu yake, Yohana Mbatizaji, alipoanza kuhubiri na kuwaita watu wote watubu ili kuwatayarisha kwa ajili ya kuja kwa Masihi wao. Baada ya kukubali kukiri kwa Yohana kwamba alikuwa Masihi wa Mungu, alikwenda nyikani kutafuta mapenzi ya Mungu kwa yale yatakayokuja. Hapo Shetani alijaribu kumfanya asistahili kwa kumfanya atende dhambi, lakini Yesu alipinga kila jaribio kwa kunukuu Maandiko na akashinda vita.

Inakuja wakati unaobainisha katika maisha ya kila mtu, wakati ambapo wanapaswa kufanya chaguo la kugusa kuhusu njia ya kuchukua. Maamuzi haya ya maji mara nyingi hayatimizwi kikamilifu hadi miaka kadhaa baadaye. Wakati mwingine tunajua 'tunavuka Rubicon' na wakati mwingine sio. Yesu alitambua kikamilifu wakati huu katika maisha yake. Alikuwa ametumia takriban miaka 30 akifanya kazi na baba Yake, Yosefu, wakijenga kwa mawe na miti. Ndipo Roho wa Mungu akaanza kusisimka katika roho yake, akimvuta hadi mahali ambapo Yohana wa jamaa yake alikuwa akibatiza. Alijua vyema njia hii ingeelekea wapi.

Ni muhimu kuelewa athari zote za kihistoria na kitamaduni za kile kilichokuwa kikitokea siku hizo ili kutafsiri kikamilifu vifungu hivi katika maisha ya Yesu. Kusudi letu sio kuwa kamili katika nyanja zote, lakini kuashiria ukweli wa kitamaduni na kijiografia ambao hutusaidia kuelewa vyema huduma ya Yohana pamoja na ubatizo wa Yesu na majaribu.

MBATIZAJI (Mathayo 3:1-12; Marko 1:1-8; Luka 3:1-18) Yohana alikuwa amekulia nyikani wazazi wake wakubwa walipokufa, wakiishi nje ya nchi. Maisha yake yalikuwa sawa na ya Waessene na wale wa Qumran (walioficha hati-kunjo za Bahari ya Chumvi), lakini hakuwa sehemu ya kikundi chochote. Kama Mnadhiri (Hesabu 6) hakugusa kitu chochote kilichokufa (ikiwa ni pamoja na, wengine husema, kula nyama), kukata nywele zake, au kunywa matunda yoyote ya zabibu (divai au juisi).

Tofauti na wainjilisti wa kisasa, Yohana alihitaji watu waje kumtafuta. Mara nyingi ilichukua siku kadhaa kusafiri. Kisha kile walichosikia kilikuwa ni ujumbe wa toba. Kwa nini watu waende? Roho wa Mungu aliwavuta. Wengine wanasema ulikuwa mwaka wa Sabato, ambapo kungekuwa na wakati wa, pamoja na kupendezwa na, mambo ya Sabato. Inaonekana kama Yohana alikuja katika majira ya kupukutika kwa mwaka wa AD 29, karibu na Rosh Hashanah ambayo ililenga toba.

Yohana anajiita 'mtangazaji.' Mfalme alipokuwa akija katika eneo fulani alituma 'mtangazaji' mbele ili watu wajitayarisha kwa ziara yake. Wangetengeneza barabara na kusafisha eneo hilo ili kufanya safari kuwa salama na rahisi kwa mfalme.

Ubatizo ulijulikana kwa Wayahudi. Masinagogi yao yote yalijengwa na madimbwi au karibu na vyanzo vya maji, kwa maana maji yalitumika kwa utakaso wa kiibada (ona Matendo 16:13). Kuosha kwa maji kulifanyika kwenye mikveh na ilikuwa picha ya utakaso. Hivyo Wayahudi walikuwa wanafahamu kile Yohana alikuwa akifanya. Hiyo, pia, ndiyo sababu hakufikiri kwamba anapaswa kumbatiza Yesu.

WANAObATIZWA (Mathayo 3:13-17; Marko 1:9-11; Luka 3:19-23) Lingekuwa jambo la kawaida sana kwa mtu kutofunga ndoa bali kuishi nyumbani hadi kufikia miaka thelathini. Lazima ilikuwa vigumu kuweka chini zana Zake na kuagana na mama na baba Yake alipokuwa akimfuata Baba Yake wa mbinguni. Yesu alijua kadiri gani mambo yaliyokuwa mbele yake? Je! Alijua maelezo au mambo ya jumla yasiyoeleweka tu? Kumbuka, Yeye alikuwa ameweka kando kwa hiari sifa zote za kimungu ambazo zingerahisisha maisha kama mwanadamu (Wafilipi 2:6-8). Bado alikuwa mtakatifu na mwenye haki na wa milele, akitunza sifa Zake za Kuwa. Yeye kwa hiari

kuamua kutotumia chochote katika uungu wake ambacho kingempa faida yoyote juu yetu, kwa kuwa alipitia mambo yote tunayopitia (Waebrania 2:18; 4:14-15). Hivyo ujuzi Wake wa kujua yote uliwekwa kando, pia. Ndiyo maana alitumia muda mwingi katika maombi na Baba yake. Alipata mwongozo wake kwa Roho, sawa na ule unaopatikana kwetu sote leo. Alikumbana na majaribu na Shetani kwa njia sawa na sisi pia.

IBILISI (Mathayo 4:1-11; Marko 1:12-13; Luka 4:1-13) Roho ya Mungu ilimwongoza Yesu hadi jangwani, eneo ambalo ni nusu jangwa kati ya Yerusalemu na Bahari ya Chumvi. Ni sehemu kavu sana, kame, isiyo na watu -- pabaya kuishi lakini pazuri kwa upweke na faragha. Yesu alikwenda kuwa na wakati wa kuungana na Baba yake wa mbinguni na kujitayarisha kwa ajili ya huduma. Alikuwa na bidii sana katika maombi yake na ushirika na Mungu hivi kwamba hakula kwa muda wote, ingawa inaonekana alikunywa maji alipopata. baadhi.

Shetani hakumpiga mpaka siku ya 40 ya kufunga kwake. Hadi wakati huo, mwili huishi kwa kutumia mafuta yaliyohifadhiwa, lakini karibu wakati huo mafuta yote yamekwisha na mwili huanza kusaga viungo vyake ili kujilisha wenyewe. Hii ni njaa na hivi karibuni huisha kwa kifo. Baada ya siku mbili za kwanza za mfungo, maumivu ya njaa yamekwisha - mpaka siku ya 40 hivi inapiga sana SANA! Kwa hiyo jaribu la Shetani kugeuza jiwe kuwa mkate ili lile lilikuwa la kweli sana. Hakukuwa na ubaya wowote kupata mkate na kuula. Yesu mwenyewe alitengeneza mikate kwa ajili ya 4,000 na 5,000 kando ya Bahari ya Galilaya. Kilichokuwa kibaya ni kwamba haikuwa wakati wa Mungu. Mara nyingi hatujaribiwi kufanya jambo ambalo ni sawa ndani yake, lakini wakati wake sio sawa (ndoa, ngono, kubadilisha kazi, kuhama, kununua, n.k.). Kungoja kwa subira uongozi wa Mungu ndio ufunguo wa hayo yote.

Kisha Shetani akamchukua (kimwili au kiakili -- hatujui na haijalishi kwa nafasi ilikuwa halisi) hadi mahali pa juu kabisa ya hekalu na kumpa changamoto ya kuruka chini, akijua malaika watamshika. Wayahudi walikuwa na imani kwamba Masihi angekuja kutoka sehemu ya juu kabisa ya hekalu, na kuona mtu akiruka kutoka hapo na kushikwa na malaika bila shaka kungemvutia kila mtu hivi kwamba walikuwa na uhakika wa kumfanya Masihi hapo hapo. Tena, hakukuwa na ubaya wowote kutambuliwa kama Masihi -- hii ndiyo sababu alikuja. Walakini njia haihalalishi mwisho. Ingemaanisha kuukwepa msalaba. Kupata taji bila kupitia msalaba lazima iwe ilikuwa ya kujaribu sana, lakini pia ni makosa sana. Kumbuka kwamba unapojaribiwa, usichukue njia rahisi ya kutoka.

Hatimaye Shetani alitumia kadi yake ya ace, ile ambayo hakufikiri kwamba angelazimika kuitumia lakini alijitayarisha ili ashinde. Alikuwa ameitumia kwa mtu wa kwanza asiye na dhambi, akimpa nafasi ya kuwa kama Mungu, na mwanadamu akaanguka haraka. Kisha Shetani alikuwa ameshinda utawala wa falme zote za dunia kutoka kwa Adamu. Sasa alikuwa tayari kutumia njia hiyo ili kunasa mtego wake na kumpa Yesu fursa ya kutawala mara moja kama Mungu, wakati huohuo, juu ya dunia yote. Tatizo lilikuwa kwamba ingemaanisha tena kukosa msalaba. Pia, kupata mamlaka yake kutoka kwa Shetani kungemaanisha Alikuwa chini ya Shetani -- yule yule ambaye alikuja kumwondoa enzi.

Majaribu haya yalikuwa ya hila sana. Walikuja katika wakati hatari sana. Wote walikuwa kwa ajili ya Yesu ili kukidhi mahitaji halali, lakini kukutana nao kwa njia yake na wakati, si katika Mungu. Walijishughulisha na sasa walizingatia, bila kutafuta kile ambacho kilikuwa bora kwa wengine na kwa muda mrefu. Shetani alifanya jambo lile lile la msingi kwa Adamu na Hawa (Mwa 3), na bado anafanya kazi hivyo leo (1 Yohana 2:16). Jihadharini!

22C. MIUJIZA

SPRING 27 – MAJIRA YA 28

Mathayo 4:12-23:45. Marko 1:14-3:30, Luka 4:14-8:3, Yohana 1:35-5:47

Kulikuwa na wengi waliokuja wakidai kuwa Masihi. Je, watu wangejuaje ni nani hasa alikuwa Mungu Mwenyewe aliyekuja duniani na bandia nyingi hivyo? Angekuwa ni yule aliyekuja na nguvu za Mungu, ambaye angeweza kufanya yale tu ambayo Mungu Mwenyewe angeweza kufanya. Je, mtu yeyote angeaminije kwamba Yesu angeweza kuponya nafsi na kusamehe dhambi? Wanaposema anaponya mwili, ambao wangeweza kuuona, wangejua anaweza kuponya moyo, ambao hawakuweza kuuona. Kwa kutoa kwake pepo wetu waliopagawa wangejua nguvu zake ni kuu kuliko nguvu za Shetani. Kwa hiyo ili kuthibitisha ujumbe Wake, Yesu alitumia mwaka wa kwanza au miwili kufanya miujiza. Ilikuwa ni njia ya Mungu ya kuonyesha Yeye alikuwa nani. Wakati watu waliamini kazi Zake, basi wangeamini maneno Yake.

MWAKA WA 1: MIUJIZA

Kila kitu kilikwenda "vizuri" kwa Yesu wakati wa kuanguka kwa 27 AD. Kwanza alikutana na yule mwanamke kisimani, kisha akarudi Galilaya ambako alipokelewa vyema, na hatimaye akamponya mwana wa kabaila. Hakika, mambo yalikuwa yanakwenda vizuri sana wakati huu. Yohana ndiye mwandishi pekee wa Injili aliyeandika matukio haya.

MWANAMKE kisimani (Yohana 4:5-42) Akiongozwa na Roho Mtakatifu, Yesu alichagua kurudi nyumbani Galilaya kwa kupitia eneo la Samaria hadi mji wa Samaria. Bado alikuwa akihudumu katika giza, akianza tu kujitambulisha kwa taifa la Israeli. Ingawa kazi hii ilivyokuwa muhimu na yenye bidii, nafsi za mtu binafsi zilikuwa muhimu zaidi. Mungu daima huwaweka watu mbele ya programu.

Akiwa ameachwa peke yake kwenye kisima, Yesu alikutana na kuzungumza na mwanamke aliyekuja kuchota maji siku ya joto zaidi ya siku. Pengine alifanya hivyo ili kuwa peke yake, kwa maana wanawake wengine hawangefikiria sana mtu mwenye waume 5, na sasa anaishi na mwanamume ambaye hajaolewa naye. Alipokuwa akitafuta mapenzi, aliishia kukubaliana na tamaa -- mbadala ya kawaida hata leo. Yesu alijua hili na akamtafuta ili kutimiza hitaji hilo kwa upendo wake usio na masharti.

Alishtuka kwamba Myahudi, hasa mwanamume, hasa rabi angemtafuta na kwa kweli kuanzisha mazungumzo naye! Hilo halijafanyika! Zaidi ya hayo, aliomba kunywa kutoka kwenye ndoo yake ya maji. Wayahudi hawakuwagusa tu wasio Wayahudi, wala chochote walichogusa -- Angekuwa najisi kama angekunywa maji yake!

Wakati alimwomba maji, kwa hakika ni Yeye ambaye alitaka kumpa -- maji ya kiroho ili kuburudisha na kumridhisha kwa maisha yake yote. Alichanganyikiwa na hakuwa na uhakika, lakini hakika alipendezwa! Hatimaye alipoelewa kile tu Alichokuwa akitoa -- uzima wa milele -- aliruka nafasi ya kuupata. Baada ya kupata uradhi wake kwamba Yeye ndiye Masihi, Mungu Mwenyewe alikuja duniani, alirudi mjini na kuwaambia kila mtu kuhusu toleo Lake la kimuujiza.

Yesu aliishia kukaa huko kwa siku kadhaa ili kukidhi mahitaji ya wale waliopendezwa na zawadi yake ya bure ya wokovu. Ni lazima iwe ilimtia moyo sana Yesu kuwa na jibu hili la moyo wote, hasa baada ya upinzani Aliokuwa akipokea tayari kutoka kwa viongozi wa Kiyahudi huko Yerusalemu.

Wengi waliamini na kuanza kumfuata Yesu. Hii iliweka msingi wa uamsho mkuu katika eneo hilo chini ya uongozi wa Filipo na wanafunzi wengine baada ya ufufuo. Kweli kila kitu kilikwenda vizuri sana katika mkutano huu na kisima!

WAPOKELEWA VYEMA HUKO GALILI (Yohana 4:43-45) Yesu aliporudi Galilaya hatimaye, habari kuhusu mambo yaliyotukia Yerusalemu kwenye Sikukuu ya Pasaka zilikuwa zimeenea huko.

Kupendezwa na mtu ambaye angewafukuza wabadili-fedha kutoka hekaluni kulienea haraka! Pia walikuwa wamesikia kuhusu miujiza yake na walipendezwa sana. Je, huyu alikuwa ndiye Masihi? Haya yote yalihusu nini?

Wakati ambapo hapakuwa na chanjo ya habari, hakuna simu, hata barua, maneno yalienezwa kwa mdomo tu. Bado, hiyo ilikuwa na ufanisi kabisa. Kwa kuwa hakukuwa na kitu chochote katika njia ya burudani au msisimko kwa watu, habari kuhusu mtu fulani kuwafukuza watawala wa kidini wenye nguvu, ambao watu wengi walichukia kisiri, zilileta uangalifu na mazungumzo mengi. Bila mengi zaidi ya kufanya, watu walitaka kujua yote wanayoweza. Kumwona Mwanadamu ambaye alikuwa amefanya hivi, pamoja na miujiza Aliyoaminika kuwa alifanya, kulistahili wakati na juhudi. Udadisi ulikuwa na nguvu, pengine na nguvu zaidi kuliko kujitolea kiroho.

MWANA WA NOBLEMAN APONA (Yohana 4:46-54) Yesu alipoingia Galilaya akitoka kusini kupitia Samaria, Kana ilikuwa moja ya sehemu za kwanza ambazo angefika. Ofisa wa kifalme akiwa na mwana mgonjwa, ambaye ilionekana kuwa angekufa upesi, alimwendea Yesu akiomba msaada. Yesu alimponya mwanawe, bila hata kwenda kwake. Ilikuwa ni mara ya kwanza ya uponyaji wa masafa marefu.

Baba alipofika nyumbani na kumkuta mtoto wake ameponywa kwa wakati ule ule Yesu alisema ataponywa, mtu huyo na watu wa nyumbani mwake wote wakaamini. Sababu ya Yesu kufanya miujiza ilikuwa kuonyesha ujumbe wake ulitoka kwa Mungu.

Usielewe vibaya, sio kwamba Yesu hakuwajali watu na alitaka kuwaona vizuri, kwa maana kweli aliwaona. Hata hivyo, ikiwa hiyo ilikuwa ni Yake pekee, au hata sababu Yake kuu ya uponyaji, vipi kuhusu yote ambayo Hakuwaponya? Je, hakuwajali? Miujiza ilikuwa 'kadi ya wito' ya Yesu, ili kuonyesha kwamba Alikuwa na muhuri wa kibali wa Mungu kwa yote aliyosema. Miujiza ilikuwa tu njia ya kufikia mwisho, sio mwisho yenyewe.

Walipaswa kuwaonyesha watu ambao Yesu alistahili kuwasikiliza, ili kupata kusikilizwa kwake, ili aweze kuwaambia kuhusu zawadi ya wokovu aliyokuwa akitoa. Uponyaji wa kimwili ungedumu kwa miaka michache, kisha mtu huyo angekufa. Uponyaji wa kiroho haukuathiri maisha haya tu, bali umilele wote pia. Hilo ndilo jambo ambalo Yesu alihangaikia zaidi. Ndiyo maana, katika muda wa zaidi ya mwaka mmoja, Ataacha kabisa kufanya miujiza ya umma -- watu wanataka tu manufaa ya kimwili ambayo angeweza kutoa (uponyaji, chakula cha bure, nk) lakini hawakupenda kusikiliza ujumbe Wake. Kwa bahati mbaya kuna wengi leo, pia, wanaokuja kwa Yesu kwa kile tu wanaweza kupata kutoka Kwake, sio kile wanachoweza kumpa. Yesu anataka tumfuate kwa sababu tunampenda na tuko tayari kufanya chochote anachotaka hata iweje. Ukimfuata kwa sababu anaweza kukupa amani na furaha, kukuondolea hatia, kukusaidia wakati wa shida, n.k., unamfuata kwa kile unachoweza kupata kutoka humo. Hizi ni faida nzuri, lakini zisiwe sababu yetu kuu ya kumtumikia. Huko ni ubinafsi, sio ubinafsi wa Yesu.

Kwa sasa, ingawa, kila mtu alipendezwa na kila neno ambalo Yesu alipaswa kusema (Luka 4:14-15). Aliwaambia watubu dhambi zao na kumfuata, wakiamini habari njema ya wokovu wake (Mathayo 4:17; Marko 1:15). Huo ni ujumbe Wake kwetu leo, pia -- usikose!

MIUJIZA Hii ilikuwa mara ya tatu kati ya nyakati nne kuu za miujiza katika historia. Ya kwanza ilikuwa wakati wa Musa na Yoshua, ya pili wakati wa Eliya na Elisha, na ya nne itakuwa wakati wa Dhiki. Katika kila hali, Mungu anathibitisha wajumbe Wake waliochaguliwa na kuonyesha kila mtu kwamba wana nguvu na ujumbe Wake.

Muujiza sio bahati mbaya ya matukio ya asili. Sio uchawi. Inapitisha sheria za asili kwa sheria ya juu zaidi. Yesu aliwaita 'ishara.' Tuligundua kuwa yalifanyika kwa kusudi - uthibitisho kwamba Yesu alikuwa Mungu. Lengo halikuwa kuwa muujiza wenyewe bali kile ulichofundisha kuhusu Yesu. Ikiwa Angekuwa na uwezo juu ya magonjwa ya kimwili, Angeweza pia kuponya magonjwa ya kiroho. Kama angeweza kukomboa kutoka kwa mapapo, angeweza kukomboa kutoka kwa dhambi. Kama angeweza kutoa macho ya kimwili angeweza kutoa macho ya kiroho. Kama angeweza kujilisha kwa mkate wa kimwili, angeweza kula kwa mana ya kiroho. Kama angeweza kuwarudisha waliokufa kimwili

maisha, Angeweza kufanya vivyo hivyo na waliokufa kiroho. Ikiwa anaweza kusimamisha dhoruba juu ya bahari, anaweza kuzuia mashambulizi ya Shetani dhidi yetu. Tunapokuwa wanyonge, Yeye anaweza kutukomboa.

Hakukuwa na muundo mmoja: wengine waliomba kuponywa, wengine hawakuomba. Wengine walikuwa na imani; wengine hata hawakujua Yesu alikuwa nani. Bila kujali ugonjwa, hitaji lolote - Yesu alikutana nalo. Alikuwa na mamlaka kamili juu ya maumbile: kutuliza bahari, kulaani mtini, kubadilisha maji kuwa divai, kuvua samaki wengi wakati hapakuwa na wowote hapo kabla - yote haya yanafanywa na Yesu kwa neno tu.

Miujiza ilikuwa njia ya kufikia malengo, si mwisho yenyewe. Ndiyo maana si kila mgonjwa wa palestina aliponywa.

Shetani anaweza kufanya miujiza, pia. Anaweza kuiga nguvu za Mungu kwa maonyesho yake mwenyewe (Mathayo 7:22-23). Nguvu zake zimewekewa mipaka na Mungu, hata hivyo. Hawezi kuzuia nguvu za Yesu. Yane na Yambre walighushi na kumpinga Musa, lakini walipoteza kwa uwezo wa Mungu.

MWAKA WA 2: KUHUBIRI

Majira ya kuchipua ya 28 BK yalikuwa ni wakati wa shughuli nyingi sana katika huduma ya Yesu. Neno kuhusu madai yake ya kuwa Masihi lilikuwa likienea. Nia ilikuwa juu. Watu walianza kulazimika kuamua kuhusu madai ya Yesu. Wengine waliamini, wengine hawakuamini. Ilikuwa ni wakati muhimu, kasi ingeenda kwa njia gani?

Je, taifa lingemkubali kuwa Masihi au lingemkataa?

KUKATALIWA NAZARETI (Luka 4:16-30) Kama Yesu anavyotuambia (Matendo 1:8) tunapaswa kwenda kwa familia zetu na marafiki kwanza na ujumbe wake. Kama Yesu alivyopata, hata hivyo, hazitakuwa wazi kila wakati. Yesu aliporudi katika mji wake wa nyumbani, Nazareti, ambako aliishi kutoka takriban umri wa miaka 4 hadi 30, alikataliwa. Walijivunia kufikiri kwamba Masihi alitoka katika mji WAO, lakini wakati ulipofika wa kujinyenyekeza Kwake na kumfuata kwa utiifu, hawakufanya hivyo. Ilikuwa ni nyingi sana kukubali. Kama ilivyo leo, ni rahisi kuamini 'mtaalam' kutoka jimbo lingine. Ni vigumu zaidi kuamini mtu uliyemfahamu kutoka kwa mtoto, mtu ambaye ulimwona akikua, mtu ambaye 'ulibadilisha diaper,' kwa kusema. Tunakimbilia kwenye hilo leo, na vivyo hivyo na Yesu. Kwa kweli, ilikuwa mbaya sana huko Nazareti hata walijaribu kumuua Yesu, lakini alitolewa kwa njia isiyo ya kawaida kwa sababu haukuwa wakati, mahali au njia ya Yeye kufa.

Matokeo yake, hata hivyo, aliamia Kapernaumu kuishi (Mathayo 4:13-16), kwa kuwa huko ndiko ambako sehemu kubwa ya familia yake kubwa waliishi. Wengi wa wafuasi Wake wapya na wanafunzi walitoka huko, na idadi kubwa walikuwa sehemu ya familia hii kubwa. Walikuwa wakimkubali Yeye.

KUVUA SAMAKI (Luka 5:1-10) Jaribio la imani kwa wafuasi wake lilikuja siku moja muda si mrefu baada ya Yesu kuhamia huko. Petro na wengine walikuwa wamevua samaki usiku kucha, kama ilivyokuwa desturi, wakarudi nyumbani wakiwa wamechoka na hawana kitu. Walitumia muda mwingi kutengeneza na kusafisha nyavu zao na walikuwa wakitazamia kulala wakati Yesu alipowaambia warudi nje na kuangusha nyavu zao kwenye kina kirefu cha maji. Hapa palikuwa mahali pabaya na wakati usiofaa wa kuvua samaki, pamoja na kwamba wangelazimika kusafisha nyavu zao tena. Pia, walikuwa wamechoka sana pamoja na kukata tamaa. Mara nyingi mambo ambayo Yesu anataka tufanye hayana maana kwetu. Tunayo mitihani yetu ya imani leo, pia.

Hata hivyo, kama unavyojua, walipata samaki wengi sana! Hii iliongeza sana imani yao kwa Yesu. Muda mfupi baadaye, aliwaomba Petro, Andrea, Yakobo na Yohana waache kuvua samaki ili wakae naye wakati wote, ili aweze kuwafundisha jinsi ya kuvua watu kama samaki (Mathayo 4:18-22; Marko 1:16-16).

20; Luka 5:10-11). Walikuwa na imani ya kutosha na kujitolea kuacha biashara yao iliyofanikiwa ili kumtumikia Yeye. Anapotuita tuache kile kinachoonekana kuridhisha na kufanikiwa katika ulimwengu wetu ili kumfuata Yeye, hatupaswi kusita au kujizuia pia.

MTU MWENYE PEPO NDANI YA SINAGOGI AMEPONYWA (Marko 1:21-28; Luka 4:31-37) Tukio jingine baada ya kuhamia Kapernaumu lilikuwa kuponywa kwa mwanamume mwenye roho waovu katika sinagogi. Yesu hakuwaruhusu pepo waongee, bali aliwatoa. Kila mtu aliyeona tukio hilo alijua zaidi uwezo na mamlaka ya Yesu, hata juu ya Shetani mwenyewe.

MKWE WA PETRO APONYWA (Mathayo 8:14-17; Marko 1:29034; Luka 4:38-41) Baada ya ibada ya sinagogi, labda ileile ambayo mtu mwenye roho waovu alitolewa, Petro aliwaalika wanafunzi nyumbani kwa ajili ya ibada. chakula. Tatizo ni kwamba mama mkwe alikuwa mgonjwa na kwa hiyo mkewe alikuwa na shughuli nyingi za kumhudumia. Mara nyingi Petro alitenda bila kufikiri, bila kufikiria sana kimbele au kupanga. Yesu alimpa dhamana wakati huu kwa kumponya mama mkwe haraka na kabisa hivi kwamba, sio tu kwamba homa yake ilikwisha, bali nguvu na nguvu zake zilirudi mara moja ili aweze kumsaidia mke wa Petro kulisha wageni walioshangaa. Yesu anajali mahitaji yetu ya kila siku, shughuli zetu za kibinafsi, na mzigo wa kazi yetu ya kila siku.

ZIARA YA GALIYA PAMOJA NA WANAFUNZI 4 (Mathayo 4:23-25; Marko 1:35-39; Luka 42:44) Muda si muda ukawadia wa kupeleka ujumbe Wake kwa jumuiya za jirani tena, kwa hiyo Yesu akawachukua wale wavuvi wanne wa zamani aliowaita. kuwa pamoja Naye, kama wakati wa mafundisho na mafunzo kwao pia. Inaonekana wengi sana walikuwa wakimjia huko Kapernaumu kwa ajili ya uponyaji tu -- kile ambacho wangeweza kupata kutoka humo. Hawakuwa na hamu naye kama wao wenyewe. Kwa hivyo, ilikuwa wakati wa kwenda kwa watu wengine ambao hawajasikia.

Alikwenda katika masunagogi ya mahali hapo na kuzungumza huko, akiwaponya na kuwatoa wenye pepo. Umati mkubwa wa watu ulikuja kutoka pande zote ili kumsikiliza na kumwona.

Mmoja wa watu ambao Yesu aliwaponya alikuwa mwenye ukoma (Mathayo 8:2-4; Marko 1:40-45; Luka 5:12-16).

Baada ya kumponya, Yesu alimwambia aende moja kwa moja hadi Yerusalemu kama uthibitisho kwa makuhani huko kwamba Yesu ndiye Masihi. Badala yake, alianza kuwaambia kila mtu yaliyompata. Kwa bahati mbaya wengi walikuja kwa Yesu kwa ajili ya uponyaji tu -- kwa kile wangeweza kupata kutoka kwa Yesu. Matokeo yake Yesu aliondoka. Daima aliwaita wafuasi Wake kujenga ufalme Wake, Yeye kamwe hakunyenyekaa kufuata matamano yao ya kutaka Yeye ajenge falme zao ndogo.

KUPONYWA KWA KUPONYA (Mathayo 9:1-8; Marko 2:1-12; Luka 5:17-26) Aliporudi Kapernaumu, Yesu aliendelea kufundisha na kuunga mkono madai Yake ya maneno kwa matendo ya miujiza. Mmoja wao alikuwa akimponya mtu aliyepooza ambaye aliletwa chini kupitia dari kwa sababu hapakuwa na njia nyingine ya kumfikia Yesu. Uhusiano wa wazi kati ya uponyaji wa Yesu wa kimwili na kiroho unaonekana katika tukio hili, kwa maana Yesu alisema alimponya kimwili kama uthibitisho wa nje kwamba angeweza na alimponya kiroho (kusamehe dhambi zake na kuondoa hatia yake). Watawala wa kidini walikasirika, lakini watu wa kawaida walishangaa na kuvutiwa.

WITO WA MATHAYO (Mathayo 9:9-13; Marko 2:13-17; Luka 5:27-32) Mkusanya-kodi aliyedharauliwa aitwaye Mathayo alitengeneza barabara za Kapernaumu, akikusanya kiasi alichotaka na kukabidhi sehemu yake kwa watu. Roma. Licha ya Mathayo kuchukiwa na Wayahudi, Yesu alijua moyo wake ulikuwa mtupu na, Alipomwita Mathayo aache kazi hiyo na kuwa mfuasi Wake wa wakati wote, Mathayo alikubali upesi. Uthibitisho wa mabadiliko yake kamili ulikuwa kwamba hakutaka hata kuwa mweka hazina wa wanafunzi, akamwacha Yuda ashughulikia kazi hiyo. Yesu alitumia Mathayo kama mfano wa aina ya watu aliowajia: wale ambao ni wahitaji na wanajua. Tusipojua hitaji letu na kulipeleka kwa Yesu, halitajazwa kabisa. Vibadala vya Shetani haviridhishi.

KARAMU NA KUFUNGA (Mathayo 9:14-17; Marko 2:18-22; Luka 5:33-39) Wajumbe wa wafuasi wa Yohana mbatizaji walikuja na kumwuliza Yesu kwa nini hakufunga kama wao. Alieleza kwamba kutakuwa na wakati wa kufanya hivyo, lakini kwa kuwa Masihi alikuwa hapa ulikuwa ni wakati wa kushangilia. Na ilikuwa wakati wa kufurahi. Isipokuwa kwa kukataliwa kwake na wale wa Nazareti na watawala wa kidini (kiburi cha wote wawili), Yesu anakubaliwa vyema kila mahali anapoenda. Hadi sasa.

22D. KUFUNDISHA

ANGUKO 28 - SPRING 30

Mathayo 8:23-20;34; 26:6-13, Marko 3:31-10:52, Luka 8:4-9:50, Yoh 6:1-11:54

Licha ya kufanya miujiza ya uponyaji na ukombozi, watu wengi walimkataa Yesu kuwa Masihi wao. Wengine walitaka kiongozi wa kijeshi ambaye angeshinda Roma na kurejesha uhuru wao wa kitaifa. Wengine waliitikia mwito wa Yesu wa kujinyenyekeza na kutubu. Bado wengine hawakutaka kulipa gharama iliyohitajika ili kumweka Yeye kwanza na kuishi kwa ajili Yake. Kwa sababu ya kiburi chao, walipendelea kuweka imani yao katika matendo yao mema. Kwa hivyo Yesu alifanya mabadiliko ya hila lakini muhimu katika kuzingatia Kwake karibu nusu ya miaka 3 na nusu ya huduma. Badala yake au kuwaalika makutano kumfuata na kujitangaza kuwa Masihi, aliwageukia wale ambao walikuwa wameweka imani yao Kwake na kuwazoeza. Kufundisha wanafunzi kulichukua mahali pa kuhubiria umati. Mifano ilichukua nafasi ya miujiza.

Yesu hata alichagua wanaume 12 wa kuwazoeza kuendeleza kazi alipokuwa ameondoka. Huu ukawa mkazo wa nusu ya mwisho ya huduma ya Yesu duniani.

KUANZIA MWAKA 3

Matukio makuu wakati wa kuanguka kwa 28 BK yalizunguka Bahari ya Galilaya. Yesu alikuwa anakaa karibu kidogo na nyumbani. Huenda alienda Yerusalemu katika majira ya kiangazi mapema kwa ajili ya Sikukuu ya Vibanda, lakini hakuna jambo lolote lililoandikwa kuhusu ziara hiyo. Badiliko la hila lakini dhahiri limetokea katika huduma ya Yesu. Hajaribu tena kuwafikia watu wengi kwa ujumbe Wake na kufanya miujiza mbele ya wote ili kuthibitisha maneno Yake. Sasa anawafunza wanafunzi Wake, akiwatayarisha kuchukua nafasi kwa ajili Yake (ingawa bado hawajatambua hilo). Miujiza kwa ajili ya watu wengi inabadilishwa na mifano kwa wafuasi Wake. Anaanza kutumia kifaa cha kawaida cha kufundishia cha nyakati zote: hadithi fupi zinazosaidia kueleza na kueleza ukweli. Hii inafanya maana yake kuwa wazi zaidi kwa wafuasi wake. Lakini pia inaficha kweli zake maalum kutoka kwa wale ambao wangeikataa na kuidhihaki.

MFANO WA UFALME WA MBINGUNI (Mathayo 13:1-53; Marko 4:1-34; Luka 8:4-18) Siku moja kando ya bahari ya Galilaya Yesu aliwaambia wanafunzi wake mfululizo wa mifano ambayo ingeeleza kile kilichokuwa kikitendeka na kile ambacho kingetokea. kutokea. Alikuwa akikataliwa, si kwa sababu alipungukiwa na kitu chochote, bali kwa sababu wengi walifanya mioyo yao kuwa migumu au kujitanguliza wenyewe (mfano wa mpanzi). Bado, wengine wangekubali na kukua ndani Yake, lakini wangekuwa wachache.

Hata hivyo, hata miongoni mwa watu hao wachache, adui angepanda magugu ili kuharibu mazao. Shetani atapanda wanafunzi wa uongo miongoni mwa walio wa kweli ili kuwapotosha na kuwavuruga. Hatimaye Mungu angeshinda, lakini mara nyingi ingekuwa vigumu kutambua ukweli kutoka kwa wafuasi wa uongo.

Mifano ya mbegu ya haradali na chachu inaonyesha kwamba ukuzi wa ufalme utanza polepole (wachache wakati wa kusulubiwa), lakini hatimaye kukua na kujumuisha dunia nzima (wakati wa Milenia). Hata hivyo, kwa wale wanaompata, Yesu anasema ni kama kupata hazina iliyofichwa shambani au mfanyabiashara akivumbua lulu nzuri. Wataacha chochote na kila kitu ili kuwa na uhusiano huu naye. Kwa wale wanaompata, hilo litakuwa jambo bora zaidi kuwahi kutokea kwao, au kwetu sisi!

YESU ANGALI BAHARI (Mathayo 8:8, 23-27; Marko 4:35-41; Luka 8:22-25) Baadaye siku hiyo Yesu alipanda mashua pamoja na wanafunzi wake na kuelekea ng'ambo ya ziwa. Kuchoka (Yesu alikuwa mwanadamu kama sisi na kwa hivyo anajua tunayopitia) alilala. Hata dhoruba kali haikumwamsha, ndivyo wanafunzi walivyomwamsha. Alikemea dhoruba na mara, dhoruba ikakoma mara moja. Hata maji machafu yalitulia. Wanafunzi wake walishangaa! Walikuwa wameona

mamia ya miujiza aliyofanya, kwa hiyo hiyo haikuwashangaza. Hata hivyo ni tofauti wakati ni shingo yako katika kitanzi!

WANAUME WALIO NA MAPEPO WA GADARENE (Mathayo 8:28-34; Marko 5:1-20; Luka 8:26-39) Huenda ikawa kwamba Shetani alikuwa akijaribu kumzuia Yesu asiende mahali Alipoenda kwa sababu alijua kwamba Yesu alikuwa akivamia eneo lake. Wanaume wawili waliokuwa wamepagawa sana na pepo na kukimbia uchi makaburini, wakijikata na kuvunja minyororo iliyokuwa iwashike, waliingiwa na mapepo mengi sana hivi kwamba walijiita 'Jeshi. Mara moja Yesu aliwafukuza nje ya watu hao, ambao walirudi kwenye akili zao timamu na kuweka imani yao kwa Yesu. Watu wa eneo hilo walitaka Yesu aondoke, hata hivyo, kwa sababu aliwaruhusu pepo hao waingie kwenye kundi la nguruwe (wanyama wachafu na waliokatazwa kwa Wayahudi) ambao walijizamisha wenyewe. Hata hivyo, wanaume hao wakawa mashahidi kwake katika eneo la kwao. Waliweka msingi wa kazi ya baadaye ya mitume.

BINTI YA YAIRO ALIRUDISHWA UZIMA (Mathayo 9:18-19, 23-26; Marko 5:21-24, 35-43; Luka 8:40-42, 49-56) Baada ya kukamilisha kile alichovuka ziwa kufanya. , Yesu kisha akarudi Kapernaumu, ambapo kiongozi wa Kiyahudi anayeitwa Yairo alikuja na kumwomba Yesu amponye binti yake aliyekuwa akifa. Akiwa njiani kuelekea nyumbani kwa mtu huyu, Yesu alikatizwa na mwanamke aliyekuwa akitokwa na damu kwa muda wa miaka 12 (Mathayo 9:20-22; Marko 5:25-34; Luka 8:43-48). Alinyoosha mkono kwa imani na kumgusa, naye akamponya. Kukengeushwa huku, ingawa, kulipunguza kasi ya maendeleo ya Yesu na kabla hajamfikia binti Yairo, habari zikaja kwamba alikuwa amekufa kwa hiyo hapakuwa na sababu tena ya Yeye kuja. Yesu alikwenda huko hata hivyo na kumfufua msichana huyo! Hii ilikuwa mara ya pili Yesu kufanya hivi (mjane wa mwana wa Naini alikuwa wa kwanza; Lazaro atakuwa wa tatu na wa mwisho). Yesu alichofanya ni kumfufua msichana huyo ili aendelee kuishi katika mwili wake wa duniani hadi afe tena. Kile ambacho kingetokea kwa mwili wa Yesu ni ufufuo, mwili mpya usio na mipaka ya vipimo vya dunia hii. Hiyo ndiyo tutapata, pia!

VIPOFU WAPONYWA (Mathayo 9:27-31) Yesu aliwaponya vipofu wawili waliokuja kwake kwa imani, lakini akawaambia wasimwambie mtu yeyote yaliyotokea. Hakutaka umati uje ili tu Yeye awafanyie miujiza. Wakati huo ulikuwa umepita.

BUBU ALIYEKUWA NA PEPO APNYWA (Mathayo 9:32-34) Mara tu baada ya wale vipofu wawili kuponywa, mtu mmoja mwenye pepo ambaye hawezi kusema aliletwa kwa Yesu. Yesu alimtoa pepo huyo na mtu huyo akaweza kusema, akimsifu Yesu. Watu pia walimsifu Yesu. Walakini, watawala wa kidini hawakuamini. Hawakuweza kuukana muujiza huo, kwa hiyo wakabadilisha chanzo chake. Walisema kwamba Alikuwa na mamlaka juu ya mapepo kutoka kwa Shetani, hivyo wakisema Alikuwa akifanya kazi kwa nguvu za Shetani, si za Mungu. Kukataliwa huku kwa hawa kulikuwa na nguvu sana hata wasingeweza kuwa wazi kwake. Waliuonea wivu umaarufu Wake. Walikasirika wakati Yeye hakuwasujudia wao na sheria zao na kanuni.

Kwa hivyo mabadiliko yaliyoanza miezi michache iliyopita yanaendelea, hata kukua. Ingawa watu binafsi bado wanaweza kuja kwa Yesu kwa ajili ya wokovu, inaonekana taifa lenyewe limemkataa. Viongozi wa kidini wamewahi kufanya hivyo, na wengi wanampinga Yeye kwa sababu hawataki kujinyenyekeza Kwake, au ni watu wasiojali sana kujali kwa njia moja au nyingine. Je, unasimama wapi?

HATUA YA KUGEUKA

Majira ya joto ya 28 BK yaliashiria katikati ya miaka 3+ ya huduma ya hadhara ya Yesu duniani. Hadi sasa, nzuri sana. Kumekuwa na kukataliwa huko Nazareti na kwa watawala wa kidini, kutoka kwa kiburi na wivu, lakini watu wengi wako wazi na wanapenda, wanakuja kwa uponyaji na kusikiliza madai yake ya Kimasihi. Hivi karibuni hilo linakaribia kubadilika, hata hivyo. Sasa kwa vile watu wanajua madai Yake, wataanza kusikia madai Yake. Hakuja tu kufanya maisha yao kuwa rahisi na zaidi

ya kufurahisha. Alikuwa kuwaita waache hayo yote wamfuata na kumtumikia. Hiyo si karibu kama maarufu. Bado, kwa uaminifu lazima Yesu awaambie. Hakubadilika au kuufunika mwito Wake wa ufuasi wa maisha yote ili tu wengi waje kumfuata. Majira ya kiangazi ya 31 BK yalikuwa ni wakati wa kuwapa changamoto wale waliokuwa wakimfuata na kuwalazimisha kufanya maamuzi magumu, chaguzi ambazo sisi sote lazima tufanye.

MTU ASIYE NA UWEZO ALIPONYWA KWENYE BIRIKA SIKU YA SABATO (Yohana 5:1-47) Yesu alihudhuria karamu 3 kuu huko Yerusalemu kila mwaka ambazo wanaume walipaswa kuhudhuria: Azimio (Desemba), Pasaka (Aprili) na Vibanda (Septemba). Alipokuwa kwa ajili ya sikukuu ya Pasaka, miaka 2 kamili kabla ya kuuawa huko na mwaka mmoja baada ya mazungumzo yake na Nikodemo, alimponya mtu kiwete. Alitumia wakati huu kuwafundisha watu juu ya Yeye alikuwa nani na kwa nini alikuja.

UTATA WA SABATO

Wanafunzi wakikwanyua nafaka siku ya Sabato (Mathayo 12:1-8; Marko 2:23-28; Luka 6:1-5) Walipokuwa njiani wakirudi kutoka Yerusalemu, walipokuwa wakipitia Galilaya, Yesu na wanafunzi wake walikwanyua nafaka kwenye ukingo wa mji. mashamba (tendo lililoruhusiwa, hata kutiwa moyo, na Sheria ya Mungu). Walilisugua lile ganda na kula nafaka mbichi huku wakitembea. Viongozi wa kidini walitumia hili kuwashtaki kwa kuvunja sheria, kwa kuwa walifanya hivyo siku ya Sabato. Yesu alivunja sheria zao zilizotungwa na wanadamu, lakini si sheria ya Mungu. Yesu alitumia nafasi hiyo kujaribu na kuwaonyesha kwamba Mungu alihangaikia zaidi mitazamo ya moyo kuliko matendo ya nje. Tunahitaji kuangalia hilo sisi wenyewe.

Mtu mwenye mkono uliopooza aliponywa siku ya Sabato (Mathayo 12:9-14; Marko 3:1-6; Luka 6:6-11)
Yesu alipoingia katika sinagogi la Kapernaumu, palikuwa na mtu mmoja mwenye mkono uliopooza. Je, angeweza kumponya siku ya Sabato? Bila shaka, Yesu alisema -- siku zote ni halali kutenda mema na kuwasaidia wengine.
Kisha Yesu akamponya. Hata hivyo, kwa mara ya kwanza sasa, viongozi wa kidini wanaanza kupanga njama jinsi wanavyoweza kumuua Yesu ili kumuondoa. Hakuna njia nyingine ya kumzuia, na kuzingatia madai Yake kuwa ya kweli ni jambo lisilowazika kwao. Lazima aondolewe.

YESU AJIONDOA KWENYE NCHI YA MLIMA

Anaponya (Mathayo 12:15-21; Marko 3:7-12) Akijua kuhusu nia yao ya kumuua, na kwamba wakati, mahali na njia si sahihi, Yesu aliamia katika mashamba ya Galilaya. Alipokuwa akisafiri alihubiri, akiunga mkono ujumbe Wake kwa miujiza ya uponyaji na ukombozi.

Anawaita wanafunzi (Marko 3:13-19; Luka 6:12-16) Akifika kwenye Pembe za Hattin kaskazini mwa Galilaya, Yesu atumia usiku kucha katika sala akitafuta mapenzi ya Mungu. Asubuhi, alichagua wanaume 12 kutoka kwa wafuasi wote kuwa pamoja Naye saa 24 kwa siku, siku 7 kwa juma. Hii ilikuwa njia ya kawaida ya rabi kuchagua na kuwafundisha wanafunzi. Yesu anapohisi umati wa watu ukigeuka kutoka Kwake na taifa likimkataa, mpango "B" unatimia. Atanza kuwazoeza wale ambao wataendelea na kazi baada ya Yeye kuondoka. Mabadiliko ya hila huanza kutoka kuhubiri na kufanya miujiza kwa umati hadi kufundisha na kufundisha kikundi kidogo cha wanafunzi.

Anahubiri (Mathayo 5:1 - 8:1; Luka 6:17-49) Akiwa rabi anayewaita wafuasi, Yesu anawaambia na wote wanaosikiliza yale anayodai tu kutoka kwa wafuasi Wake. Badala ya kuwaambia atawafanyia nini, kama mwanasiasa mzuri anayetaka wafuasi angefanya, anawaambia kile anachotaka wamfanyie. Bila shaka wao hatimaye watakuwa wafadhili wakuu wa hili, lakini mara nyingi ujumbe huu hupiga dhidi ya ubinafsi wa kimsingi wa mwanadamu na kiburi. Hivyo Mahubiri ya Mlimani yaliwaita wafuasi kuacha mengine yote na kumfuata kikamilifu, bila kujali gharama. Hii ndiyo changamoto ambayo bado anawapa wale ambao wangemfuata leo. Si rahisi, lakini faida ni 'kutoka katika ulimwengu huu!'

KUSAFIRI, KUFUNDISHA NA KUPONYA

Mtumishi wa akida aliponywa (Mathayo 8:5-13; Luka 7:1-10) Yesu aliporudi Kapernaumu, alimponya mtumishi wa askari asiye Myahudi katika jeshi la Waroma, akimpongeza kwa imani yake kubwa. Wakati mwingine inashangaza nani atamwamini Yesu na nani hatamwamini.

Mwana wa mjane aliyelelewa (Luka 7:11-17) Yesu alikuwa safarini kila mara miezi hii. Alipokaribia Naini, Alimfufua mwana wa mjane. Kuwafufua wafu kunapaswa kuwa uthibitisho chanya kwamba Yeye ana uwezo juu ya uhai na kifo. Yesu anahakikisha hakuna mtu asiye na nafasi ya kumjua na kumwamini. Muujiza huu haungeweza kuelezewa mbali!

Yohana ana maswali fulani... (Mathayo 11:2-19; Luka 7:18-35) Yohana, ambaye yuko gerezeni, anaanza kujiuliza ikiwa kweli Yesu ndiye Masihi. Yeye, pia, alitarajia kila mtu angekuwa akimfuata Yeye kufikia sasa, lakini wengi, wakiwemo viongozi wa kidini wenye ushawishi, wanapingana Naye kabisa na madai Yake. Amechanganyikiwa. Yesu anamweleza kwamba kwa sababu kila mtu hamkubali haimaanishi kuwa yeye si Masihi. Ni ugumu wa mioyo yao na ubinafsi wao unaowazuia kutafuta msamaha kwa unyenyekevu na kuishi maisha yao kwa ajili Yake.

Miji ya Galilaya inamkataa Yesu (Mathayo 11:20-30) Yesu alionya sehemu zilizokuwa zimeona miujiza mingi mikuu, hata hivyo walimkataa, kwamba walikuwa chini ya hukumu na kuwajibika sana.

Upako wa kwanza wa miguu ya Yesu (Luka 7:36-50) Katikati ya utusitusi huu wote na kukataliwa, bado kuna miale angavu ya matumaini na maisha yaliyobadilika. Akiwa katika nyumba ya watawala wa kidini, akitendewa kwa njia isiyo ya kiserikali, mwanamke mpotovu anakuja na kumwaga akiba yake ya maisha pamoja na moyo wake miguuni pa Yesu. Anapokea upendo na msamaha wa Yesu,

Safari ya Pili ya Galilaya pamoja na wale 12 (Luka 8:1-3) Yesu aliwachukua wale 12 wakati huu alipoenda kutoka jiji hadi jiji. Alimponya kipofu na bubu aliyekuwa na pepo (Mathayo 12:22-37; Marko 3:20-30). Aliwaambia wale waliomkataa kwamba 'ishara' ya ziada ambayo wangepokea, baada ya kukataa miujiza yake, itakuwa ishara ya Yona (kufufuka kwake) (Mathayo 12:38-45). Hata familia yake na marafiki zake walianza kumgeukia, wakisema ana kichaa kujidai kuwa Mungu (Mathayo 12:46-50; Marko 3:31-35; Luka 8:19-21).

Kwa kweli majira ya kiangazi ya 28 BK yalikuwa hatua ya mabadiliko, na sio bora zaidi. Kila mmoja lazima aamue kuhusu madai ya Yesu. Umeamua nini? Unasimama wapi?

WANAFUNZI 12

TAJA KAZI	YA NYUMBANI	YA FAMILIA	WIZARA		KIFO
ANDREW	Mwana wa Jonas na Joanna Ndugu wa Peter	Bethsaida Kapernaumu	Mvuvi Mfuasi wa Yohana	Yerusalemu (Matendo 5:18-19; 8:1; kisha alikuwa alihudumu huko Efeso, Urusi, Scythia Ugiriki	Amefungwa kwenye msalaba wa "X" huko Scythia, alihubiri siku 2 hadi kufa 11-30-69
NATHANAEL (Bartholomew)	Haijulikani	Kana	Mvuvi Mfuasi wa Yohana	Yerusalemu (Matendo 5:18-19; 8:1; 11:1,18); alihudumu pamoja na Filipo huko Asia Ndogo, Armenia	Alichinjwa akiwa hai, alikatwa kichwa, akatupwa baharini na mfalme Astyages
JAMES (mwana wa Ngurumo)	Mwana wa Zebedayo**	Bethsaidia Kapernaumu	Mvuvi Mfuasi wa Yohana	Yerusalemu (Matendo 5:18-19; 8:1; 11:1,18)	Kukatwa kichwa na Herode Antipa, 44 BK Matendo 12:1-2
JAMES the Chini	Mwana wa Kleopa*	Mvuvi wa Kapernaumu		Yerusalemu (Matendo 5:18-19; 8:1; 11:1,18); Palestina & Misri	Alisulubiwa huko Misri
YOHANA	Mwana wa Zebedayo**	Bethsaida Kapernaumu	Mvuvi Mfuasi wa Yohana	Yerusalemu (Matendo 3; 5:18-19; 8:1; 11:1,18); Aliandika John, mimi, II, III Yohana, Rev, Efeso (pamoja na Mariamu), Patmo	Kifo cha asili (mzee sana) - majaribio ya kumuua yalishindwa
YUDA (Yuda, Thaddaeus)	Mwana wa Kleopa*	Mvuvi wa Kapernaumu		Yerusalemu (Matendo 5:18-19; 8:1; 11:1,18); Ashuru na Uajemi	Kupigwa hadi kufa ndani Uajemi/Syria na klabu kubwa
YUDA (Iskarioti)	Haijulikani	Yudea (mmoja tu asiyetoka Galilaya)	Mweka Hazina	Hakuna	Kujiua
MATHAYO (Lawi)	Mwana wa Kleopa*	Mtoza Ushuru wa Kapernaumu	elimu nzuri sana	Yerusalemu (Matendo 5:18-19; 8:1; 11:1,18); Aliandika Mathayo, Ethiopia na Uajemi	Kichwa kimepasuliwa kwa shoka huko Misri
PETER (Simon)	Mwana wa Jonas & Joanna Ndugu wa Andrew	Bethsaida Kapernaumu	Mvuvi Mfuasi wa Yohana	Yerusalemu, kiongozi wa kanisa la kwanza (Matendo 2 - 11, 15); Aliandika I, II Pt; Marko aliandika juu yake, Asia Ndogo, Uingereza (?), Roma w/ mke	Alisulubishwa kichwa chini huko Roma na Nero baada ya mke kuuawa
FILIPI	Haijulikani Jina la Kigiriki	Bethsaida Haijulikani		Yerusalemu (Matendo 5:18-19; 8:1; 11:1,18); Alihudumu katika Firgia, Galatia, Ufaransa (?), , Asia Ndogo	Alitundikwa dhidi ya nguzo huko Hieropolis (karibu na Kolosai)
SIMEON (Zealot)	Haijulikani	Galilaya	Mpigania uhuru chini ya ardhi	Yerusalemu (Matendo 5:18-19; 8:1; 11:1,18); Alihudumu sehemu mbalimbali	Kusulubiwa
THOMAS	Mwana wa Kleopa*	Mvuvi wa Kapernaumu		Yerusalemu (Matendo 5:18-19; 8:1; 11:1,18); Parthia, Uajemi na India	Mwili unapita kwa mkuki Mashariki India

* Kleopa pia aliitwa Alfayo, labda ndugu ya Yosefu; Mariamu mkewe alikuwa pamoja na Yesu katika huduma yake yote; watoto wanaonekana kuwa Mathayo na Tomaso (mapacha?), Yakobo Mdogo na Yuda Thadayo, kwa hiyo huenda wote walikuwa binamu za Yesu.

** Mke wa Zebedayo alikuwa Salome, dada yake Mariamu, watoto walikuwa Yakobo na Yohana, walikuwa binamu za Yesu.

KUKATAA

Kufikia masika ya 29 BK, ilikuwa wazi kwamba Yesu alikuwa anakataliwa na, ikiwezekana, kuuawa.. Yesu hangekubaliwa kuwa Masihi. Watawala wa kidini na taifa zima kwa ujumla hawakujitiisha kwa utawala wake maishani mwao. Wale tu ambao hawakuona mwandiko ukutani walikuwa wanafunzi. Bado walikuwa chini ya udanganyifu kwamba wakati fulani hivi karibuni wangekuwa miongoni mwa viongozi wakuu katika Yerusalemu, karibu na Yesu alipokuwa ameketi kwenye kiti cha enzi cha Daudi.

Yesu alijua vizuri zaidi.

KUKATAA KWA PILI NAZARETI (Mathayo 13:54-58; Marko 6:1-6) Ilikuwa wakati wa Yesu kurudi Nazareti, mji wa nyumbani kwake, ili kuwapa nafasi nyingine ya kumfuata. Labda mara yake ya kwanza huko walishikwa na mshangao. Labda sasa kwa kuwa wamepata wakati wa kufikiria na kusikiliza. Labda...

Lakini hakuna cha kufanya! Alipozungumza tena katika sinagogi, kama marabi walivyoruhusiwa kufanya, watu walikuwa wepesi na wenye nguvu katika kukataa kwao. Hiyo ilikuwa nafasi yao ya mwisho, kura yao ya mwisho. Yesu hatarudi kwenye sinagogi lao tena, na hakuna chochote kuhusu aina yoyote ya ziara ya Nazareti kilichoandikwa.

KUMI NA MBILI WAPELEKWA

Akiondoka Nazareti, **Yesu aliwatuma wanafunzi wake kumi na wawili wawili** (Mathayo 9:35 - 10:15; Marko 6:7-11; Luka 9:1-5). Hii haikuwa tu sehemu ya mafunzo yao ya mikono juu ya wakati Yeye angekuwa ameondoka, pia ilikuwa njia ya kuwafikia watu wengi iwezekanavyo na ujumbe Wake. Kila mtu alikuwa amesikia kwa njia moja au nyingine, lakini Yesu alitaka kila mmoja awe na nafasi nyingi iwezekanavyo kuamini. Ni jambo lile lile alilokuwa amefanya na Nazareti.

Kabla ya kuwatuma, Yesu alieleza kwa undani **mambo ya kutarajia** (Mathayo 10:16-16). 23). Mengi ya maneno Yake yalilusiana na kushughulikia kukataliwa. Alikuwa akiwaonya na kuwatayarisha wasije wakashangaa. Sisi pia, hatupaswi kushangaa watu wanapokataa ujumbe wetu. Bado Yesu anatutuma hata hivyo, ili kuhakikisha kila mtu anayo nafasi wazi iwezekanavyo.

Kisha Yesu akazungumza nao kuhusu **uanafunzi** (Mathayo 10:24-42). Kwani, walipaswa kuhisijie kuhusu kutumwa ili kukataliwa? Kwa nini hata wasumbuke kwenda? Vema, mfuasi hapaswi kushangaa anapopitia yale ambayo Mwalimu wake anapaswa kuyapitia. Mwanafunzi anaacha tamaa na malengo yake yote ili kumtumikia Bwana wake. Ufuasi si rahisi. Ni gharama kubwa sana. Inatugharimu sote. Lakini basi Yesu anajitoa mwenyewe kwa ajili ya wanafunzi Wake. Je, kuna matumizi gani bora zaidi ya maisha kuliko kuyatoa katika kumtumikia Mungu na ufalme wake?

Matokeo yalikuwa kwamba wanafunzi walieneza neno la Mungu kwa nguvu (Mathayo 11:1; Marko 6:12-12) . 13; Luka 9:6).

YOHANA MBATIZAJI ANAKUFA (Mathayo 14:1-12; Marko 6:14-29; Luka 9:7-9) Ili kusiwe na shaka yoyote juu ya yale ambayo yangemngojea Yesu, Yohana sasa anauawa. Ujumbe wake ulikataliwa na aliuawa ili kunyamazisha maneno yake. Kinachotokea kwa mtangulizi ndicho kitakachotokea kwa yule aliyemtuma kuandaa njia. Yesu anajua hili. Ni wazi ni mwanzo wa mwisho. Sasa ni suala la muda tu mpaka Yesu mwenyewe pia atauawa. Yesu amebakiza mwaka mmoja wa kuishi duniani.

Kwa nini Yesu alikataliwa? Kwa nini Wayahudi hawakumkubali kama Masihi na Mfalme wao? Lau angetoa tu bila ya kuita chochote kutoka kwao wangemfuata kwa muda mfupi tu. Chakula cha bure, uponyaji wa magonjwa - haya kila mtu anataka. Lakini alipowaita wakati huo (na sisi sasa) kukubali dhambi zao na kutojiweza na kuja Kwake kwa ajili ya msamaha na urejesho, mara nyingi ni zaidi ya vile mtu katika kiburi chao anavyokubali. Kisha kwa wale ambao watakubali zawadi yake ya bure ya wokovu, Yesu anawapa changamoto (na sisi) kutoa maisha yao wenyewe na tamaa zao ili kumtumikia Yeye kila siku na kufanya mapenzi yake badala ya yao wenyewe. Kwa mtu mwenye ubinafsi, ambaye hana uhakika kuhusu kuwepo kwa Mungu kuanzia mwanzo, maisha ya namna hiyo yanaonekana kuwa ya kipuuzi kabisa! Mtazamo wao wa ulimwengu wote ni tofauti kabisa, tofauti kabisa.

MIEZI SITA KUISHI

Yesu, katika **MWAKA 32 BK** alijua kwamba alikuwa na miezi 6 tu ya kuishi. Yesu alijua angekufa kwa sababu taifa zima, pamoja na watu wengi sana, walikuwa wakimkataa. Aliwaambia wafuasi wake mara kadhaa, lakini hawakufikiri juu yake hadi baada ya ufufuo. Kuona shughuli za Yesu wakati wa anguko la 32 BK kwa nuru ya hili kunapata mwanga mpya. Angejibuje? Angefanya nini? Hebu tuone.

Licha ya duru mpya ya **kukataliwa na ndugu zake mwenyewe** (Yohana 7:2-10) na watu katika Samaria (Mathayo 8:19-22; Luka 9:51-62), Yesu alienda Yerusalemu kwa Sikukuu ya Vibanda (Yohana 7) :11-52). Akiwa huko alimwoko mwanamke aliyekamatwa katika uzinzi (Yohana 7:53 - 8:11). Alijaribu kuwaambia watu wajihadhari na giza lakini wafuate nuru yake (Yohana 8:12-20), kwa kuwa kwa kufanya hivyo wangukuwa wanamfuata Mungu, si Shetani (Yohana 8:21-59). Ili kuonyesha kwamba angeweza kuondoa giza la kiroho na upofu, alimponya mtu wa giza/upofu wa kimwili. Mtazamo wake bado ulikuwa ule wa mtumishi.

Badala ya kujifikiri Mwenyewe na mahitaji Yake, yale yaliyokuwa ya haki na yale yasiyokuwa sawa, Aliendelea kuwafikia wengine, kuwahudumia mahitaji yao na kujaribu kuwaleta kwenye wokovu. Alisema alikuwa Mchungaji mwema ambaye angetoa uhai wake kwa ajili ya kondoo wake (Yohana 10:1-21). Hata katika miezi yake ya mwisho ya maisha, Yesu alitanguliza wengine na mahitaji yao. Aliendelea kujitoa, akajitolea kufuata mpango na kusudi la Mungu kwa maisha yake hata izeje.

Baada ya Sikukuu ya Vibanda, badala ya kwenda nyumbani Kapernaumu huko Galilaya, ambako wengi wa wafuasi Wake waliishi, ambapo angeweza kupata kitulizo na usaidizi, Yesu alibaki **Yudea**. Kwa kuwa mwisho ulikuwa karibu, Alitaka kuhakikisha kuwa kila mtu alikuwa na nafasi nzuri ya kusikia na kujibu. Licha ya ukweli kwamba mioyo yao ilikuwa migumu zaidi na kulikuwa na mwendu mdogo kutoka kwa Wayudea, Yesu alifanya yote Aliyoweza kuwafikia. Mmoja tu wa wanafunzi Wake 12 alikuwa kutoka Yudea, na mmoja alikuwa Yuda. Ili kushughulikia mambo mengi zaidi na kuwafikia watu wengi zaidi, na pia kuendeleza mafunzo yao, Yesu aliwatuma wafuasi Wake 70 wawili-wawili, akiwaonya kwamba hawatakubaliwa daima (Luka 10:1-24).

Kufundisha maadili yake Yesu alisimulia **mfano wa Msamaria Mwema** (Luka 10:25-37). Alitumia muda na marafiki zake wazuri Mariamu, Martha na Lazaro (Luka 10:25-37) na kuwapa somo la utumishi, pia. Kuwatumikia wengine ilikuwa mada Yake (Luka 11:1-13). Hata baada ya kumponya bubu (Luka 11:14-28) watu walidai kwamba athibitisha kwao kuwa yeye ni Mungu (Luka 11:29-36). Yesu alisema uthibitisho pekee ambao wangukuwa nao tena ungekuwa ufufuo ("ishara ya Yona").

Yesu **alishutumu unafiki** (Luka 12:1-12) na kuwaonya dhidi ya uchoyo (Luka 12:13-34). Aliwatia moyo kuwa macho na kukesha (Luka 12:35-41) pamoja na kuwa waaminifu (Luka 12:42-42). 48). Aliwafundisha yale aliyotarajia (Luka 12:49-53) na kuwaambia waziangalie ishara za nyakati (Luka 12:54-59). Aliwaita kwenye toba na imani katika Yeye (Luka 13:1-9). Alifanya uponyaji fulani, kama vile alipomponya mwanamke kiwete (Luka 13:10-17), lakini nyakati za idadi kubwa ya uponyaji kabla ya makundi makubwa zilikuwa zimepita zamani. Alifundisha kuhusu Ufalme ujao, kwamba ungeanza polepole na kukua polepole (Luka 13:18-21). Hakika ilikuwa inaanza taratibu.

Kisha, wakati wa Sikukuu ya Kuweka wakfu ulipofika, Yesu akaenda tena **Yerusalemu** (Yohana 10:22-39). Kifo chake kilikuwa kimesalia miezi michache tu. Ametumia miezi ya mwisho kuwafikia wale wanaohitaji.

Unaona, dhabihu ya Yesu mwenyewe haikuanza tu msalabani. Ilianza muda mrefu kabla ya hapo. Kwa kweli ilianza kabla ya ulimwengu kuumbwa, wakati Nafsi ya Pili ya Utatu ilipojitolea kuja duniani kama mwanadamu na kufa kwa ajili ya dhambi zetu (Ufunuo 13:8). Uwepo wake wote duniani ulikuwa wa kujitolea na kujitolea, kwa ajili ya adui zake na kwa marafiki zake (Yohana 13). Kujua kuwa wakati Wake ulikuwa mfupi hakujabadilisha maisha Yake, kulizidisha umakini Wake. Hiyo inapaswa kuwa jinsi ilivyo kwetu, pia. "Anapotuosha miguu," ndivyo tunapaswa "kuoshana miguu sisi kwa sisi" (Yohana 13:14). Sisi, pia, tunapaswa kuishi maisha ya huduma ya dhabihu kwa ajili ya wengine, tukiwaweka wao na mahitaji yao kabla ya sisi wenyewe. Tunapaswa kuwa kama

Bwana wetu, tukitoa maisha yetu katika dhabihu ya kila siku ya huduma kwa wengine. Hiyo haimaanishi kuwa hatuna mahitaji yetu halali, wala haimaanishi kuwa tuwaruhusu watu watutumie, wachukue fursa yetu na kutembea juu yetu. Tunapaswa kuwa wasio na hatia kama njiwa lakini wenye busara kama nyoka (Mathayo 10:16). Sio rahisi, kwa kweli kusema kibinadamu haiwezekani, lakini kwa msaada wake yote yanawezekana. Kuishi kwa ubinafsi ni tupu na inamaanisha kupoteza kila kitu. Kuishi kwa ajili ya Mungu na wengine ndiyo njia pekee ya kuwa na maana na kusudi maishani, sasa na hata milele (Mathayo 10:39). Chaguo ni lako. Chagua kwa busara

WIKI ZA MWISHO ZA YESU

Mwisho haupekikiki. Yesu amekataliwa na atakufa. Hakuna kitakachobadilisha hilo, kwa kuwa Mungu hatafanya lolote kulazimisha uhuru wa kuchagua wa mwanadamu. Walakini, maandishi mengine yote yanahitaji kusomwa, matukio ya mwisho yatachezwa. Sasa ni suala la kusubiri wakati sahihi. Mwana-Kondoo lazima afe siku ya Pasaka, na hiyo bado ni miezi 3 kabla. Kusubiri daima ni ngumu zaidi. Akili ya mtu inaweza kukimbia kwa njia moja au nyingine. Kukaa macho wakati wa wakati kama huo ni ngumu sana, lakini ndivyo Yesu alivyofanya wakati wa **CHEMBE YA 30 BK**.

Galilaya ilikuwa imehubiriwa kikamili. Kila mtu alikuwa amesikia habari za Yesu. Kila mmoja alipata fursa ya kujua zaidi. Akili ziliundwa. Mioyo iliwekwa. Uamuzi wao: Yesu ni mtu mzuri, chakula cha bure ni kikubwa, na ikiwa angewaangusha Warumi hilo lingekuwa jambo kuu - lakini kuacha yote na kumfuata kama Mungu na Mwokozi, hiyo ni kuuliza mengi sana!

Kwa kujua hilo, Yesu alikwenda **Perea** (Yoh. 10:40-42), eneo lililo mashariki mwa Yordani. Sio tu kwamba alikuwa salama zaidi pale (Alijua haukuwa wakati wa Yeye kuuawa bado), lakini aliweza kuwapa wale ambao hawakusikia nafasi ya kumfuata. Alifanya mafundisho yale yale aliyoyafanya huko Galilaya na Yudea. Luka pekee ndiye anaandika mafundisho ya Yesu hapo. Alizungumza juu ya wokovu (13:22-30) na kuwaonya kuhusu Herode (13:31-35). Alifanya uponyaji katika nyumba ya Mfarisayo (14:1-6) na kusema mifano kuhusu mgeni mwenye tamaa (14:7-14) na karamu kuu (14:15-24). Baada ya kueleza juu ya umuhimu wa ufuasi (14:25-35) Alitoa mifano kuhusu kondoo aliyepotea, sarafu na mwana (15:1-35).

32) na msimamizi dhalimu (16:1-13). Haya yalisemwa ili kuwaonyesha umuhimu wa kumfuata Yesu kikamilifu na hukumu na hasara iliyowangoja wale ambao hawakumfuata. Alionya dhidi ya tamaa (16:14-17) na akajibu maswali kuhusu talaka (16:18). Mojawapo ya mafundisho Yake yaliyojulikana sana ni ya Lazaro na yule tajiri (16:19-31), onyo lingine dhidi ya kuweka imani katika cheo na mali. Alimalizia wakati wake huko akifundisha juu ya msamaha (17:1-6) na umuhimu wa kuwa mtumishi (17:7-10).

Kisha likaja tukio muhimu sana. Katika kutazama maisha ya Yesu, mtu anaweza kuona mara kadhaa inapoonekana kuwa alitoka katika njia Yake ili kuwalazimisha Wayahudi waamue ikiwa watamkubali au kumkataa. Ya kwanza ilikuwa wakati alipowafukuza wauzaji na wabadilisha fedha mara ya kwanza Alipokuja hekaluni baada ya ubatizo wake. Hili liliwakumba viongozi wa kidini pale lilipowaumiza - kwenye pochi yao! Walilazimika kumwona na kuchukua msimamo kwa njia moja au nyingine. Sasa atafanya jambo lile lile - kufanya kitu kilichokithiri lazima watambue na kutenda kwa njia moja au nyingine. Atafanya hivyo kwa kumfufua Lazaro chini ya pua zao, na kisha wiki chache baadaye kwa kupanda punda hadi mjini akijitangaza Mwenyewe kuwa Masihi na Mfalme. Matukio haya hayakuweza kupuuzwa.

Ufufuo **wa Lazaro** (Yohana 11:1-44) ulikuwa ni muujiza usio wa kawaida kiasi kwamba hakuna angeweza kuukana au kuufafanua. Ilikuwa karibu sana na Yerusalemu hivi kwamba watu wengi huko walimjua Lazaro (yaelekea alikuwa mtu tajiri na mwenye ushawishi mkubwa) na walikuja kuzungumza naye kuhusu yale yaliyompata. Watawala wa kidini walipoichunguza hawakuweza kupata njia yoyote ya kuifafanua. Waliamua Yesu na Lazaro wote wawili watalazimika kufa ili kukomesha harakati hii ya ajabu ambayo ilikuwa ikipata mengi

msaada. Walikuwa na wivu. Ingawa watu wengi hawakumkubali Yesu kama Masihi na Mwokozi, wengi walichukua upande Wake katika pambano Lake na watawala wa kidini wenye kiburi na wanaotawala. Baada ya kuanzisha matukio ambayo yangeisha hivi karibuni katika kifo chake, Yesu kisha akaondoka kwenda Efraimu ambako palikuwa salama zaidi (Yohana 11:45-54) kwa maana bado haukuwa wakati wa kufa kwa ajili ya dhambi.

Yesu alifunga safari yake ya mwisho kupitia Galilaya na Samaria na **kuponya watu 10 wenye ukoma** (Luka 17:11-19). Alifundisha kuhusu ufalme ujao (Luka 19:20-37), umuhimu wa kudumu katika maombi (Luka 18:1-8) na kuwa na mtazamo unaofaa (Luka 18:9-14). Yesu alitembelea eneo la nyumbani Kwake kwa mara ya mwisho, akielekeza uso Wake Yerusalemu. Yeye pekee ndiye alijua nini kinakuja alipokuwa akitoka Galilaya na kuelekea kusini.

Kisha Yesu alipitia Perea tena, akimalizia kazi Aliyokuwa ameanzisha huko. **Alifundisha** tena kuhusu talaka (Mathayo 19:1-12) na jinsi mwanadamu anavyopaswa kuwa kama mtoto mdogo kuingia katika ufalme (Marko 19:13-15). Mtawala kijana tajiri alimjia na kumuuliza kuhusu uzima wa milele, lakini Yesu alijua kwamba ingempasa kushughulika na upendo Wake wa pesa kabla ya kumfuata Yesu kikweli (Marko 19:16-22).

Kadiri muda ulivyozidi kuwa mfupi kila siku, Yesu alilenga kuzungumza juu ya uzima wa milele kwa kufundisha (Mathayo 19:23-30) na kwa kutumia mifano (Mathayo 20:1-16). Aliwaambia wale ambao wangesikiliza kwamba angesulubishwa na kufufuka tena (Mathayo 20:20-28) lakini hakuna aliyetaka kufikiria hilo, kwa hiyo hawakuiruhusu isajiliwe. Kiburi na ubinafsi vilionekana kuwa jambo la kawaida, kama vile Yesu alipowakemea Yakobo na Yohana kwa hili (Mk 20:20-28).

Akiondoka Perea, Yesu alielekea Yerusalemu kwa **Pasaka** Yake ya nne tangu ubatizo Wake na majaribu. Akiwa njiani akipitia Yeriko aliwaponya vipofu fulani, mmoja wao (Bartimayo) akawa mfuasi wake (Luka 18:35-43). Zakayo alikuwa mkazi mwingine wa Yeriko ambaye aliitikia upendo na msamaha wa Yesu na kuacha yote kumfuata (Luka 19:1-10). Yesu aliwaonya tena wafuasi wake kwamba ufalme ungechelewa (Luka 19:11-29), lakini watu wana mwelekeo wa kusikia kile walichotaka kusikia. Wafuasi wa Yesu walitaka tu kusikia kuhusu utawala ujao wa Yesu wa Israeli, na vyeo vyao vya juu pamoja Naye. Hivyo, kwa kweli alitembea peke yake alipoelekeza uso Wake kuelekea Yerusalemu kwa matukio ya mwisho ya maisha Yake duniani.

Yesu alipokuwa akitembea kuelekea Bethania na wiki Yake ya mwisho duniani, ni mawazo gani lazima yalipitia akilini Mwake? Hivi karibuni kungojea kungekwisha, na uchungu ungeanza: kukataliwa na mateso na maumivu. Yesu alikuwa ametimiza utume wa maisha yake duniani kwa uaminifu, hata miezi hii michache iliyopita ambapo uchaguzi wa mwisho ulikuwa hakika. Mtazamo wake bado ulikuwa wa upendo na subira kwa watu. Hakuwa na hofu, hofu wala kukimbia. Alivumilia kwa uaminifu hadi mwisho. Ni mfano mzuri jinsi gani anatuwekea wa uaminifu wakati wa nyakati hizo ngumu za kungoja. Kwa msaada Wake sisi, pia, tunaweza kuweka mtazamo mzuri na kudumu kwa uaminifu bila kujali kitakachokuja.

22E. KUSULUBIWA

SPRING 30

Mathayo 21:1-27:66, Marko 11:1-15:47, Luka 19:28-23:56, Yohana 12:12-19:42

Licha ya mafundisho ya Yesu kuhusu kifo na ufufuo wake ujao, na mbele ya unabii kadhaa wa Agano la Kale juu yake, wanafunzi wake hawakuwa tayari kwa kile kilichotokea kwa Yesu. Kukataliwa kwa viongozi wa kidini na wengi wa watu kuliishia kwa Yesu kusulubiwa. Ilikuwa ni njia pekee ya viongozi wenye wivu kumnyamazisha. Lakini Mungu alitumia jambo baya zaidi ambalo limewahi kutokea na kuleta jambo bora zaidi lililopata kutokea kutokana nalo. Alitumia tukio hilo kama njia ambayo Yeye mwenyewe angelipa kwa ajili ya kila dhambi ambayo imewahi kufanywa, akichukua mateso yetu ya milele katika kuzimu kufupishwa na kuwekwa juu yake. Kama mwanadamu mkamilifu angeweza kuwa mbadala wetu, kama Mungu angeweza kuvumilia mateso ya milele katika kuzimu iliyofupishwa kwa muda mfupi zaidi. Wakati ulikuwa mdogo, lakini mateso hayakuweza kufikiria. Kwa nini Afanye jambo kama hilo? Kuna sababu moja tu - upendo kwa ajili yetu!

WIKI YA MWISHO YA YESU DUNIANI

Kadiri muda unavyosonga katika mchezo wa soka, kila hatua na kukabidhiana inakuwa na umuhimu wa ziada. Wakati unapoanza kuisha katika mchezo wa mpira wa vikapu, kila pasi na risasi huwa na umuhimu maalum. Hakuna nafasi ya makosa. Makosa madogo yanakuzwa na kuwa maafa makubwa. Kila harakati na kila kitendo kinahesabiwa. Ndivyo ilivyokuwa kwa Yesu katika siku zake za mwisho duniani. Saa yake ilikuwa inasogea karibu na 0. Hakuna aliyetambua hilo ila Yesu (na labda Mariamu aliyemtia mafuta nyumbani kwa Lazaro). Yesu alijua kwamba kila neno, kila shughuli ilikuzwa kwa umuhimu. Sasa, hasa, hapakuwa na nafasi ya kufanya makosa. Yale ambayo yalipangwa kabla hata ya ulimwengu kuumbwa yalikuwa karibu. Ulikuwa wakati muhimu sana wa kutekeleza 'mpango wa mchezo' ambao Mungu alikuwa ameuumba. Hivyo siku za mwisho katika maisha ya Yesu zinakuwa na maana ya pekee. Na kama vile mfululizo wa mwisho wa michezo ya kuigiza mwishoni mwa Superbowl ambayo huleta ushindi inachambuliwa kwa ufupi na hata kukaririwa, vivyo hivyo siku za mwisho za Yesu zinastahili kuangaliwa kwa uangalifu zaidi kuliko shughuli za hapo awali katika maisha Yake.

Yote ilianza **Ijumaa, Machi 27, 30 BK** wakati Yesu alipofika Bethania (Yohana 12:1; Luka 19:28). Kwa wengine ilikuwa ni safari nyingine (ya nne) ya Pasaka kwenda Yerusalemu tangu Yohana abatize Yesu. Hata hivyo, kwa Yesu matukio hayo yalikuwa na maana kubwa zaidi. Watawala wa kidini walikuwa tayari wameamua kumuua Yesu ili kuzuia ushawishi wake kuenea (Yohana 11:55-57). Ufufuo wa hivi majuzi wa Lazaro, katika viunga vya Yerusalemu, ulikuwa jambo ambalo watawala wa kidini hawakuweza kushindana nalo. Yesu na wanafunzi wake pengine walienda kwenye ibada za sinagogi pamoja na Mariamu, Martha na Lazaro pamoja na marafiki wengine huko Bethania. Ingekuwa nafasi yake ya mwisho kufanya hivi, kwa maana Ijumaa ijayo angekuwa kaburini.

Jumamosi, Machi 28, 30 BK ilikuwa Sabato, kwa hiyo safari nyingi hazingeweza kufanyika. Mariamu, akihisi kile ambacho kingetukia, alimpaka Yesu mafuta yenye manukato yenye thamani kama njia yake ya kuonyesha upendo wake (Mathayo 26:6-13; Marko 14:3-9; Yohana 12:2-8). Ilikuwa pia njia yake ya kusema kwaheri. Yuda mwenye pupa alipolalamika kuhusu 'upotevu' huo wa pesa, Yesu alimkemea. Hilo lilionekana kuwa badiliko kubwa kwa Yuda, ambaye alianza kufanya mipango moyoni mwake ya kumsaliti Yesu.

Siku iliyofuata, **Jumapili, Machi 29, 30 BK** ndipo watawala wa kidini walipopanga kumuua Lazaro pia (Yohana 12:9-11). Ushuhuda wake ulikuwa unaathiri wengi sana kwa Yesu.

Kisha badiliko kuu la mwisho likaja, wakati Yesu alipolazimisha kila mtu kuamua kama angemkubali au kumkataa. Ilitokea **Jumatatu, Machi 30, 30 BK**. Ilikuwa kama wakati Jim Bowie alipochukua kisu chake na kuchora mstari kwenye uchafu katika Alamo, akimpa changamoto kila mwanamume kubaki pale alipokuwa au kuvuka mstari. Yesu alichora mstari huo kwa kujidai kwa uwazi na hadharani kuwa ndiye Masihi-Mfalme kwa kuingia kwenye lango la Mashariki kutoka kwenye Mlima wa Mizeituni, akiwa amepanda punda asiyeweza kupanda, na kuwaruhusu watu waseme "Hosana" huku wakipunga matawi ya mitende, hivyo kutumia ishara na kufuata matukio ambayo yalidai wazi kuwa Yeye ni Masihi (Mathayo 21:1-9; Marko 11:1-10; Luka 19:29-44; Yohana 12:1-11). Kila mtu alielewa hili. Wafuasi wake walipiga kelele za sifa na uungwaji mkono wao, na watawala wa kidini wakamwambia awazuie. Kufikia wakati huu Yesu alikuwa amewaambia watu wasiwaambie wengine Yeye alikuwa nani, lakini sasa Anamweka kila mtu mahali ambapo lazima ajiunge katika gwaride Lake au kukengeuka. Ni wachache tu waliojibu vyema. Yesu, akijua jambo hilo lilimaanisha nini kwa Wayahudi na vilevile Yeye Mwenyewe, alianza kulia kwa sauti kubwa na muda mrefu alipokuwa akiukaribia mji. Watu waliyeyuka na wale wa mjini waliitikia kwa mshangao na mashaka (Mathayo 21:10-11; Marko 11:11). Lo, wachache waliitikia, kama kwaya ya wavulana hekaluni (Mathayo 21:14-16), lakini viongozi na wengi wa watu walikataa dai hili la Umesiya. Angalau Yesu aliwapa nafasi moja zaidi ya wazi na ya haki ya kumkubali. Hakuna mtu angeweza kusema kuwa hakujua madai yake. Hakuna aliyeweza kusema kuwa walikuwa wajinga. Yesu alikaa tena usiku huko Bethania (Marko 21:17; Marko 11:11).

Yesu alikuwa amebakiza siku tatu za kuhudumu kabla ya kifo Chake, na alizitumia vyema. Siku ya **Jumanne, Machi 31, 30 BK** Aliulaani mtini katika njia ya kuteremka Mlima wa Mizeituni kuelekea mjini (Mathayo 21:18-19; Marko 11:12-14). Huku akionekana kuwa nyororo na mwenye afya njema, ukaguzi wa karibu ulibaini kuwa haikuwa na matunda. Hili ndilo lilikuwa kusudi la kuwepo kwake. Ilikuwa ni bandia, mnafiki. Mti huo, bila shaka, ulikuwa picha ya taifa la Israeli. Alipoingia hekaluni, aliwafukuza wabadili fedha kwa mara nyingine tena (Mathayo 21:12-13; Marko 11:15-18), akifunga huduma yake kwa njia ile ile aliyoanza. Alifanya mafundisho mengi siku hiyo (Yohana 12:20-36) kwa wale ambao wangesikiliza, kisha akaenda kulala kwenye Mlima wa Mizeituni (Mk 11:19). Hii ilimpa faragha zaidi ya kufikiria na kuomba na ilileta hatari mbali na Mariamu, Martha na Lazaro.

Yesu na wanafunzi wake waliupita mtini aliokuwa ameulaani siku iliyopita walipokuwa wakiingia Yerusalemu siku ya **Jumatano, Aprili 1, 30 BK**. Ilikuwa imekufa na kunyauka, kana kwamba ilikuwa imekufa kwa miezi mingi (Mathayo 21:21-22; Marko 11:20-25). Alipoingia hekaluni, mara moja Yesu aliingia katika mazungumzo marefu na machungu na watawala wa kidini ambayo yalichukua sehemu kubwa ya asubuhi (Mathayo 21:23 - 23:39; Marko 1:27 - 12:40; Luka 20:1-20) 47). Waliendelea kutafuta njia za kumvunjia Yesu sifa hadharani, lakini alibadilisha kila msukumo na kusukuma hadi hatua moja baada ya nyingine ambayo ilifichua unafiki wao na ubinafsi wao. Jambo hilo lilipoisha Yesu, akiwa amechoka na kuhuzunishwa na ugumu wao, alipeperushwa hadi kwenye Ua wa Wanawake kwa ajili ya kutafakari kwa utulivu. Hapo aliona jambo ambalo lilimtia moyo na kumsisimua sana. Mwanamke maskini alitoa vyote alivyokuwa navyo kwa Mungu kwa upendo na kujitolea (Marko 12:41-44; Luka 21:1-4). Kulikuwa na watu ambao walimpenda Mungu na kumtanguliza.

Walipokuwa wakiondoka katika eneo la hekalu, Yesu alitabiri uharibifu wake na akajibu maswali ya mwanafunzi kuhusu wakati ungetukia na jinsi itakavyokuwa (Mathayo 24:1-25:46; Marko 13:1-37; Luka 21:5-36)) Alitoa maelezo ya wazi zaidi hadi hapo juu ya lini angerudi.

Baadaye, katika hekalu tena, Yesu aliendelea kuhubiri na kufundisha (Yohana 21:37-38). Alitabiri tena kusulubishwa kwake (Yohana 22:1). Wakati huohuo, viongozi wa kidini walikuwa wakipanga kukamatwa kwa Yesu (Mathayo 26:3-5; Marko 14:1-2; Luka 22:20) na kumchukua Yuda juu ya ombi lake la kumsaliti (Mathayo 26:14-16; Marko 14 : 10-11; Luka 22:3-6).

Siku iliyofuata, **Alhamisi, Aprili 2, 33 BK**, muda ungeisha na yote yangekwisha.0

SIKU YA MWISHO YA YESU

Ilikuwa hivi: wakati historia yote ilikuwa imeelekeza. Hiki kilikuwa kitovu cha wakati wote: sasa na siku zijazo. Hili lilikuwa tukio muhimu, tukio muhimu zaidi kuwahi kutokea, tukio ambalo lililabadilisha kila kitu kwa kila mtu milele. Hakuna kilichowahi kutokea, au kitawahi kutokea, ambacho kilikuwa muhimu kama hiki. Hii ilikuwa ni. Hii ilikuwa IT.

Alhamisi, Aprili 2, 30 BK ilipambazuka kama kila siku nyingine. Kutokuamini kulining'inia juu ya mji kama blanketi (Yohana 12:37-43). Yesu aliingia hekaluni kwa mara ya mwisho ya kuhubiri (Yohana 12:44-50). Wakati huo huo Yesu alikuwa ametuma baadhi ya wanafunzi kutayarisha Pasaka ambayo wale kutoka Galilaya wangepadhimisha jioni hiyo (Mathayo 26:17-19; Marko 14:12-16; Luka 22:7-13). Wengi wa watu, kila mtu mwingine, wangukuwa wakiitazama siku iliyofuata. Akiwa mzaliwa wa kwanza wa kiume, Yesu (na wanafunzi wengine) walikuwa wamefunga siku nzima ili kujitayarisha kwa ajili ya Pasaka.

Jioni hiyo baada ya jua kutua wanafunzi walikusanyika katika chumba cha juu, labda nyumbani kwa Yohana Marko. Yesu aliingia chumbani akitaka na kuhitaji usaidizi na usaidizi wao alipokuwa akiukaribia msalaba na hofu na mateso yake yote. Badala yake, alichopata kilikuwa changa, kubishana na kulalamika kwa ubinafsi. Hakuna aliyetaka kumhudumia mwingine, na uvundo wake wote ulitanda chumbani kote. Yesu alilazimika kuosha mioyo yao na miguu yao, na aliwaonya juu ya yale yatakayokuja (Mathayo 26:20-35; Marko 14:17-31; Luka 22:14-38; Yoh 13:1-38). . Hakuna mtu, hata Petro, aliyechukua maonyo Yake kwa uzito, ingawa. Badala ya kutii karipio Lake, waliogopa tu kwa matarajio ya kuwaacha. Badala ya kupata faraja kutoka kwao, Yesu alihitaji basi kuwafariji (Yohana 14:1-31). Alitoa onyo la mwisho kwa Yuda, na huku akimhakikishia upendo Wake (akimpa kipande cha mkate) alimpa Yuda njia ya kuepuka yale aliyopanga. Yuda aliikataa na kuondoka.

Jioni hii muhimu ilipotokea, Yesu alibadili maana ya mwili wa Mwana-Kondoo wa Pasaka uliotolewa na kumwagika kwa damu kwake: Mwili wake ambao ulitolewa na damu ambayo ilikuwa karibu kumwagika (Mathayo 26:26-30; Marko 14:22-22). 26; Luka 22:17-20;

Ilikuwa **usiku sana** wakati mlo ulipoisha kwa wimbo (Mathayo 26:30; Marko 14:26; Luka 22:39). Walipokuwa wakitembea katika barabara zenye giza, zisizo na watu za Yerusalemu, Yesu alitoa maneno yake ya kuaga kwao: kuwa kama tawi lililowekwa kwenye mzabibu ili kufanikiwa (Yohana 14:31-16:33). Pia alijiombea yeye mwenyewe, wao na sisi leo (Yohana 17:1-26).

Ingawa walikuwa wamechoka sana, walipoingia Gethsemane Yesu alisali. Labda ilikuwa **mapema Ijumaa, Aprili 3, 30 BK**. Tena alihitaji usaidizi wa wanafunzi lakini walishindwa tena (Mathayo 26:36-36). 46; Marko 14:32-42; Luka 22:40-46; Yohana 18:1). Muda si muda Yuda aliongoza kundi la kumkamata Yesu, ambaye alikuwa ameenda mahali ambapo alijua Yuda angekuja kumtafuta. Angeweza kuepuka kukamatwa kwa nguvu zake aliposema "Mimi Ndimi" au wakati Petro alipojaribu kuongoza mashambulizi. Yesu alijua hiyo haikuwa njia na akapinga kishawishi cha kuchukua njia rahisi ya kutokea.

Yapata **saa 3 asubuhi** Alipelekwa kwa Anasi kwa ajili ya kesi Yake ya kwanza ya kidini (Yohana 18:12-23), kisha kwa Kayafa karibu **saa 4 asubuhi** (Mathayo 26:57-72; Marko 14:53-70; Luka 22:54- 58; Yohana 18:18, 24-25). Walikuwa wakihangaika kutafuta shtaka dhidi yake ambalo lingeshikamana. Walijua walikuwa wakivunja kila sheria katika kitabu chao kwa ajili ya kesi ya haki. Walilazimika kuchukua hatua upesi kuliko vile walivyotaka wakati Yuda alipowajulisha Yesu alijua kuhusu njama yao na hii ingekuwa nafasi ya mwisho aliyokuwa nayo kuwasaidia. Karibu **saa kumi na moja asubuhi**, washiriki wa Sanhedrini wateule ambao wangemuunga mkono Anasi bila kujali alichopendekeza walikusanyika ili kumhukumu Yesu bila muda wa kusubiri uliohitajika, uthibitisho, hukumu ya haki, utetezi wa kisheria, n.k. (Mathayo 26:73 - 27:1; Marko. 14:70 - 15:1; Luka 22:59-71; Chuki na wivu viliwaendesha. Ilikuwa wakati huu ambapo Shetani aliondoa ushawishi wake kutoka kwa Yuda na kumtupa. Wakati hatia na majuto yaliyoambatana na ukweli wa kile alichokifanya yalipomgusa Yuda, aliona kujiua kama njia pekee ya kutoroka (Mathayo 27:3-10; Matendo 1:18-20).

Sasa ilikuwa yapata **saa 6 asubuhi**. Yesu alipelekwa kwa Pilato ili apate kibali cha kutekeleza hukumu ya kifo, kwa maana Wayahudi hawakuweza kufanya hivyo bila OK ya Roma. Pilato alionekana kuwa mgumu kwa muda (Mathayo 27:2-14; Marko 15:1-5; Luka 23:1-5; Yohana 18:28-38). Hata alimtuma Yesu kwa Herode yapata **saa 7 asubuhi** (Luka 23:6-12) lakini kufikia **SAA nane mchana** alikuwa amerudi mbele ya Pilato, ambaye hatimaye alikubali kushinikizwa na kuidhinisha njama yao ya kuwaua (Mathayo 27:15-26; Marko 15:6). -15; Luka 23:13-25;

Kila mara Wayahudi walipomlalamikia Kaisari, kazi ya Pilato ilipungua. Pilato aliamuru Yesu apigwe karibu afe kwa matumaini kwamba wangeona adhabu hiyo ya kutosha, kisha akawatolea Yesu au Baraba waachiliwe sikukuu, lakini hakuna hata mmoja kati ya hao aliyesababisha umati uliolipwa na Anasi kubadili mawazo yao. Saa **8:45 Asubuhi** Yesu alikuwa njiani kuelekea Golgotha, akipita mitaani kama madhara kwa wengine (Mathayo 27:31-32; Marko 15:20-21; Luka 23:26-31; Yohana 19:16-17). Ilipofika **SAA 9 ASUBUHI** alikuwa msalabani (Mathayo 27:33-37; Marko 15:22-26; Luka 23:33-38; Yohana 19:17-22).

Kusulubiwa ndio kifo cha kikatili zaidi ambacho mwanadamu aliweza kupanga. Iliunganisha kiwango cha juu cha maumivu kwa muda wa juu. Msaada kwa kuzirai au kifo ulikataliwa huku maumivu makali yakiendelea kwa saa na siku. Yesu alikuwa ametemewa mate, alidhihakiwa, alipigwa ngumi nyingi na askari na alikuwa amewekewa taji ya miiba mirefu yenye mikali juu ya kichwa chake. Kwa siku mbili Hakuwa na usingizi na mlo mmoja tu. Mgongo wake ulichapwa mbichi, ambapo mfupa na mishipa ilikuwa wazi. Ilikuwa imefunikwa kwa chumvi na vazi, ambalo lilivutwa kwa ukali kwa ajili ya kusulubiwa. Kutokana na kupoteza maji maji ya mwili Yesu alikuwa anapunguza maji mwilini. Alikuwa amelazwa na ugonjwa wa kidonda. Miiba kupitia mishipa mikuu katika vifundo vyake vya mikono na vifundo vya miguu ilisababisha maumivu makali sana. Kisha kukawa na aibu hadharani ya uchi mbele ya kila mtu, akiwemo mama Yake mwenyewe, pamoja na dhihaka na dhihaka. Kusulubiwa kunasababishwa karibu na kukosa hewa, kwa maana mtu angelazimika kujivuta kwa kucha, akisugua mgongo wake wazi dhidi ya kuni mbaya, kila wakati anapovuta pumzi. Si ajabu Yesu hakuwa na mengi ya kusema (Mathayo 27:35-50; Marko 15:24-37; Luka 23:34-46; Yohana 19:23-39). Jambo baya kuliko yote, hata hivyo, lilikuwa ni Mungu kuondoa uwepo wake na kumwacha Yesu huku akimimina matokeo ya kila dhambi iliyowahi kufanywa. Yote ambayo kila mtu angeyapata katika umilele kuzimu yalimiminwa juu ya Yesu wakati huo! Shetani na roho waovu wake walipomshangilia na kumtesa Yesu, Mungu na malaika zake walitazama bila msaada. Vita kwa ajili ya roho za watu vilikuwa vikiendelea. Hatima yetu ya milele ilining'inia kwenye mizani. Je, Yesu angevumilia? Je! Angejaribu (angeweza tu kuwaita baadhi ya malaika ili wamwokoe na kuondolewa uchungu Wake). Kwa muda wa saa sita vita viliendelea. Hatimaye, saa **3 Usiku** adhabu ya milele kwa kila dhambi iliyowahi kufanywa ililipwa. Haki ya Mungu ilitimizwa. Yesu alikuwa mshindi. Kazi yake duniani ilikuwa imekwisha, imekamiliwa kwa 100%. "Imekwisha," alitangaza na kurudi mbinguni kwa hiari.

Papo hapo, mwana-kondoo wa Pasaka alichinjwa juu ya madhabahu, na pazia la hekalu likapasuka, kuonyesha kwamba bei ilikuwa imelipwa na kila mtu sasa alialikwa kuingia katika uwepo wa Mungu wakati wowote anaotaka. Haya yote na mengine yalikuwa ushuhuda wa uungu wa Yesu (Mathayo 27:51-54; Marko 15:38-39; Luka 23:45, 47). Mwili wake uliwekwa kaburini (Mathayo 27:55-66; Marko 15:40-47; Luka 23:48-56; Yohana 19:31-42), lakini Yeye mwenyewe alikuwa hai mbinguni milele, mahali pale aliposema. mwizi Angekuwa ("Leo utakuwa pamoja nami Peponi").

Alifanya hivyo! Kweli alichomoa! Ushindi mkubwa zaidi katika historia ya ulimwengu ulipatikana. Mtu mmoja, anayepigania wanadamu wote, alikuwa ameshinda dhambi, Shetani na kifo. Kwa kweli, "Imekwisha!"

SAA ZA MWISHO ZA YESU

Hii imeandikwa kana kwamba Baraba, mtu aliyeachiliwa badala ya Yesu, angeweza kuandika.

"Habari! Jina langu ni Baraba. Kweli ni Bar-Abba. Bar maana yake ni mwana wa na Abba maana yake ni baba. Nilikuwa "mwana wa baba" kwa sababu baba yangu alikuwa rabi aliyejulikana sana. Jina langu la kwanza lilikuwa la kawaida sana - Yesu, sawa na Yoshua katika Agano la Kale. Hivyo nilikuwa Yesu Bar-aba (Yesu, mwana wa baba) na nilikuwa nikipigania ukombozi wa kimwili wa Israeli. Maisha yangu yalivuka njia na 53

Yesu mwingine, Bar-Yosefu, Ambaye alikuwa akifanya kazi kwa ajili ya ukombozi wa kiroho wa Israeli. Ni njia gani njia zetu zilipita!

USULI “Nilikuwa mpiganaji wa uasi. Nilikuwa kiongozi chini ya ardhi. Tulitaka uasi dhidi ya Rumi na tungeua askari wakati wowote tungeweza. Leo mnetuita magaidi. Tulijiita Wazeloti.

“Nilijawa na chuki na uchungu kwa mtu yeyote na kila mtu. Ikiwa mtu yeyote hakuwa upande wetu alikuwa adui yetu. Hiyo ilijumuisha huyu Yesu mwingine. Nilimsikia kwa mara ya kwanza kutoka kwa Simoni Zelote, ambaye alituacha na kuwa mmoja wa wanafunzi Wake. Alipojaribu kuniambia kuhusu njia hii bora ya upendo na amani, nilimtemea mate na kuondoka. Nilichukizwa sana kuzungumza.

“Sijawahi kukutana na Yesu huyo ana kwa ana. Alikuwa katika gereza lililile nililokuwa nalo lakini katika sehemu tofauti. Hakukuwa na kifungo wakati huo. Gereza lilikuwa mahali pa kuzuliwa kwa muda hadi kesi itakaposikizwa, na kisha mmoja alipigwa viboko, kunyongwa au kuachiliwa. Ilikuwa Aprili 13, 33 BK na nilikuwa nikingojea kunyongwa. Nilikuwa nimekamatwa na kupatikana na hatia na nilipaswa kufa asubuhi hiyo. Ilikuwa ni kifo cha umma, cha kutisha kama mfano kwa wengine.

KUACHILIWA “Kutoka nyakati za Wamakabayo ilikuwa desturi ya kuachilia mfungwa wakati wa Pasaka, ikifananisha kuachiliwa kwa Wayahudi kutoka katika utumwa wa Misri. Roma iliendelea na desturi hii.

Ni wazi kwamba Pilato alitumia hilo kama njia ya kumwachilia yule Yesu mwingine. Niliweza kusikia umati kutoka seli yangu, lakini si Pilato. Nilisikia umati ukianza kuimba “Baraba,” kisha baada ya kutulia “Msulubishe!

Msulubishe! Msulubishe!” Nilidhani nilikuwa nimehukumiwa. Ubaridi wa baridi ulinitikisa huku ukweli wa kusulubiwa ukinitanda. Nilikuwa mgumu na baridi kama mtu yeyote, lakini bado nilikuwa binadamu! Wakati askari walipopenya kwenye mlango wa seli yangu na kunikokota nje nilifikiri ndivyo hivyo. Walipofungua mlango wa pembeni na kunitupa nje mitaani sikuamini! Nilikimbia haraka, lakini sio mbali sana. Marafiki zangu wawili walikuwa bado pale, karibu kuuawa siku hii. Nilihisi kuwa ninawaacha, ingawa sikutaka kurudi ndani. Nilitamani sana kujua kwa nini niliachiliwa. Ilikuwa ni kubadilishana wafungwa? Ikiwa ndivyo, ni nani alikuwa anachukua nafasi yangu?

“Nilipoona ni Yesu huyu mwingine sikujali. Nilimchukia. Alikuwa dhaifu. Angeweza kugeuza umati wa watu kuwa jeshi na kupigana na Warumi lakini hakufanya hivyo. Sikuwa na heshima kwa woga namna hiyo. Bado, kitu kilianza kubadilika ndani yangu. Kwa mara ya kwanza tangu nikiwa mtoto nilimwonea huruma, huzuni binadamu mwingine. Nadhani ni kwa sababu ningeweza kujitambulisha Naye. Alikuwa anachukua nafasi yangu juu ya msalaba wangu.

KWA GOLGOTHA “Kisha nikamwona kwa mara ya kwanza, akibeba msalaba wangu kuelekea Golgotha. Ilikuwa msalaba mzima, pauni 200. Laana ya kutisha kutoka kwa Mungu iliambatana nayo (Kumbukumbu la Torati 21:23). Bila shaka walimfanya Yeye na marafiki zangu wawili kwenda njia ndefu, wakisuka juu na chini mitaa, kabla ya kuondoka jijini. Hii ilikuwa hivyo zaidi inaweza kuwaona. Makosa yao yaliandikwa kwenye mbao ambazo zilibebwa mbele, kisha zikatundikwa kwenye msalaba wao.

Inashangaza, yote aliyosema ni kwamba alikuwa “Mfalme wa Wayahudi.”

“Kuenda nje ya jiji kulionyesha kutengwa, kukataliwa na Mungu. Huko ndiko 'mbuzi wa Azazeli' alipelekwa. Niliwaza jinsi mtu anayedai kuwa Mungu atalishughulikia hilo. Kabla hajafika huko, hata hivyo, yote yalikuwa magumu Kwake kimwili hivyo Simoni wa Kurene alilazimishwa kuingia katika huduma.

UTEKELEZAJI “Golgotha palikuwa mahali pabaya sana! Iliamaanisha 'fuvu la kichwa,' na hivyo ndivyo mahali palivyoonekana. Ilikuwa na harufu na hisia ya kifo kila mahali. Hata hivyo, rehemu fulani ilionyesha kwa kutoa dawa ya kulevya (nyongo au manemane). Cha kushangaza Yesu alikataa. Hilo lilinifanya niwe na hamu ya kutaka kujua.

“Nilitazama alipokuwa akivuliwa nguo na kutupwa nyuma kwenye kuni. Mimi bila hiari yangu flinched kama mgongo wake mbichi, umwagaji damu kugonga kuni mbaya. Niligeuka huku mikono Yake ikitandazwa na kupigwa misumari, na kisha miguu Yake. Huo ulikuwa msalaba wangu. Hiyo ilipaswa kuwa mimi

"Msalaba uliinuliwa na kuangushwa kwenye shimo lake kwa kishindo kikubwa. Huyo hapo. Mikono na magoti yake yalilegea kidogo ili aweze kujivuta ili kuruhusu hewa kwenye mapafu yake. Labda bora ninukuu kile daktari wa matibabu katika siku yako anasema juu ya kusulubiwa:

"Msalaba umewekwa chini na mtu aliyechoka hutupwa nyuma haraka na mabega yake dhidi ya kuni. Mwanajeshi anahisi huzuni mbele ya kifundo cha mkono. Anapigilia msumari mzito, wa mraba wa chuma uliochongwa kwenye kifundo cha mkono ndani kabisa ya mti. Haraka anahamia upande wa pili na kurudia hatua, akiwa mwangalifu ili asivute mikono kwa nguvu sana, lakini kuruhusu kubadilika na harakati. Kisha msalaba unainuliwa mahali pake. Mguu wa kushoto unasisitizwa nyuma dhidi ya mguu wa kulia, na kwa miguu yote miwili kupanuliwa, vidole chini, msumari hupigwa kupitia upinde wa kila mmoja, na kuacha magoti yamepigwa. Mhasiriwa sasa amesulubishwa. Huku akishuka taratibu huku akiwa na uzito zaidi kwenye kucha kwenye viganja vya mikono, maumivu makali ya moto yanatoka kwenye vidole vyake na juu ya mikono kulipuka kwenye ubongo - misumari kwenye viganja inaweka shinikizo kwenye mishipa ya kati. Anapojisogeza juu ili kuepuka mateso haya ya kukaza mwendo, anaweka uzito kamili kwenye msumari kupitia miguu yake. Tena anahisi uchungu unaowaka wa msumari unaochanika mishipa kati ya mifupa ya miguu yake. Mikono inapochoka, tumbo hupita ndani ya misuli yake, na kuipiga kwa maumivu makali sana, na maumivu makali.

Kwa tumbo hizi huja kushindwa kujisukuma juu ili kupumua. Hewa inaweza kuvutwa kwenye mapafu lakini isivutwe. Anapambana kujiinua ili apate hata pumzi ndogo. Hatimaye, kaboni dioksidi hujilimbikiza kwenye mapafu na katika mkondo wa damu, na tumbo hupungua kwa kiasi.

Spasmodically, ana uwezo wa kujisukuma juu ili kutoa hewa na kuleta oksijeni inayotoa uhai. Saa za maumivu yasiyo na kikomo, mizunguko ya kujipinda, kuumwa kwa viungo, kukosa hewa ya mara kwa mara kwa sehemu, maumivu ya kuungua huku tishu zikichanika kutoka kwenye mgongo wake uliochanika anaposogea juu na chini dhidi ya mbao ngumu. Kisha uchungu mwingine huanza: maumivu ya kina, ya kuponda ndani ya kifua wakati pericardium inajaa polepole na cerium na kuanza kukandamiza moyo. Sasa inakaribia kuisha - upotevu wa maji ya tishu umefikia kiwango muhimu -- moyo uliobanwa unatatizika kusukuma damu nzito, nene, mvivu kwenye tishu -- mapafu yaliyoteswa yanafanya juhudi kubwa kutweta katika mikunjo midogo ya hewa. . Anaweza kuhisi ubaridi wa kifo ukitambaa kupitia tishu zake... Hatimaye, anaweza kuruhusu mwili wake kufa...

Ndio maana hakuzungumza sana, na alipofanya hivyo, ilikuwa kwa ajili ya wengine: msamaha kwa wale. kufanya kusulubishwa na kwa mmoja wa marafiki zangu pale pamoja Naye na msaada kwa mama Yake.

MWISHO UNAINGIA "Kisha kukawa giza, kama usiku wa manane. Hata mimi niliweza kuhisi ubaridi mbaya hewani. Ilapokuwa sikuwaamini, sikuweza kujizuia kufikiria kwamba Shetani na mapepo yake walikuwa kila mahali, wakimshambulia Yeye alipokuwa akining'inia pale mahali pangu. Alilia, akapiga kelele sana, kwamba Mungu amemwacha. Niligundua baadaye kwamba wakati huo alikuwa anachukua nafasi yangu kuzimu. Kisha, baada ya masaa 3 ya mateso ya giza, Alionekana kuwa na amani. Alisema kazi Yake ilifanywa na ilionekana kana kwamba Alikufa kwa hiari. Kisha jua likaangaza tena, lakini tetemeko la ardhi likapiga wakati huo huo. Shetani na dhambi zilishindwa. Uzao wa Mwanamke ulikuwa umemshinda nyoka, Shetani mwenyewe (Mwanzo 3:15). Wakati gani! Yaani imenigusa sana. Alichukua nafasi yangu, unajua ninamaanisha nini?"

22F. UFUFUO

SPRING 30

Mathayo 28:1-20, Marko 16:1-20, Luka 23:56-24:53, Yohana 20:1-12:25

Siku tatu baada ya siku mbaya zaidi kuwahi kutokea duniani, siku bora zaidi kuwahi kutokea! Yesu, ambaye alikuwa amefufuka, alijionyesha kwa wanafunzi na wafuasi wake. Dhambi na kifo vilikuwa vimeshindwa milele, na wote walifurahia ukweli huo mtukufu.

Kila mtu anapenda hadithi yenye mwisho mwema. Kwa bahati mbaya, hadithi nyingi za maisha hazina mwisho mzuri. Huyu anafanya. Je, huwa! Imetwa hadithi kuu zaidi kuwahi kusimuliwa. Hakika ina mwisho mkuu zaidi kuwahi kusimuliwa. Ni nzuri kwetu, kwa mtazamo wetu kwa wakati, kwa kuwa tunaweza kuona mwisho kwa uwazi kama mwanzo. Rafiki na wanafunzi wa Yesu huko Yerusalemu siku ya **Jumapili, Aprili 5, 30 BK** hawakujua mwisho.

Yesu alipokufa na kuzikwa, walifikiri huo ndio ulikuwa mwisho wa matumaini na ndoto zao zote. Waliokumbuka ahadi ya Yesu ya kufufuka tena walikuwa watawala wa kidini, ambao walifunga kaburi na kuweka walinzi wa askari wa Kirumi nje.

Kila kitu kilikuwa Ijumaa tulivu kuanzia 3 hadi machweo ya jua (siku 1) na kuanzia machweo Ijumaa hadi machweo ya Jumamosi (siku ya 2) kwa kuwa hiyo ilikuwa Sabato. Harakati na shughuli zilipunguzwa sana. Baada ya jua kutua Jumamosi (siku ya 3) wanawake wangeweza kurudi kaburini ili kumaliza kuufunika mwili wa Yesu kwa marhamu (ili kuficha uvundo wa kuoza). Kusafiri usiku ilikuwa hatari. Hata hivyo, wanawake hao waliondoka kabla ya mapambazuko ili kufika kaburini haraka iwezekanavyo (Mathayo 28:1; Marko 16:1; Luka 24:1; Yohana 1). Hawakuwa hata na habari za muhuri na walinzi. Sijui walitarajiaje kulihamishia lile jiwe kubwa!

Mungu alijua mahitaji yao hata kabla ya wao kufanya hivyo. Wakati wa usiku alituma malaika kuwatisha askari (Mathayo 28:11-15) na kuliondoa jiwe - si kumtoa Yesu bali kuwaruhusu wanawake waingie! Walipokuwa wakitembea Kuhani Mkuu alikuwa akipunga Mganda wa Shayiri mbele ya pazia lililopasuka katika kusherehekea Malimbuko. Yalikuwa ni mavuno ya kwanza, kwa ahadi ya mengi zaidi yajayo. Hivi ndivyo hasa ufufuo wa Yesu ulivyokuwa kwetu.

Hata hivyo, wale wanawake walipofika kaburini walikuta jiwe limekwisha kwa maana malaika wawili walikuwa ndani na mmoja nje. Walishtuka, waliogopa, walichanganyikiwa. "Usiogope, Yeye hayupo hapa, Amefufuka kama alivyosema!" ulikuwa ni karipio lao la upole na ukumbusho wao. Hakufufuliwa, ilhali Angezeeka na kisha kufa tena. Alifufuka - Alikuwa na mwili mpya uliotukuzwa. Wakiwa wamechanganyikiwa, wanawake hao walirudi kwenye chumba cha juu na kuwaambia Petro na Yohana kwamba mtu fulani aliiba mwili wa Yesu! Mambo yalikuwa yamezidi kuwa mabaya zaidi! Yohana alikimbia kuliko Petro kwa maana alikuwa mdogo na alifika wa kwanza. Akasimama nje na kutazama huku na kule. Petro alipofika alikimbilia ndani lakini alichanganyikiwa na hakujua la kufikiria pia. Kisha Yohana akaingia ndani na kuona kitani cha Yesu kikiwa kimejifunika kama kifukofuko, kikiwa kimelazwa tu kana kwamba mtu aliyekuwa ndani aliyeyuka tu. Kifuniko cha kichwa kilikunjwa vizuri na kuweka kando. Ingawa Yohana bado hakukumbuka unabii wa Yesu kuhusu ufufuo, alianza kutambua kwamba ishara zilikuwa zinaonyesha kwamba Yesu alikuwa hai (Mathayo 28:2-7; Marko 16:2-8; Luka 24:2-8) ; Yohana 20:1). Wakiwa wanashangaa juu ya hili, wakarudi kwenye chumba cha juu.

Wakati huohuo **Mariam Magdalene**, kiongozi wa wanawake ambaye hakuwa ameo, ambaye alikuwa ametolewa pepo saba, alianza kurudi kaburini akiwafuata Yohane na Petro. Alisafiri polepole zaidi na alikuwa akilia bila kudhibiti. Lazima angepitia njia tofauti, kwa kuwa hakuwapita wanaume hao walipokuwa wakirudi. Alipofika kaburini alitaka tu kuwa mahali ambapo Yesu alikuwa mara ya mwisho, njia yake ya kuunganishwa kidogo sana na Yule aliyependa sana! Malaika mmoja alimuuliza kwa nini analia. Kisha Yesu mwenyewe akamwuliza jambo lile lile. Yeye, akifikiri Yeye alikuwa mtunza bustani

aliyeutwaa mwili wa Yesu, akauliza upo wapi ili aende kuuchukua. “Mariamu” Yesu alisema na mara moja akamjua Yeye ni nani. Alipiga magoti na kumkumbatia, akikusudia kutomruhusu tena kutoka machoni pake! Ilimbidi Yesu amwambie kwamba mambo yalikuwa yamebadilika na hangeweza kushikamana Naye kimwili kama alivyokuwa amefanya hapo awali (Marko 16:9; Luka 24:12; Yoh 20:2-18).

Wanawake wengine, wakiwa na wasiwasi juu ya Maria Magdalene katika huzuni yake, walianza kumfuata hadi kaburini. Walipofika waliona jambo lile lile (Mathayo 28:8-10; Marko 16:10-11; Luka 24:9-11). Walirudi kuwaeleza wale watu kilichotokea, lakini watu hao walikuwa na mashaka sana.

Wakati fulani baadaye, **Petro** lazima awe ametoka peke yake, kwa maana Yesu alimtokea yeye binafsi (1 Wakorintho 15:5). Lazima ulikuwa ni wakati mzuri sana wa upatanisho Kwake. Kwani, mara ya mwisho alipomwona Yesu, alikuwa amekana kwamba hakuwahi kumjua! Hakuna kitu kilichorekodiwa kuhusu mkutano huu, kwa kuwa ulikuwa wakati wa faragha kati ya Yesu na Petro.

Hata hivyo, baadaye siku hiyohiyo, Yesu alizungumza na **Kleopa** (ndugu ya Yosefu) na **Mariamu** (binamu ya Mariamu, mama ya Yesu). Yakobo Mdogo na Yosefu, wafuasi wawili wa Yesu, walikuwa wana wao. Aliwapita kwenye njia ya kwenda Emau na kuishia kueleza picha na unabii wa Agano la Kale kuhusu Masihi akifa na kufufuka tena (Mk 16:12; Lk 24:13-32). Walikimbia kurudi Yerusalemu ili kuwaambia wengine waliozungumza na Yesu, kisha Yesu akatokea kimuujiza katika chumba kilichofungwa kwa wale **wanafunzi 10** na yeyote mwingine aliyekuwa humo (Marko 16:4; Luka 24:36-49; Yoh. 20:19) 25). Tomaso na Yuda hawakuwapo.

Wiki moja baadaye Yesu alionekana tena, wakati huu kwa wale **wanafunzi 11**. Thomas alikuwa amerudi (Yohana 20:26-29). Yesu alifanya miujiza mingi ili kuthibitisha kuwa yeye ni Mungu (Yohana 20:30-31).

Wanafunzi walimwona Yesu baadaye huko Galilaya wakati **wanafunzi 7** walipokuwa wakivua samaki na Yesu akawaandalia kiamsha kinywa (Yohana 21:1-24). Alimweka Petro papo hapo baada ya kujisifu kuwa yeye ni bora kuliko wanafunzi wengine na hangeweza kumkana Yesu, na kumfanya anyenyekee mbele yao na kurudisha majivuno yake. Hilo pia lilimhakikishia Petro na wengine kwamba Yesu alimsamehe Petro. Haya yote mawili yalikuwa muhimu kwake ili aendelee kuwaongoza wanafunzi.

Yesu pia alionekana kwa **wengine wengi**, lakini wale waliomwamini tu. Aliwaagiza kupeleka neno lake kwa watu wengine wote (Mathayo 28:16-20; Marko 16:15-18). Wakati mmoja hata alionekana kwa kundi la zaidi ya **500** kwa wakati mmoja (1 Wakorintho 15:6). Ndugu yake **Yakobo**, ambaye alikuja kuwa mwamini baada ya kusulubishwa, pia alimwona (1 Wakorintho 15:7) kama walivyofanya **wengine wengi** (Yohana 21:25).

Kisha kila mtu aliishia kurudi Yerusalemu ambapo Yesu **alipanda** kutoka Mlima wa Mizeituni (Mk 16:19-20; Luka 24:50-53; Mdo 1:3-14). Wanafunzi walifurahi na kueneza neno hilo kila mahali. Kwa kweli ilikuwa hadithi yenye mwisho mwema. Kwa kweli, mwisho wa furaha unaendelea na kuendelea.

Bado inaendelea leo. Licha ya kile kinachoendelea katika maisha yako sasa, itakuwa, pia, itakuwa na mwisho mzuri ikiwa unamwamini Yesu kama Mwokozi wako. Kwa sababu Yesu alishinda dhambi, Shetani na kifo, vivyo hivyo wale wanaokubali zawadi yake ya bure ya wokovu. Umilele mbinguni ni zawadi ya bure ya Mungu kwetu. Ni nini kinachoweza kuwa na furaha zaidi kuliko hiyo?

22G. KUPANDA & PRESENT

SPRING 30 – SASA

Marko 16:19-20, Luka 24:44-53, Matendo 1:4-11.

Siku 40 baada ya kufufuka Kwake, Yesu alipaa mbinguni katika umbo la mwili, mbele ya macho ya wanafunzi Wake waliokuwa wakimtazama. Ilikuwa ni uhakika kwamba alikuwa mbinguni na angekuwa akiongoza Mwili Wake, Kanisa, kutoka kwa kiti Chake cha enzi cha mbinguni. Hapo anatuomba, hututetea na kuendeleza kazi yake duniani kupitia wale wanaomtumikia.

Wanafunzi wote walikusanyika Yerusalemu mara ya mwisho na wakatembea nje ya jiji hadi Bethania kwenye Mlima wa Mizeituni. Walikuwa wamefika huko mara nyingi na kumbukumbu, nzuri na mbaya, zilijaa akilini mwao walipokuwa wakitembea. Walijua hapa ndipo mahali ambapo Utukufu wa Shekina wa Mungu (Uwepo Wake halisi) ulipaa mbinguni alipoondoka kwenye hekalu wakati wa Ezekieli. Pia walijua kwamba Yesu alisema siku moja angekuja tena duniani, na hapa pangekuwa mahali pale ambapo mguu Wake ungegusa ardhi! Walijua kwamba angeondoka hivi karibuni, lakini wangeweza bila Yeye? Walimhitaji sana sana. Hawangeweza kuendelea bila Yeye. Kama ilivyotokea mara nyingi kwa miaka mingi, Yesu alijibu swali lao kabla hata hawajaliuliza. Ilikuwa ni ajabu jinsi Angeweza kusoma mawazo yao - lakini basi Yeye ni Mungu, siyo? Aliwakumbusha haraka kwamba Roho Mtakatifu, Ambaye alikuwa amezungumza juu yake mara kwa mara (hasa kwenye karamu ya mwisho ya usiku kabla ya kusulubiwa), angekaa ndani yao na kufanya kile alichowafanyia - na kufanya hata zaidi! Aliwaambia wamngojee Yerusalemu Roho aje. Kisha Roho angewaonyesha la kufanya baadaye. Kwa uwepo wake ndani yao wangeweza kusimamia vyema.

Alipokuwa akisema hayo, alianza kupaa mbinguni. Alianza tu kupanda juu na mara wanafunzi wote wakajua kwamba hii ilikuwa kwaheri. Hii haikuwa kama nyakati zingine Alipoondoka kwa muda. Huu ulikuwa mwisho wa sura moja na mwanzo wa sura nyingine.

Tena maswali yao yalitazamiwa na kujibiwa - wakati huu na malaika 2 ambao walisema kwamba hakika Yesu angerudi, na ingekuwa kwa njia hii sawa na aliyoenda. Baadaye, Roho Mtakatifu alipokuja na kukaa ndani yao wote, Aliwasaidia wanafunzi kukumbuka mambo haya kama Yesu alikuwa amesema Roho angefanya.

Wanafunzi walikumbuka maneno mengine aliyowaambia wakati wakila pamoja kwa mara ya mwisho katika Chumba cha Juu. Msifadhaike mioyoni mwenu. Mtumainini Mungu, niaminini na mimi. Nyumbani mwa Baba yangu mna vyumba vingi; kama siyo, ningaliwaambia; naenda kuwaandalia mahali. nikienda na kuwaandalia mahali, nitarudi na kuwakaribisha pamoja nami, ili ninyi nanyi mpate kuijua njia ya mahali niendako. (Yohana 14:1-4)

Kujua kuwa angewaandalia mahali pa kuja kuwa naye kuliwapa faraja nyingi.

Ilikuwa ni hakikisho zaidi kwamba watakaa pamoja Naye milele! Kujua hilo kunaweza kutusaidia sana kukabiliana na lolote ambalo huenda likatupata wakati ujao!

Walipoteza uwepo wa Yesu wakati wa kupaa, lakini walipata mengi zaidi kuliko walivyopoteza. Badala ya kuishi kati yetu, alianza kuishi ndani ya watu wake kwa njia ya Roho Mtakatifu. Hiyo ni kweli kwa kila mtu anayeweka imani yake Kwake. Ilimbidi Yesu aende mbinguni kuchukua ukuu juu ya Kanisa (Waebrania 10:12, 13; Waefeso 4:8, 10; Zaburi 68:1) na pia kumtuma Roho Mtakatifu (Yohana 16:7, 14; Matendo 2:14). 33; Yohana 14:16-19). Sasa kwa kuwa yuko mbinguni, ndiye mpatanishi na mtetezi wetu, anatuomba mkono wa kuume wa Mungu (Warumi 8:34; Waebrania 6:20). Kwa hiyo tunaye ndani yetu

sasa na tukifa tutaenda kuwa naye milele! Hiyo ni mpango mzuri bila kujali jinsi unavyoitazama!

MWISHO WA MASWALI YA TAFAKARI YA KITABU

Ili kukusaidia kupata zaidi kutoka kwa kitabu hiki, fikiria kuhusu maswali yafuatayo na jinsi ungejibu. Unaweza kuandika majibu yako ikiwa unataka, au tu kuyatafakari. majibu si kupata akageuka katika; ni kwa faida yako.

Ni nini kinachokuvutia zaidi kuhusu maisha ya Yesu?

Je, maisha na kifo cha Yesu kinaonyeshaje upendo wa Mungu kwako?

Ni miujiza gani ya Yesu inayokuvutia zaidi? Kwa nini?

Kwa nini Yesu alikufa kwa ajili ya dhambi ZAKO?

Yesu anafanya nini sasa mbinguni?

Je, inakufanya uhisije kwamba Yesu anakufanyia mambo haya sasa hivi?